

فلسفه و منطق

۱- کدام گزینه در ارتباط با منطق درست نیست؟

- ۱) منطق برنامه‌ای است که اندیشمندان می‌سازند و به دیگران یاد می‌دهند تا به روش درستی بیندیشند.
- ۲) منطق مانع بروز برخی اشتباهات می‌شود.
- ۳) منطق از ذات انسان سرچشمه می‌گیرد.
- ۴) منطق را ارسطو ابداع نکرد.

۲- تفکر مهمترین فعالیت انسان است و قواعد حاکم بر تفکر است.

- ۱) مغز، استدلال
- ۲) روح، قیاس
- ۳) مغز، منطق
- ۴) روح، منطق

۳- در تعریف «فعل» و «تصویر» به «کلمه‌ای که انجام کاری یا وقوع حالتی را بیان می‌کند» و «یکی از اقسام فکر» به ترتیب می‌توان گفت:

- ۱) جامع نیست - مانع است
- ۲) مانع نیست - مانع نیست
- ۳) مانع نیست - بی‌ربط است
- ۴) جامع نیست - بی‌ربط است

۴- وقتی با واقعیت مفهوم سروکار پیدا می‌کنیم، پای یک به میان می‌آید، که

- ۱) تصور - درباره هستی آن سوال شده
- ۲) تصدیق - به معنای جمله در دستور زبان است
- ۳) جمله - از سه تصویر تشکیل شده است
- ۴) تصدیق - در آن نوعی تفاوت وجود دارد

۵- تعریف مفاهیمی مانند زندگی و انسانیت

- ۱) به دلیل بداهت، امکان‌پذیر نیست
- ۲) با شناخت قواعد تعریف امکان‌پذیر می‌گردد.
- ۳) می‌تواند به تدریج کامل‌تر گردد
- ۴) مرکز عملی یا امکان‌پذیر می‌گردد

۶- کدام مورد عبارت زیر را به درستی کامل می‌کند؟

«تعریف یک مفهوم مجهول با استفاده از مفاهیم ناشناخته، امکان‌پذیر

- ۱) است - به شرط آن که از چند مفهوم معلوم هم استفاده شود.
- ۲) است - به شرط آن که یک مفهوم درونی هم وجود داشته باشد.
- ۳) نیست - زیرا در آن صورت معرف و معرف مساوی نیستند.
- ۴) نیست - بنابراین روی شرایط چنین تعریفی مناسب است.

۷- کدام یک از شرایط یک تعریف درست نیست؟

- ۱) استفاده از حداقل یک مفهوم درونی در تعریف
- ۲) استفاده از مفاهیم کلی‌تر و رسیدن به مفاهیم جزئی‌تر
- ۳) روشن‌تر بودن معرف از معرف
- ۴) جامع و مانع بودن

۸- تعریف انسان به حیوان سخنگو تعریف دایره به شکلی که ضلع ندارد، چه ایراداتی دارد؟

- ۱) جامع نیست - مانع نیست
- ۲) جامع نیست - جامع نیست
- ۳) مانع نیست - ایرادی ندارد
- ۴) ایرادی ندارد - مانع نیست

۹- دلخوش نبودن سقراط، به این که او را بخوانند، قطعاً محلول بود.

- ۱) فیلسوفوس - تواضع و فروتنی
- ۲) فیلسوفوس - هم ردیف نشدن با مغالطه کاران
- ۳) سوفیست - هم ردیف نشدن با سوفسطاییان
- ۴) سوفیست - تواضع و فروتنی

۱۰- هر کدام مربوط به کدام یک از عبارتها می‌باشد؟

الف) کاربرد مفاهیمی مثل فلز، انبساط و ...
ب) مفهوم قانون
ج) روش تجربی

- ۱) امور واقعی بودن - آزمایش روشی مطمئن - اصل یکنواخت عمل کردن طبیعت
- ۲) قادر به شناخت طبیعت بودن - آزمایش روشی مطمئن - امور واقعی
- ۳) قادر به شناخت طبیعت بودن - اصل یکنواخت عمل کردن طبیعت - امور واقعی
- ۴) امور واقعی بودن - اصل یکنواخت عمل کردن طبیعت - آزمایش روشی مطمئن

۱۱- کدام یک از ویژگی‌های سوفسطاییان نیست؟

- ۱) نخستین کسانی بودند که در مقابل تعلیم، فرد دزیافت می‌کردند.
- ۲) به نظر برخی از آنان انسان معیار همه چیز است.
- ۳) هر کس هر چند بپندارد، حقیقت است، از سخنان ایشان است.
- ۴) آن‌ها اعتقد داشتند اگر حقیقی موجود باشد، حتماً می‌توان آنرا شناخت.

۱۲- این استدلال از کیست؟

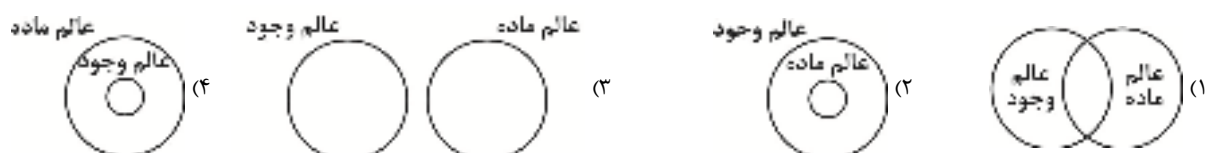
«هیچ حقیقتی وجود ندارد، به فرض به وجود، برای انسان شناختی نیست، اگر برای انسان شناختنی هم باشد قابل تعلیم نیست»

- ۱) پروتاگوراس
- ۲) گرگیاس
- ۳) همه سوفسطاییان
- ۴) سقراط

۱۳- فلسفه علم هستی‌شناسی است و به این اعتبار به آن می‌گویند، بدین ترتیب اساسی‌ترین مفهوم بحث‌های مابعدالطبیعه است.

- ۱) ماوراءالطبیعه - وجود
- ۲) ماوراءالطبیعه - ماده
- ۳) مابعدالطبیعه - ماده
- ۴) مابعدالطبیعه - وجود

۱۴- کدام یک از نمودارهای زیر صحیح است؟

۱۵- این شعر اشاره به چه دارد؟

«هر آن کو ز دانش برد تو شه‌ای / جهانی است بنفشه در گوشه‌ای»

(۱) فلسفه منحصرأ با حیرت در برابر هستی آغاز می‌شود.

(۲) فلسفه می‌خواهد ورای همه موجودات به کل هستی نظر کند و با یک دید کلی هستی را بشناسد.

(۳) باید از فطرت اول به فطرت ثانی گذر کرد.

(۴) ماهیت مباحثی که انسان با آن درگیر است فلسفی است.

۱۶- لازمه عبور از فطرت این است که آدمی برای لحظاتی قید عقل را بزند.

(۴) اول - معاش

(۳) اول - فلسفی

(۲) دوم - فلسفی

(۱) دوم - معاش

۱۷- «تو کز سرای طبیعت نمی‌روی بیرون / کجا به کوی طریقت گذر توانی کرد» در این شعر «سرای طبیعت» و «کوی طریقت» هر کدام اشاره به چه

نظر فلسفی دارند؟

(۴) فطرت ثانی - فطرت اول

(۳) فطرت اول - فطرت ثانی

(۲) هستی - فطرت اول

(۱) فطرت اول - هستی

۱۸- کدام یک در پاسخ به این سوال که «با وجود دین چه نیازی به فلسفه است؟» درست نیست؟

(۱) طرح مباحث وجودشناسی در معارف الهی هرگز ماهیت این مباحث را دگرگون نمی‌کند.

(۲) یک مطلب می‌تواند با زبان‌های مختلف بیان شود.

(۳) خداوند از گفتن برخی مسائل در دین خودداری کرده و انسان را بی تفکر فلسفی درباره آن‌ها ملزم داشته است.

(۴) همان‌طور که عرفا و شعرا از مباحث فلسفی می‌گویند دین هم می‌تواند به نحوی از مباحث فلسفی حرف بزند.

۱۹- خاستگاه فلسفه اسلامی را باید در جست‌وجو کرد.

(۲) فلسفه یونان

(۱) برخورد تاریخی اسلام با فلسفه‌های دیگر

(۴) آمار افلاطون و ارسطو

(۳) بطن خود اسلام

۲۰- در تاریخ اسلام یک جبهه نفی و تعطیل به نام وجود داشت و یک جبهه که بحث عقلی در مباحث دین را جایز می‌دانستند که

..... نام داشتند و به نزدیک هستند.

(۴) اهل کتاب - معتزله - سنی

(۳) اهل کتاب - شیعیان - معتزله

(۲) اهل حدیث - معتزله - شیعه

(۱) اصل حدیث - معتزله - سنی

- ۱- گزینه «۱» - منطق برنامه نیست که کسی آن را بسازد، منطق ما را با طرز کار ذهن آشنا می‌کند و مانع بروز برخی اشتباهات می‌شود. (قلندری) (منطق - درس اول - صفحه ۳)
- ۲- گزینه «۴» - تفکر مهم‌ترین فعالیت روح انسان است و منطق قواعد حاکم بر تفکر است. (قلندری) (منطق - درس اول - صفحه ۲)
- ۳- گزینه «۳» - تعریف فعل مانع نیست و شامل مصدر هم می‌شود و تعریف تصور بی‌ربط است. (سراسری - ۹۱) (منطق - درس دوم - صفحه ۸)
- ۴- گزینه «۴» - در تصور ما با واقعیت کاری نداریم و تصور به معنای جمله در دستور زبان است. (سراسری - ۹۳) (منطق - درس دوم - صفحه ۶)
- ۵- گزینه «۳» - (سراسری - ۹۳) (منطق - درس دوم - صفحه ۱۱)
- ۶- گزینه «۴» - (سراسری - ۹۵) (منطق - درس دوم - صفحه ۶)
- ۷- گزینه «۳» - معرف باید از معرف روشن‌تر باشد. (قلندری) (منطق - درس دوم - صفحه ۱۱)
- ۸- گزینه «۱» - حیوان سخنگو طوطی را هم شامل می‌شود، شکلی که ضلع ندارد بیضی را هم شامل می‌شود. (قلندری) (منطق - درس دوم - صفحه ۴)
- ۹- گزینه «۱» - این علت که سقراط با مغالطه‌کاران هم ردیف نشود، احتمالی بوده است. (سراسری - ۹۰) (پایه یازدهم - بخش ۱ - فلسفه چیست (۱) - صفحه ۳)
- ۱۰- گزینه «۴» - (قلندری) (بخش ۱ - فلسفه چیست (۱) - صفحه ۵)
- ۱۱- گزینه «۴» - (قلندری) (پایه یازدهم - بخش ۲ - آغاز فلسفه - صفحه ۳۶)
- ۱۲- گزینه «۲» - این استدلال از گرگیاس برای اثبات آن که هیچ حقیقتی وجود ندارد یافت می‌شود. (قلندری) (بخش ۲ - آغاز فلسفه - صفحه ۳۷)
- ۱۳- گزینه «۴» - به فلسفه مابعدالطبیعه هم می‌گویند. (قلندری) (پایه دوازدهم - بخش ۱ - صفحه ۴)
- ۱۴- گزینه «۲» - هر آنچه در عالم ما باشد، در عالم وجود هم است، اما برعکس آن صادق نیست. (قلندری) (پایه دوازدهم - بخش ۱ - صفحه ۴)
- ۱۵- گزینه «۲» - (قلندری) (پایه دوازدهم - بخش ۱ - صفحه ۵)
- ۱۶- گزینه «۴» - برای عبور از فطرت اول باید از عقل معاش لحظاتی را فارغ شد. (قلندری) (پایه دوازدهم - بخش ۱ - صفحه ۸)
- ۱۷- گزینه «۳» - (قلندری) (پایه دوازدهم - بخش ۱ - صفحه ۸)
- ۱۸- گزینه «۳» - (قلندری) (پایه دوازدهم - بخش ۱ - صفحه ۱۰)
- ۱۹- گزینه «۳» - خاستگاه فلسفه اسلامی را باید در بطن و متن اسلامی پیدا کرد نه در برخورد تاریخی اسلام با سلسله‌های دیگر. (قلندری) (پایه دوازدهم - بخش ۱ - صفحه ۱۵)
- ۲۰- گزینه «۲» - معتزله‌ها به شیعیان نزدیک بودند. (قلندری) (پایه دوازدهم - بخش ۱ - صفحه ۱۳)

۱- درباره علم منطق کدام گزینه را می‌توان درست دانست:

- ۱) ارسطو طرز کار خدادادی ذهن انسان را کشف کرد به همین علت او را ابداع‌کننده علم منطق دانسته‌اند.
- ۲) تفکر ضوابطی دارد که ذهن به‌طور طبیعی آن را رعایت می‌کند. سپس برای تسریع و بهبود تفکر نیاز است تا هر کس با علم منطق آشنایی داشته باشد.
- ۳) منطق فقط ما را با طرز کار ذهن آشنا می‌کند و همین آشنایی ما در درست اندیشیدن یاری می‌نماید.
- ۴) نقل مهم‌ترین فعالیت روح انسان بوده و منطق قواعد حاکم بر آن است.

۲- برای معلوم کردن یک مجهول از استفاده می‌کنیم.

- ۱) تصور - استدلال
- ۲) تعریف - تصورات معلوم
- ۳) تصدیق - استدلال
- ۴) استدلال - تصورات معلوم

۳- در جمله زیر چند تصور وجود دارد؟

«یون سدیم در حالت محلول رسانای جریان الکتریکی است.»

- ۱) پنج
- ۲) سه
- ۳) چهار
- ۴) شش

۴- میان مفاهیم «جسم، سنگ و سیاه» و مفاهیم «جزیی و کلی» چه روابطی از نسب چهارگانه برقرار است؟

- ۱) دو نسبت عموم و خصوص مطلق و یک نسبت علوم و خصوص من وجه - نسبت تباین
- ۲) سه نسبت عموم و خصوص من وجه - یک نسبت عموم و خصوص مطلق
- ۳) دو نسبت عموم و خصوص من وجه و یک نسبت تباین - نسبت عموم و خصوص مطلق
- ۴) دو نسبت عموم و خصوص مطلق و یک نسبت مساوی - نسبت تباین

۵- باتوجه به قوانین تعریف، کدام گزینه قوانین را درست رعایت کرده است؟

- ۱) دایره شکلی است که محیط آن منحنی است.
- ۲) ستاره کره‌ای است که در مرکز یک منظومه است.
- ۳) مثلث شکلی است که ۳ زاویه و ۳ ارتفاع دارد.
- ۴) انسان حیوان رونده است.

۶- کدام یک از مفاهیم زیر کلی هستند؟

- ۱) میز کلاس دوم
- ۲) این میزهای چوبی
- ۳) خیابان شریعتی
- ۴) مریخ

۷- در رابطه با مفاهیم ذاتی و عرضی کدام گزینه نادرست است؟

- ۱) مفاهیم ذاتی در مقام فهم و تصور مقدم بر ذات هستند.
- ۲) خندیدن و گریه کردن برای انسان عرضی است.
- ۳) مفاهیم عرضی، علتی غیر از خود ذات دارند.
- ۴) باتوجه به تفاوت‌های ذاتی و عرضی مفاهیم مقدار - سه زاویه‌ای - مثلث - متساوی‌الساقین به‌ترتیب تقدم در ذهن مرتب شده‌اند.

۸- معنای کلمه «فیلسوفیا» در کدام گزینه آمده و دلیل سقراط برای سوفیست ننمایدن خود چه بود؟

- ۱) دوست‌دار دانش - تواضع و فروتنی و هم‌ردیف نشدن با سوفیست‌ها
- ۲) دوست‌دار دانایی - قائل بودن به حقیقت و هم‌ردیف نشدن با سوفیست‌ها
- ۳) دوستداری دانایی - تواضع و فروتنی و هم‌ردیف نشدن با سوفیست‌ها
- ۴) دوستداری دانش - تواضع و فروتنی و قائل بودن به حقیقت

۹- در کدام گزینه نگرش مکتب و شخصیت مشهور آن درست ذکر شده است؟

- ۱) گشتالت: وقتی انسان به دنبال حل مطلب مهمی است، ابتدا کل آن را در نظر می‌گیرد و بعد به اجزا و عناصر آن توجه می‌کند و یک مفهوم کلی در ذهنش به‌وجود می‌آورد. - ایمانوئل کانت
- ۲) رفتارگرایی: دانش آدمی محدود به پدیده‌های مادی است و فقط امور قابل مشاهده شناخت‌پذیرند. - آگوست کانت
- ۳) گشتالت: انسان محکوم به عوامل و علل مادی نیست. - ایمانوئل کانت
- ۴) رفتارگرایی: شناختی ارزش دارد که از راه عقل و تجربه به دست آمده و مشاهده‌پذیر باشد. - آگوست کانت

۱۰- در رابطه با موضوعات و مسائل مربوط به آن‌ها کدام گزینه نادرست است؟

- ۱) برخی جامعه‌شناسان غربی اقتدار و مشروعیت سیاسی را از آن اکثریت می‌دانند = علم سیاست
- ۲) جرم چیست و مجرم کیست؟ علم حقوق
- ۳) انسان علاوه بر جسم مادی، دارای روح غیرمادی نیز هست = علم روان‌شناسی
- ۴) چرا بعضی زبان زیبایی اشیا را می‌فهمند؟ فلسفه هنر

۱۱- کدام یک از مباحث زیر مربوط به مابعدالطبیعه نیست؟

- ۱) کثرت و وحدت
- ۲) علیت
- ۳) چیستی و ماهیت
- ۴) ثابت و متغیر

۱۲- کدام گزینه صحیح است؟

- ۱) سقراط بنیان‌گذار فلسفه است. زیرا توانایی عقل و روش درست اندیشیدن را به انسان آموخت و باعث رونق تفکر فلسفی شد.
- ۲) یونان باستان از آن جهت مهد تفکر فلسفی است که در آن‌جا اندیشه و تفکر به زبان رمز و افسانه بیان می‌شد.
- ۳) فلاسفه عقیده و آموزش معین نداشتند و منادی بی‌اعتباری علم و اندیشه بودند.
- ۴) اندیشه‌های رازگونه بشر باید در میان پندارهای دینی مردم یونان باستان جست‌وجو کرد.

۱۳- کدام یک با نظرات پروتاگوراس سازگار نیست؟

(۱) همه چیز در جهان موقتی است، پس حقیقت امری نسبی است.

(۲) هیچ اصل مشترکی وجود ندارد که بتوان آن را مورد توافق همه دانست.

(۳) چیزی را که در زمان فعلی ادراک می‌کنیم، فقط در همان زمان حقیقت دارد.

(۴) تفکیک حق و باطل به سختی امکان‌پذیر است، زیرا تعاملات آدمیان در آن موثر است.

۱۴- به ترتیب فلسفه درباره مبانی و علوم تجربی و انسانی به پژوهش می‌پردازد.

(۱) کلی - کلی (۲) جزئی - خاص (۳) کلی - خاص (۴) کلی - جزئی

۱۵- فلسفه علم است و به این اعتبار به آن می‌گویند که در حالت کلی است.

(۱) هستی‌شناسی - مابعدالطبیعه - علم به هستی (۲) هستی‌شناسی - مابعدالطبیعه - مرتبه‌ای از عالم هستی

(۳) هستی‌شناسی - ماوراءالطبیعه - مرتبه‌ای از عالم هستی (۴) هستی‌شناسی - ماوراءالطبیعه - علم به هستی

۱۶- عبارت «طلب فلسفه در گرو عبور از فطرت اول به فطرت ثانی است» از که بوده و منظور از فطرت اول را بیان کرده و بگویید لازمه عبور از آن چیست؟

(۱) ارسطو - همان حالت عادی ما در برخورد و تماس با امور و مسائل - تفکر درباره وجود

(۲) صدرا المتألهین به نقل از ارسطو - همان حالت عادی ما در برخورد و تماس با امور و مسائل - فارغ شدن از عقل معاش

(۳) ارسطو - همان فطرت ثانی که آدمی را به یکباره دچار حیرت و شگفتی می‌کند - فارغ شدن از عقل معاش

(۴) صدرا المتألهین به نقل از ارسطو - همان فطرت ثانی که آدمی را به یکباره دچار حیرت و شگفتی می‌کند - تفکر درباره وجود

۱۷- کدام گزینه درباره خلفای عباسی یا اقدام آن‌ها درست است؟

(۱) مأمون بیت الحکمه را تاسیس کرد. (۲) رونق بیشتر بیت‌الحکمه در زمان هارون بود.

(۳) استادان فلسفه حران در عهد معتضد از حران به بغداد منتقل شدند. (۴) شهر بغداد در زمان معتضد عباسی تاسیس شد.

۱۸- کدام گزینه درباره ترجمه‌های فلسفی درست است؟

(۱) علاوه بر اسحاق بن حنبل که مترجمی بسیار توانا بود و آثاری را از زبان یونانی به عربی ترجمه کرد، پسر او حنین بن اسحاق نیز مترجمی چیره‌دست بود.

(۲) ابوبشر متی بن یونس، استاد فارابی کتاب شعر ارسطو را ترجمه کرد.

(۳) ابن ناعمه کتاب اثولوجیا را که بخشی از تاسوعات افلوپین است اصلاح و کندی آن را ترجمه کرد.

(۴) شرح اسکندر افرودیسی که ابن‌سینا را فاضل متاخرین نامیده است به عربی ترجمه شد.

۱۹- در ارتباط با اصل واقعیت مستقل از ذهن کدام گزینه نادرست است؟

(۱) نخستین و مهم‌ترین اصلی است که مبدا تحقیق فلسفی است.

(۲) مرز جدایی فلسفه از سفسطه است.

(۳) شکاک‌ترین شکاکان نیز در عمل و مسیر زندگی ناچار از قبول این اصلند.

(۴) از بدیهیات اولیه بوده و نه اثبات شدنی است و انکار شدنی است.

۲۰- از میان مثال‌های زیر کدام قضیه رابطه موضوع و محمول وجوبی و ضروری است؟

(۱) شریک الباری وجود دارد. (۲) درخت وجود دارد. (۳) عدد ۳ فرد است. (۴) مثلث شکل دارای ۳ زاویه قائمه است.

- ۱- گزینه «۳» - در گزینه «۱» می‌دانیم که ارسطو کاشف قوانین منطق بوده و هیچ‌کس ابداع‌کننده آن نیست. در گزینه «۲» ذهن به صورت طبیعی قواعد منطق را رعایت می‌کند، کسی برای استفاده از آن نیاز به فراگیری ندارد پس لزومی ندارد برای تفکر سریع و بهبود آن حتما آشنایی داشته باشیم. در گزینه «۴» تفکر مهم‌ترین فعالیت روح انسان بوده و منطق قواعد بر تفکر است. (دهلوی) (پایه دهم - درس اول - معرفی دانش منطق)
- ۲- گزینه «۳» - برای معلوم کردن یک تصدیق مجهول از استدلال و برای معلوم کردن یک تصور مجهول از تعریف استفاده می‌کنیم. (دهلوی) (پایه دهم - درس اول - تعریف و استدلال)
- ۳- گزینه «۳» - تصورها ← یون سدیم - حالت محلول - رسانا بودن - جریان الکتریکی برای پاسخ‌گویی لازم است دانش‌آموزی مفهوم تصور را به درستی درک کرده باشد. (دهلوی) (پایه دهم - درس اول - تصور و تصدیق)
- ۴- گزینه «۱» - رابطه بین مفاهیم جسم و سنگ ← عموم و خصوص مطلق: هر سنگی جسم است. بعضی جسم‌ها سنگ هستند. بعضی جسم‌ها سنگ نیستند. رابطه بین مفاهیم سنگ و سیاه ← عموم و خصوص من وجه: برخی سنگ‌ها سیاه هستند. برخی سنگ‌ها سیاه نیستند. برخی سیاه‌ها سنگ هستند. برخی سیاه‌ها سنگ نیستند. رابطه بین مفاهیم جزیی و کلی ← تباین: هیچ جزیی کلی نیست. هیچ کلی جزیی نیست. (دهلوی) (پایه دهم - درس سوم - نسبت اربع)
- ۵- گزینه «۳» -
گزینه «۱»: نادرست است زیرا تعریف به اعم است و بیضی را هم در برمی‌گیرد. ← مانع نیست
گزینه «۲»: نادرست است. زیرا تعریف به احض است ← استفاده از مفاهیم جزیی در تعریف
گزینه «۴»: نادرست است زیرا تعریف به اعم است و حیوانات را هم در بر می‌گیرد. ← مانع نیست (دهلوی) (پایه دهم - درس دوم - تعریف)
- ۶- گزینه «۱» -
گزینه «۲»: جزیی است زیرا در مفاهیمی که مضاف و مضاف‌الیه هستند برای تشخیص کلی و جزیی به کلمه اول توجه می‌کنیم. اگر جزیی بود (این میزهای چوبی) ادامه ترکیب هم جزیی خواهد بود.
گزینه «۳»: اسامی خاص در همه حال جزیی هستند حتی اگر مثلاً ۱۰ خیابان شریعتی در دنیا وجود داشته باشد.
گزینه «۴»: اسامی تمامی سیاره‌ها به جز خورشید و ماه جزیی هستند. (دهلوی) (پایه دهم - درس سوم - جزیی و کلی)
- ۷- گزینه «۴» - زیرا با توجه به تفاوت‌های ذاتی و عرضی نحوه قرار گرفتن در ذهن به اینگونه است:
ذاتی ← ذات ← عرضی
سه زاویه‌ای - مقدار - مثلث - متساوی‌الساقین (دهلوی) (پایه دهم - درس سوم - ذاتی و عرضی)
- ۸- گزینه «۳» - فیلسوفیایا ترکیب ۲ کلمه فیلو (به معنای دوستداری) و سوفیا (به معنای دانایی) است. و سقراط به علت تواضع و فروتنی و همدردی شدن با سوفیست‌ها خود را سوفیست نمی‌نامید. در گزینه «۱» دانش نادرست، در گزینه «۲» دوستدار نادرست و قائل بودن به حقیقت نادرست، در گزینه «۴» دانش و قائل بودن به حقیقت نادرست است. (دهلوی) (فلسفه ۱ - درس اول)
- ۹- گزینه «۳» -
در گزینه «۱» در مکتب گشتالت ابتدا جز در نظر گرفته می‌شود. و به اجزا و عناصر توجه شده و بعد یک مفهوم کلی در ذهن ایجاد می‌شود.
در گزینه «۲»: شخصیت مشهور رفتارگرایی آگوست کنت است نه آگوست کانت.
در گزینه «۴»: در رفتارگرایی شناختی ارزش دارد که از راه حس و تجربه بوده و مشاهده‌پذیر باشد نه عقل و تجربه. (دهلوی) (فلسفه ۱ - درس دوم)
- ۱۰- گزینه «۳» - این موضوع که انسان علاوه بر جسم مادی دارای روح غیرمادی نیز هست در فلسفه علم روان‌شناسی بررسی می‌شود نه علم روان‌شناسی. (دهلوی) (فلسفه ۱ - درس دوم)
- ۱۱- گزینه «۲» - در مابعد الطبیعه روابط عالی و معلولی بررسی می‌شود نه خود اصل علیت. (دهلوی) (فلسفه ۱ - درس سوم)
- ۱۲- گزینه «۱» -
گزینه «۲»: یونان باستان از آن جهت مهد تفکر فلسفی است که نخستین مجموعه‌هایی که به زبان فلسفی نگاشته شده از آن به یادگار مانده است.
گزینه «۳»: سوفسطائیان عقیده و آموزش معینی نداشتند و منادی بی‌اعتباری علم و اندیشه بودند نه فلاسفه.
گزینه «۴»: اندیشه‌های رازگونه بشر را باید میان باورهای دینی مردم مشرق زمین جست‌وجو کرد نه یونان باستان. (دهلوی) (فلسفه ۱ - درس چهارم)
- ۱۳- گزینه «۴» - مطابق دیدگاه پروتاگوراس، در هیچ زمانی نمی‌توان به یک حقیقت واحد رسید. (دهلوی) (فلسفه ۱ - درس چهارم)

۱۴- گزینه «۳» - فلسفه درباره مبانی کلی و خاص علوم تجربی و انسانی به پژوهش می‌پردازد. (دهلوی) (فلسفه ۲ - درس اول)

۱۵- گزینه «۱» -

در گزینه «۲»: مرتبه‌ای از عالم هستی مربوط به ماوراء الطبیعه است.

در گزینه «۳»: به فلسفه مابعدالطبیعه می‌گویند نه ماوراء الطبیعه و مرتبه‌ای از عالم هستی مربوط به ماوراء الطبیعه نیز می‌باشد.

در گزینه «۴»: نیز به فلسفه مابعدالطبیعه می‌گویند نه ماوراء الطبیعه.

(دهلوی) (فلسفه ۲ - درس اول)

۱۶- گزینه «۲» -

گزینه «۱»: در متن کتاب گفته شده ملاحظه را این جمله را از ارسطو نقل می‌کند و جمله به‌طور مستقیم از خود ارسطو نیست. هم‌چنین لازمه عبور از آن فارغ شدن از عقل معاش است.

گزینه «۳»: باز هم توضیح گزینه «۱» و منظور از فطرت اول حالت برخورد ما با مسائل عادی و روزمره است.

گزینه «۴»: منظور از فطرت اول حالت برخورد ما با مسائل عادی روزمره بوده و لازمه عبور از آن فارغ شدن از عقل معاش است.

(دهلوی) (فلسفه ۲ - درس اول)

۱۷- گزینه «۳» -

گزینه «۱»: هارون بیت‌الحکمه را تاسیس کرد نه مامون.

گزینه «۲»: رونق بیشتر بیت‌الحکمه در زمان مامون بود نه هارون

گزینه «۴»: شهر بغداد در زمان منصور دوانیقی تاسیس شد.

(دهلوی) (فلسفه ۲ - درس دوم)

۱۸- گزینه «۲» -

گزینه «۱»: حنین بن اسحاق مترجمی توانا بود که فرزندش اسحاق بن حنین نیز در مترجمی چیره‌دست بود.

گزینه «۳»: ابن ناعمه اثولوجیا را ترجمه و کندی آن را اصلاح کرد.

گزینه «۴»: شرح اسکندر افرویدیسی که ابن سینا او را فاضل متأخرین نامیده است به عربی ترجمه شد.

(دهلوی) (فلسفه ۲ - درس دوم)

۱۹- گزینه «۴» - اصل واقعیت مستقل از ذهن از بدیهیات اولیه بوده و نه اثبات شدنی است و نه انکار شدنی است. اما گزینه «۴» گفته است نه اثبات

شدنی و انکار شدنی است. (دهلوی) (فلسفه ۲ - درس سوم)

۲۰- گزینه «۳» -

گزینه «۱»: رابطه ممتنع الوجود / گزینه «۲»: رابطه ممکن الوجود / گزینه «۴»: رابطه ممکن الوجود

(دهلوی) (فلسفه ۲ - درس سوم)

۱- ماهیاتی همچون «گرم بودن برای آتش» و «سیاه بودن برای جسم» و «گرم بودن برای غذا» و «بسیار بودن برای انسان» به ترتیب کدامند؟

- (۱) فصل - عرض خاص - عرض عام - عرض خاص
 (۲) فصل - عرض عام - عرض خاص - عرض عام
 (۳) عرض خاص - عرض خاص - عرض عام - عرض خاص
 (۴) عرض خاص - عرض عام - عرض عام - عرض خاص

۲- کدام عبارت درست است؟

- (۱) در قضیه حملی، موضوع وصف حالت محمول است.
 (۲) طبق قرارداد در قضیه شرطی متصله، قضیه‌ای که اول می‌آید مقدم نام دارد.
 (۳) ممکن است در یک قضیه جای یک جزء تغییر کند ولی نقش آن در قضیه ثابت باشد.
 (۴) هر چند همه جمله‌ها قابلیت درست یا غلط بودن دارند اما منطق فقط از جمله‌های خبری استفاده می‌کند.

۳- اگر در تعریف «عدالت ← چیزی که مانع پایمال شدن حق کسی نمی‌شود»، چیز را به‌عنوان جنس عدالت در نظر بگیریم، آن‌گاه این تعریف

-
 (۱) تام است (۲) مانع نیست (۳) جامع است (۴) بی‌بط و نادرست است

۴- در کدام گزینه، همه موارد ذکر شده قضیه هستند؟

- (۱) زان خاک نیکبخت که شد رهگذر دوست - هر شاخ بنفشه کز زمین می‌روید - یک ذره خاک با زمین یکتا شد.
 (۲) بهرام که گور می‌گرفتی همه عمر - ابرو گشاده باش چو دستت گشاده نیست - هرگز نخورد آب زمینی که بلند است.
 (۳) هر صبح که روی لاله شبنم گیرد - رسم عاشق‌کشی و شیوه شهر آشوبی - هر جا که قدم نهی تو بر روی زمین.
 (۴) رسید مژده که ایام غم نخواهد ماند - عافیت را با نظربازی فراق افتاده بود - عاشقان زمره ارباب امانت باشند.

۵- در کدام مورد، هر دو عبارت قضیه شرطی است؟

- (۱) اول اندیشه وانگهی گفتار - دل در کسی میند که دل بسته تو نیست.
 (۲) گرت از دست برآید دهنی شیرین کن - هر که را صبر نیست حکمت نیست.
 (۳) مَطْلَب گر توانگری خواهی - تا توانی دلی به دست آور
 (۴) بیا تا گل برافشانیم و می در ساغر اندازیم - اگر دنیا نباشد دردمندیم.

۶- کدام گزینه درست بیان شده است؟

- (۱) ظلم خوشایند نیست: شخصیه - موضوع ← ظلم - محمول ← خوشایند
 (۲) انسان عاقل برای پیشرفت از بعضی لذت‌ها می‌گذرد: موجه کلی - موضوع ← سپاه پاسداران و ارتش ایران - محمول ← دفاع
 (۳) سپاه پاسداران و ارتش ایران با قدرت کامل آماده دفاع از میهن اسلامی خود هستند: شخصیه - موضوع ← سپاه پاسداران و ارتش ایران - محمول ← دفاع
 (۴) حضرت یوسف (ع) از پیامبران اولوالعزم هستند: شخصیه - موضوع ← حضرت یوسف - محمول ← از پیامبران اولوالعزم

۷- قضیه «هر انسانی جسمی جاندار است که توانایی سخن گفتن دارد» قضیه‌ای که آن به وسیله و

..... توصیف و تعریف شده است که این توصیف

- (۱) شرطی - مقدم - جنس قریب - فصل - حد تام است.
 (۲) حملی - موضوع - جنس بعید - عرض عام - هیچ‌یک از اقسام تعریف منطقی نیست.
 (۳) شرطی - مقدم - جنس بعید - فصل - حد ناقص است.
 (۴) حملی - موضوع - جنس قریب - عرض خاص - رسم تام است.

۸- با توجه به دفاعیات سقراط در دادگاه کدام عبارت مناسب‌تر است؟

- (۱) وی انکار خدایان متعدد را دلیلی بر انکار خدای یگانه نمی‌دانست.
 (۲) به اعتقاد وی، خورشید، سنگ و ماه کره خاکی بیش نبودند.
 (۳) سخنان وی در مورد دانایی و عدالت نشان می‌دهد که به خدا معتقد است.
 (۴) به گفته او همان‌طور که زین و لگام از اسب بود جهان از آن خدا بود.

۹- روش فلسفی افلاطون نام دارد که از آموخته و به عقیده افلاطون خطاناپذیر در شناخت است.

- (۱) جدل - سقراط - عقل (۲) جدل - هراکلیتوس - حس (۳) دیالکتیک - تالس - عقل (۴) دیالکتیک - پروتاگوراس - حس

۱۰- علت فاعلی در امور انسانی و در حرکات طبیعی است.

- (۱) یک عامل درونی و مشخص - یک عامل بیرونی و نامشخص
 (۲) یک عامل بیرونی و مشخص - یک عامل بیرونی، نامعلوم و نامشخص
 (۳) یک عامل درونی و مشخص - یک عامل بیرونی و مشخص
 (۴) یک عامل بیرونی و مشخص - یک عامل نامعلوم و نامشخص

۱۱- در تعریف انسان به «حیوان ناطق»، حیوان و ناطق نشان‌دهنده کدام یک از علل اربعه هستند؟

- (۱) به هیچ یک مربوط نمی‌شوند.
 (۲) به ترتیب حاکی از علل مادی و صوری‌اند.
 (۳) بیانگر یک علت درونی و یک علت بیرونی‌اند.
 (۴) هر یک جزئی از علت مادی انسان را نشان می‌دهند.

۱۲- کدام گزینه درباره فلسفه بعد از ارسطو نادرست است؟

- ۱) معروفترین کلیبان دیوژن نام داشت و به عقیده آنها انسان نباید از هیچ اتفاقی نگران شود و درد و رنجی او را آزار دهد.
- ۲) زنون به دلیل یافتن شباهت میان کلیبان و سقراط به شاگردی آنها درآمد که رواقیون را به وجود آورده که به ادراک حسی اهمیت نمی‌دادند.
- ۳) اپیکور عقیده داشت که افراط در هر لذتی آثار منفی در پیش دارد و باید راه اعتدال را در پیش گرفت.
- ۴) مهم‌ترین و سرنوشت‌سازترین جریان فلسفی در عهد قدیم بعد سقراط، افلاطون و ارسطو، با دیدگاه افلاطون، نوافلاطونیان بودند.

۱۳- کدام عبارت درباره اصطلاح (قدیم) در فلسفه درست است؟

- ۱) به اتفاق متکلمان و فیلسوفان، یک مصداق بیشتر ندارد.
 - ۲) معنای آن نزدیک به معنایی است که در ادبیات هم مطرح می‌شود.
 - ۳) بنا بر اعتقاد فیلسوفان، نسبت آن با ممکن‌الوجود، عموم و خصوص مطلق است.
 - ۴) یک مفهوم نسبی است، بنابراین فقط با استفاده از مفهوم «حادث» قابل تعریف است.
- ۱۴- براهین بطلان تسلسل در کدام مبحث کاربرد زیاده دارند و با تکیه بر کدام اصل به مفهوم آیه «فلن تجد لسننت ا... تبدیلا و لن تجد لسننت ا... تحویلا» می‌رسیم؟

- ۱) خداشناسی فلسفی - علیت
- ۲) تسلسل علل نامتناهی محال است - سنخیت
- ۳) اثبات خدا - ضرورت علی و معلولی
- ۴) خداشناسی فلسفی - سنخیت

۱۵- درباره آثار فارابی کدام گزینه صحیح است؟

- ۱) فارابی در رساله جمع بین آرای دو حکیم، آرای افلاطون و سقراط را بیان می‌کند و به تفسیر موارد اختلاف و رفع آنها می‌پردازد.
- ۲) فصوص‌الحکم در باب مابعدالطبیعه و توحید است و لحن فارابی در آن به لحن عرفا شباهت دارد و عباراتش نمودار عشق راستین او به وجد و حال معنوی است.
- ۱۶- از نظر فارابی در سیاست رکن جدایی‌ناپذیر مدینه فاضله است و کتاب او در شرح مابعدالطبیعه ارسطو است.

- ۱) سعادت - سیاسات مدینه
- ۲) تقسیم صناعات بر حسب استعدادهای افراد - سیاسات مدینه
- ۳) تقسیم صناعات بر حسب استعدادهای افراد - آراء اهل مدینه فاضله
- ۴) سعادت - اغراض مابعدالطبیعه

۱۷- کدامیک از ویژگی‌های لازم برای زعیم مدینه فاضله فارابی نیست؟

- ۱) نبوت
- ۲) خردمندی
- ۳) سرشت عالی
- ۴) توانایی اداره مردم

۱۸- در ارتباط با آثار ابن سینا با توجه به موارد زیر گزینه مناسب را انتخاب کنید.

الف) نوعی فرهنگ‌نامه پزشکی است.

ب) از قرن ۱۲ تا ۱۷ میلادی در دانشگاه‌های غرب تدریس می‌شده است.

ج) در ۱۸ جزء نوعی دایرة المعارف علمی و فلسفی است.

د) به زبان پارسی است.

ه) شکل مختصری از شفاست.

ی) خلاصه‌ای از حکمت و آخرین دیدگاه‌های فلسفی ابن‌سینا است.

- ۱) الف) شفا ب) نجات ج) اشارات و تنبیهات د) انصاف ه) دانشنامه علایی ی) قانون
- ۲) الف) قانون ب) قانون ج) شفا د) دانشنامه علایی ه) نجات ی) اشارات و تنبیهات
- ۳) الف) شفا ب) شفا ج) اشارات و تنبیهات د) نجات ه) دانشنامه علایی ی) قانون
- ۴) الف) قانون ب) قانون ج) قانون د) دانشنامه علایی ه) شفا ی) شفا

۱۹- مردم مدینه جاهله چنان هستند که

- ۱) سلامت جسم را خیر و خوبی می‌شمردند و در پی آن هستند.
- ۲) اگر به سعادت دست نیابند گمان می‌کنند که به بدبختی افتاده‌اند.
- ۳) اگر از سعادت راستین گفته شود نظر آنها تغییری نمی‌کند.
- ۴) سعادت را نمی‌شناسند و هرگز نمی‌توانند آن را بشناسند.

۲۰- از دیدگاه فارابی، امکانات اجتماعی چگونه می‌توانند عادلانه توزیع شده و نظام عدل در جامعه مستقر گردد؟

- ۱) با دستیابی به سعادت دنیا و آخرت
- ۲) با اتصال به عقل دهم
- ۳) با حاکمیت شایسته‌ها و توجه به استعدادها
- ۴) با ریاست و فعل زعیم مدینه فاضله

- ۱- گزینه «۱» - گرم بودن فصل آتش، سیاه بودن عرض خاص جسم، گرم بودن عرض غذا و بسیار بودن عرض عام انسان است. (کنکور) (منطق درس چهارم)
- ۲- گزینه «۳» -
- گزینه «۱»: باید جای موضوع و محمول عوض شود.
- گزینه «۲»: گاهی مقدم متأخر از تالی می آید.
- گزینه «۴»: علاوه بر خبری بودن باید معنادار هم باشد. (کنکور) (منطق - درس هفتم)
- ۳- گزینه «۲» - اگر چیز به عنوان جنس برای عدالت در نظر گرفته شود تعریف مانع اغیار نمی باشد. (دهلوی) (منطق - درس پنجم)
- ۴- گزینه «۴» -
- گزینه «۱»: فقط یک ذره خاک با زمین یکتا شد قضیه است.
- گزینه «۲»: بهرام که گور می گرفتی همه عمر قضیه نیست.
- گزینه «۳»: هیچ کدام قضیه نیستند. (دهلوی) (منطق - درس ششم)
- ۵- گزینه «۲» - گزینه «۱»: دل در کسی میند که دل بسته تو نیست حملی است.
- گزینه «۳»: تا توانی دلی به دست آور امری است.
- گزینه «۴»: بیا تا گل برافشانیم و می در ساغر اندازیم امری است. (کنکور) (منطق - درس ششم)
- ۶- گزینه «۴» - گزینه «۱»: سالبه جزئی
- گزینه «۲»: محمول: برای پیشرفت از بعضی لذت ها
- گزینه «۳»: محمول: با قدرت کامل آماده دفاع از میهن اسلامی خود هستند. (دهلوی) (منطق - درس هفتم)
- ۷- گزینه «۳» - حملی است و موضوع آن با جنس بعید (جسم) و عرض عام (جاندار) وصف شده که از اقسام تعریف منطقی نیست. (دهلوی) (منطق تلفیقی - درس چهارم و پنجم و ششم و هفتم)
- ۸- گزینه «۳» - به گفته سقراط آیا ممکن است کسی وجود اسب را انکار کند ولی وجود زین، لگام، دهنه و سایر امور مربوط به اسب با بپذیرد؟ آیا کسی پیدا می شود که علم و قدرت و عدالت فوق بشری را قبول داشته باشد ولی وجود خدا را منکر شود؟ در اتهاماتی که به من وارد کردی می گفتمی به این قبیل مسائل اعتقاد دارم. (کنکور) (فلسفه ۱ - شهید راه حکمت)
- ۹- گزینه «۱» - روش افلاطون دیالکتیک یا جدل بود که آن را از سقراط فرا گرفته بود. وی استفاده از حس را در شناخت جهان انکار نمی کرد اما عقیده داشت عقل خطاناپذیر در شناخت است. (دهلوی) (فلسفه ۱ - گوهرهای اصیل و جاودانه - صفحه ۶۳)
- ۱۰- گزینه «۴» - ارسطو علت فاعلی در انسان را عاملی بیرونی و مشخص و علت فاعلی در اجسام را درونی و نامشخص می داند و از آن به عنوان طبیعت جسم و شیء یاد می کند. (دهلوی) (فلسفه ۱ - اندیشمندی منظم و موشکاف - صفحه ۸۹ و ۹۰)
- ۱۱- گزینه «۲» - مفهوم حیوان و ناطق که هر ۲ درونی (ذاتی) هستند اشاره به علت مادی و صوری دارد. (کنکور) (فلسفه ۱ - علت های ۴ گانه)
- ۱۲- گزینه «۲» - زنون که مکتب رواقیون را به وجود آورد، این مکتب عقیده داشت (برخلاف افلاطون) ادراک حسی اهمیتی فراوان دارد و تمام فلسفه خود را بر ادراک حسی مستقر ساخت. (دهلوی) (فلسفه ۱ - فلاسفه بعد از ارسطو)
- ۱۳- گزینه «۳» - از نظر فلاسفه، رابطه قدیم یا ممکن الوجود، عموم و خصوص مطلق است. (کنکور) (فلسفه ۲ - فصل چهارم - مبحث حادث و قدیم)
- ۱۴- گزینه «۴» - برهان تسلسل در مبحث خداشناسی فلسفی کاربرد داشته و گاه برای اثبات وجود خدا استفاده می شود و آیه مذکور نیز بر اساس اصل سنخیت بیان شده و بیان دارد که سنن و نوامیس جهان هرگز به تغییر و تبدیل دچار نمی گردند. (دهلوی) (فلسفه ۲ - فصل چهارم - صفحه های ۴۳ و ۴۷)
- ۱۵- گزینه «۳» - در گزینه اول آرای افلاطون و ارسطو مورد بررسی قرار می گیرد. در گزینه دوم عبارات فصوص الحکم نشان دهنده عشق راستین افلاطون به حق می باشد نه به وجد. در گزینه آخر مقاله فی معانی العقل درباره عقل و معانی آن می باشد. (دهلوی) (فلسفه ۲ - فصل پنجم - صفحه ۶۲)
- ۱۶- گزینه «۴» - از نظر فارابی سیاست و سعادت در مدینه فاضله دو رکن جدایی ناپذیر هستند و کتاب اغراض مابعدالطبیعه، شرح کتاب مابعدالطبیعه ارسطو است که فارابی آن را نوشته است. (دهلوی) (فلسفه ۲ - فصل پنجم - صفحه های ۶۲ و ۶۶)
- ۱۷- گزینه «۱» - گزینه های «۲»، «۳» و «۴» جزو ویژگی های لازم زعیم مدینه فاضله است به جز نبوت زیرا بعد از پیامبر مقام وی به امامان و جانشینان واگذار می شود. (کنکور) (فلسفه ۲ - فصل پنجم - صفحه ۶۵)
- ۱۸- گزینه «۲» - تنها گزینه (ب) با موارد ذکر شده یکی است. (دهلوی) (فلسفه ۲ - فصل ششم - صفحه ۷۵)
- ۱۹- گزینه «۳» - به نظر فارابی، مردم مدینه جاهله نه سعادت را می شناسند نه سعادت به خاطرشان خطور می کند. چنان که اگر ایشان را به سعادت راهنمایی کنند، بدان سوی نروند و اگر از سعادت برای آن ها سخن گویند بدان اعتقاد پیدا نکنند. (کنکور) (فلسفه ۲ - فصل پنجم - مبحث مدینه جاهله)
- ۲۰- گزینه «۴» - فارابی معتقد است تأسیس نظام خیر و عدل و دستیابی به فضائل و صفات انسانی، سعادت دنیا و آخرت و ... که سیاست مدینه فاضله است بدون قیادت زعیم آن امکان اجرا و تحقق ندارد. (دهلوی) (فلسفه ۲ - صفحه ۶۶ - فصل پنجم)

۱- ماهیاتی همچون «گرم بودن برای آتش» و «سیاه بودن برای جسم» و «گرم بودن برای غذا» و «بسیار بودن برای انسان» به ترتیب کدامند؟

- (۱) فصل - عرض خاص - عرض عام - عرض خاص
 (۲) فصل - عرض عام - عرض خاص - عرض عام
 (۳) عرض خاص - عرض خاص - عرض عام - عرض خاص
 (۴) عرض خاص - عرض عام - عرض عام - عرض خاص

۲- کدام عبارت درست است؟

- (۱) در قضیه حملی، موضوع وصف حالت محمول است.
 (۲) طبق قرارداد در قضیه شرطی متصله، قضیه‌ای که اول می‌آید مقدم نام دارد.
 (۳) ممکن است در یک قضیه جای یک جزء تغییر کند ولی نقش آن در قضیه ثابت باشد.
 (۴) هر چند همه جمله‌ها قابلیت درست یا غلط بودن دارند اما منطق فقط از جمله‌های خبری استفاده می‌کند.

۳- اگر در تعریف «عدالت ← چیزی که مانع پایمال شدن حق کسی نمی‌شود»، چیز را به‌عنوان جنس عدالت در نظر بگیریم، آن‌گاه این تعریف

-
 (۱) تام است (۲) مانع نیست (۳) جامع است (۴) بی‌بط و نادرست است

۴- در کدام گزینه، همه موارد ذکر شده قضیه هستند؟

- (۱) زان خاک نیکبخت که شد رهگذر دوست - هر شاخ بنفشه کز زمین می‌روید - یک ذره خاک با زمین یکتا شد.
 (۲) بهرام که گور می‌گرفتی همه عمر - ابرو گشاده باش چو دستت گشاده نیست - هرگز نخورد آب زمینی که بلند است.
 (۳) هر صبح که روی لاله شبنم گیرد - رسم عاشق‌کشی و شیوه شهر آشوبی - هر جا که قدم نهی تو بر روی زمین.
 (۴) رسید مژده که ایام غم نخواهد ماند - عافیت را با نظربازی فراق افتاده بود - عاشقان زمره ارباب امانت باشند.

۵- در کدام مورد، هر دو عبارت قضیه شرطی است؟

- (۱) اول اندیشه وانگهی گفتار - دل در کسی میند که دل بسته تو نیست.
 (۲) گرت از دست برآید دهنی شیرین کن - هر که را صبر نیست حکمت نیست.
 (۳) مَطْلَب گر توانگری خواهی - تا توانی دلی به دست آور
 (۴) بیا تا گل برافشانیم و می در ساغر اندازیم - اگر دنیا نباشد دردمندیم.

۶- کدام گزینه درست بیان شده است؟

- (۱) ظلم خوشایند نیست: شخصیه - موضوع ← ظلم - محمول ← خوشایند
 (۲) انسان عاقل برای پیشرفت از بعضی لذت‌ها می‌گذرد: موجه کلی - موضوع ← سپاه پاسداران و ارتش ایران - محمول ← دفاع
 (۳) سپاه پاسداران و ارتش ایران با قدرت کامل آماده دفاع از میهن اسلامی خود هستند: شخصیه - موضوع ← سپاه پاسداران و ارتش ایران - محمول ← دفاع
 (۴) حضرت یوسف (ع) از پیامبران اولوالعزم هستند: شخصیه - موضوع ← حضرت یوسف - محمول ← از پیامبران اولوالعزم

۷- قضیه «هر انسانی جسمی جاندار است که توانایی سخن گفتن دارد» قضیه‌ای که آن به وسیله و

..... توصیف و تعریف شده است که این توصیف

- (۱) شرطی - مقدم - جنس قریب - فصل - حد تام است.
 (۲) حملی - موضوع - جنس بعید - عرض عام - هیچ‌یک از اقسام تعریف منطقی نیست.
 (۳) شرطی - مقدم - جنس بعید - فصل - حد ناقص است.
 (۴) حملی - موضوع - جنس قریب - عرض خاص - رسم تام است.

۸- با توجه به دفاعیات سقراط در دادگاه کدام عبارت مناسب‌تر است؟

- (۱) وی انکار خدایان متعدد را دلیلی بر انکار خدای یگانه نمی‌دانست.
 (۲) به اعتقاد وی، خورشید، سنگ و ماه کره خاکی بیش نبودند.
 (۳) سخنان وی در مورد دانایی و عدالت نشان می‌دهد که به خدا معتقد است.
 (۴) به گفته او همان‌طور که زین و لگام از اسب بود جهان از آن خدا بود.

۹- روش فلسفی افلاطون نام دارد که از آموخته و به عقیده افلاطون خطاناپذیر در شناخت است.

- (۱) جدل - سقراط - عقل (۲) جدل - هراکلیتوس - حس (۳) دیالکتیک - تالس - عقل (۴) دیالکتیک - پروتاگوراس - حس

۱۰- علت فاعلی در امور انسانی و در حرکات طبیعی است.

- (۱) یک عامل درونی و مشخص - یک عامل بیرونی و نامشخص
 (۲) یک عامل بیرونی و مشخص - یک عامل بیرونی، نامعلوم و نامشخص
 (۳) یک عامل درونی و مشخص - یک عامل بیرونی و مشخص
 (۴) یک عامل بیرونی و مشخص - یک عامل نامعلوم و نامشخص

۱۱- در تعریف انسان به «حیوان ناطق»، حیوان و ناطق نشان‌دهنده کدام یک از علل اربعه هستند؟

- (۱) به هیچ یک مربوط نمی‌شوند.
 (۲) به ترتیب حاکی از علل مادی و صوری‌اند.
 (۳) بیانگر یک علت درونی و یک علت بیرونی‌اند.
 (۴) هر یک جزئی از علت مادی انسان را نشان می‌دهند.

۱۲- کدام گزینه درباره فلسفه بعد از ارسطو نادرست است؟

- ۱) معروفترین کلیبان دیوژن نام داشت و به عقیده آنها انسان نباید از هیچ اتفاقی نگران شود و درد و رنجی او را آزار دهد.
- ۲) زنون به دلیل یافتن شباهت میان کلیبان و سقراط به شاگردی آنها درآمد که رواقیون را به وجود آورده که به ادراک حسی اهمیت نمی‌دادند.
- ۳) اپیکور عقیده داشت که افراط در هر لذتی آثار منفی در پیش دارد و باید راه اعتدال را در پیش گرفت.
- ۴) مهم‌ترین و سرنوشت‌سازترین جریان فلسفی در عهد قدیم بعد سقراط، افلاطون و ارسطو، با دیدگاه افلاطون، نوافلاطونیان بودند.

۱۳- کدام عبارت درباره اصطلاح (قدیم) در فلسفه درست است؟

- ۱) به اتفاق متکلمان و فیلسوفان، یک مصداق بیشتر ندارد.
 - ۲) معنای آن نزدیک به معنایی است که در ادبیات هم مطرح می‌شود.
 - ۳) بنا بر اعتقاد فیلسوفان، نسبت آن با ممکن‌الوجود، عموم و خصوص مطلق است.
 - ۴) یک مفهوم نسبی است، بنابراین فقط با استفاده از مفهوم «حادث» قابل تعریف است.
- ۱۴- براهین بطلان تسلسل در کدام مبحث کاربرد زیاده دارند و با تکیه بر کدام اصل به مفهوم آیه «فلن تجد لسننت ا... تبدیلا و لن تجد لسننت ا... تحویلا» می‌رسیم؟

- ۱) خداشناسی فلسفی - علیت
- ۲) تسلسل علل نامتناهی محال است - سنخیت
- ۳) اثبات خدا - ضرورت علی و معلولی
- ۴) خداشناسی فلسفی - سنخیت

۱۵- درباره آثار فارابی کدام گزینه صحیح است؟

- ۱) فارابی در رساله جمع بین آرای دو حکیم، آرای افلاطون و سقراط را بیان می‌کند و به تفسیر موارد اختلاف و رفع آنها می‌پردازد.
- ۲) فصوص‌الحکم در باب مابعدالطبیعه و توحید است و لحن فارابی در آن به لحن عرفا شباهت دارد و عباراتش نمودار عشق راستین او به وجد و حال معنوی است.
- ۱۶- از نظر فارابی در سیاست رکن جدایی‌ناپذیر مدینه فاضله است و کتاب او در شرح مابعدالطبیعه ارسطو است.

- ۱) سعادت - سیاسات مدینه
- ۲) تقسیم صناعات بر حسب استعدادهای افراد - سیاسات مدینه
- ۳) تقسیم صناعات بر حسب استعدادهای افراد - آراء اهل مدینه فاضله
- ۴) سعادت - اغراض مابعدالطبیعه

۱۷- کدامیک از ویژگی‌های لازم برای زعیم مدینه فاضله فارابی نیست؟

- ۱) نبوت
- ۲) خردمندی
- ۳) سرشت عالی
- ۴) توانایی اداره مردم

۱۸- در ارتباط با آثار ابن سینا با توجه به موارد زیر گزینه مناسب را انتخاب کنید.

الف) نوعی فرهنگ‌نامه پزشکی است.

ب) از قرن ۱۲ تا ۱۷ میلادی در دانشگاه‌های غرب تدریس می‌شده است.

ج) در ۱۸ جزء نوعی دایرة المعارف علمی و فلسفی است.

د) به زبان پارسی است.

ه) شکل مختصری از شفاست.

ی) خلاصه‌ای از حکمت و آخرین دیدگاه‌های فلسفی ابن‌سینا است.

- ۱) الف) شفا ب) نجات ج) اشارات و تنبیهات د) انصاف ه) دانشنامه علایی ی) قانون
- ۲) الف) قانون ب) قانون ج) شفا د) دانشنامه علایی ه) نجات ی) اشارات و تنبیهات
- ۳) الف) شفا ب) شفا ج) اشارات و تنبیهات د) نجات ه) دانشنامه علایی ی) قانون
- ۴) الف) قانون ب) قانون ج) قانون د) دانشنامه علایی ه) شفا ی) شفا

۱۹- مردم مدینه جاهله چنان هستند که

- ۱) سلامت جسم را خیر و خوبی می‌شمردند و در پی آن هستند.
- ۲) اگر به سعادت دست نیابند گمان می‌کنند که به بدبختی افتاده‌اند.
- ۳) اگر از سعادت راستین گفته شود نظر آنها تغییری نمی‌کند.
- ۴) سعادت را نمی‌شناسند و هرگز نمی‌توانند آن را بشناسند.

۲۰- از دیدگاه فارابی، امکانات اجتماعی چگونه می‌توانند عادلانه توزیع شده و نظام عدل در جامعه مستقر گردد؟

- ۱) با دستیابی به سعادت دنیا و آخرت
- ۲) با اتصال به عقل دهم
- ۳) با حاکمیت شایسته‌ها و توجه به استعدادها
- ۴) با ریاست و فعل زعیم مدینه فاضله

- ۱- گزینه «۱» - گرم بودن فصل آتش، سیاه بودن عرض خاص جسم، گرم بودن عرض غذا و بسیار بودن عرض عام انسان است. (کنکور) (منطق درس چهارم)
- ۲- گزینه «۳» -
- گزینه «۱»: باید جای موضوع و محمول عوض شود.
- گزینه «۲»: گاهی مقدم متأخر از تالی می آید.
- گزینه «۴»: علاوه بر خبری بودن باید معنادار هم باشد. (کنکور) (منطق - درس هفتم)
- ۳- گزینه «۲» - اگر چیز به عنوان جنس برای عدالت در نظر گرفته شود تعریف مانع اغیار نمی باشد. (دهلوی) (منطق - درس پنجم)
- ۴- گزینه «۴» -
- گزینه «۱»: فقط یک ذره خاک با زمین یکتا شد قضیه است.
- گزینه «۲»: بهرام که گور می گرفتی همه عمر قضیه نیست.
- گزینه «۳»: هیچ کدام قضیه نیستند. (دهلوی) (منطق - درس ششم)
- ۵- گزینه «۲» - گزینه «۱»: دل در کسی میند که دل بسته تو نیست حملی است.
- گزینه «۳»: تا توانی دلی به دست آور امری است.
- گزینه «۴»: بیا تا گل برافشانیم و می در ساغر اندازیم امری است. (کنکور) (منطق - درس ششم)
- ۶- گزینه «۴» - گزینه «۱»: سالبه جزئی
- گزینه «۲»: محمول: برای پیشرفت از بعضی لذت ها
- گزینه «۳»: محمول: با قدرت کامل آماده دفاع از میهن اسلامی خود هستند. (دهلوی) (منطق - درس هفتم)
- ۷- گزینه «۳» - حملی است و موضوع آن با جنس بعید (جسم) و عرض عام (جاندار) وصف شده که از اقسام تعریف منطقی نیست. (دهلوی) (منطق تلفیقی - درس چهارم و پنجم و ششم و هفتم)
- ۸- گزینه «۳» - به گفته سقراط آیا ممکن است کسی وجود اسب را انکار کند ولی وجود زین، لگام، دهنه و سایر امور مربوط به اسب با بپذیرد؟ آیا کسی پیدا می شود که علم و قدرت و عدالت فوق بشری را قبول داشته باشد ولی وجود خدا را منکر شود؟ در اتهاماتی که به من وارد کردی می گفتمی به این قبیل مسائل اعتقاد دارم. (کنکور) (فلسفه ۱ - شهید راه حکمت)
- ۹- گزینه «۱» - روش افلاطون دیالکتیک یا جدل بود که آن را از سقراط فرا گرفته بود. وی استفاده از حس را در شناخت جهان انکار نمی کرد اما عقیده داشت عقل خطاناپذیر در شناخت است. (دهلوی) (فلسفه ۱ - گوهرهای اصیل و جاودانه - صفحه ۶۳)
- ۱۰- گزینه «۴» - ارسطو علت فاعلی در انسان را عاملی بیرونی و مشخص و علت فاعلی در اجسام را درونی و نامشخص می داند و از آن به عنوان طبیعت جسم و شیء یاد می کند. (دهلوی) (فلسفه ۱ - اندیشمندی منظم و موشکاف - صفحه ۸۹ و ۹۰)
- ۱۱- گزینه «۲» - مفهوم حیوان و ناطق که هر ۲ درونی (ذاتی) هستند اشاره به علت مادی و صوری دارد. (کنکور) (فلسفه ۱ - علت های ۴ گانه)
- ۱۲- گزینه «۲» - زنون که مکتب رواقیون را به وجود آورد، این مکتب عقیده داشت (برخلاف افلاطون) ادراک حسی اهمیتی فراوان دارد و تمام فلسفه خود را بر ادراک حسی مستقر ساخت. (دهلوی) (فلسفه ۱ - فلاسفه بعد از ارسطو)
- ۱۳- گزینه «۳» - از نظر فلاسفه، رابطه قدیم یا ممکن الوجود، عموم و خصوص مطلق است. (کنکور) (فلسفه ۲ - فصل چهارم - مبحث حادث و قدیم)
- ۱۴- گزینه «۴» - برهان تسلسل در مبحث خداشناسی فلسفی کاربرد داشته و گاه برای اثبات وجود خدا استفاده می شود و آیه مذکور نیز بر اساس اصل سنخیت بیان شده و بیان دارد که سنن و نوامیس جهان هرگز به تغییر و تبدیل دچار نمی گردند. (دهلوی) (فلسفه ۲ - فصل چهارم - صفحه های ۴۳ و ۴۷)
- ۱۵- گزینه «۳» - در گزینه اول آرای افلاطون و ارسطو مورد بررسی قرار می گیرد. در گزینه دوم عبارات فصوص الحکم نشان دهنده عشق راستین افلاطون به حق می باشد نه به وجد. در گزینه آخر مقاله فی معانی العقل درباره عقل و معانی آن می باشد. (دهلوی) (فلسفه ۲ - فصل پنجم - صفحه ۶۲)
- ۱۶- گزینه «۴» - از نظر فارابی سیاست و سعادت در مدینه فاضله دو رکن جدایی ناپذیر هستند و کتاب اغراض مابعدالطبیعه، شرح کتاب مابعدالطبیعه ارسطو است که فارابی آن را نوشته است. (دهلوی) (فلسفه ۲ - فصل پنجم - صفحه های ۶۲ و ۶۶)
- ۱۷- گزینه «۱» - گزینه های «۲»، «۳» و «۴» جزو ویژگی های لازم زعیم مدینه فاضله است به جز نبوت زیرا بعد از پیامبر مقام وی به امامان و جانشینان واگذار می شود. (کنکور) (فلسفه ۲ - فصل پنجم - صفحه ۶۵)
- ۱۸- گزینه «۲» - تنها گزینه (ب) با موارد ذکر شده یکی است. (دهلوی) (فلسفه ۲ - فصل ششم - صفحه ۷۵)
- ۱۹- گزینه «۳» - به نظر فارابی، مردم مدینه جاهله نه سعادت را می شناسند نه سعادت به خاطرشان خطور می کند. چنان که اگر ایشان را به سعادت راهنمایی کنند، بدان سوی نروند و اگر از سعادت برای آن ها سخن گویند بدان اعتقاد پیدا نکنند. (کنکور) (فلسفه ۲ - فصل پنجم - مبحث مدینه جاهله)
- ۲۰- گزینه «۴» - فارابی معتقد است تأسیس نظام خیر و عدل و دستیابی به فضائل و صفات انسانی، سعادت دنیا و آخرت و ... که سیاست مدینه فاضله است بدون قیادت زعیم آن امکان اجرا و تحقق ندارد. (دهلوی) (فلسفه ۲ - صفحه ۶۶ - فصل پنجم)

۱- ماهیاتی همچون «گرم بودن برای آتش» و «سیاه بودن برای جسم» و «گرم بودن برای غذا» و «بسیار بودن برای انسان» به ترتیب کدامند؟

- (۱) فصل - عرض خاص - عرض عام - عرض عام
(۲) فصل - عرض خاص - عرض عام - عرض خاص
(۳) عرض خاص - عرض خاص - عرض عام - عرض خاص
(۴) عرض خاص - عرض خاص - عرض عام - عرض خاص

۲- کدام عبارت درست است؟

- (۱) در قضیه حملی، موضوع وصف حالت محمول است.
(۲) طبق قرارداد در قضیه شرطی متصله، قضیه‌ای که اول می‌آید مقدم نام دارد.
(۳) ممکن است در یک قضیه جای یک جزء تغییر کند ولی نقش آن در قضیه ثابت باشد.
(۴) هر چند همه جمله‌ها قابلیت درست یا غلط بودن دارند اما منطق فقط از جمله‌های خبری استفاده می‌کند.

۳- اگر در تعریف «عدالت ← چیزی که مانع پایمال شدن حق کسی نمی‌شود»، چیز را به‌عنوان جنس عدالت در نظر بگیریم، آن‌گاه این تعریف

.....

- (۱) تام است (۲) مانع نیست (۳) جامع است (۴) بی‌بط و نادرست است

۴- در کدام گزینه، همه موارد ذکر شده قضیه هستند؟

- (۱) زان خاک نیکبخت که شد رهگذر دوست - هر شاخ بنفشه کز زمین می‌روید - یک ذره خاک با زمین یکتا شد.
(۲) بهرام که گور می‌گرفتی همه عمر - ابرو گشاده باش چو دست گشاده نیست - هرگز نخورد آب زمینی که بلند است.
(۳) هر صبح که روی لاله شبنم گیرد - رسم عاشق‌کشی و شیوه شهر آشوبی - هر جا که قدم نهی تو بر روی زمین.
(۴) رسید مژده که ایام غم نخواهد ماند - عاقبت را با نظربازی فراق افتاده بود - عاشقان زمره ارباب امانت باشند.

۵- در کدام مورد، هر دو عبارت قضیه شرطی است؟

- (۱) اول اندیشه وانگهی گفتار - دل در کسی مبند که دل بسته تو نیست.
(۲) گرت از دست برآید دهنی شیرین کن - هر که را صبر نیست حکمت نیست.
(۳) مَطْلَب گر توانگری خواهی - تا توانی دلی به دست آور
(۴) بیا تا گل برفاشانیم و می در ساغر اندازیم - اگر دنیا نباشد دردمندیم.

۶- کدام گزینه درست بیان شده است؟

- (۱) ظلم خوشایند نیست: شخصیه - موضوع ← ظلم - محمول ← خوشایند
(۲) انسان عاقل برای پیشرفت از بعضی لذت‌ها می‌گذرد: موجه کلی - موضوع ← سپاه پاسداران و ارتش ایران - محمول ← دفاع
(۳) سپاه پاسداران و ارتش ایران با قدرت کامل آماده دفاع از میهن اسلامی خود هستند: شخصیه - موضوع ← سپاه پاسداران و ارتش ایران - محمول ← دفاع
(۴) حضرت یوسف (ع) از پیامبران اولوالعزم هستند: شخصیه - موضوع ← حضرت یوسف - محمول ← از پیامبران اولوالعزم

۷- قضیه «هر انسانی جسمی جاندار است که توانایی سخن گفتن دارد» قضیه‌ای که آن به وسیله و

..... توصیف و تعریف شده است که این توصیف

- (۱) شرطی - مقدم - جنس قریب - فصل - حد تام است.
(۲) حملی - موضوع - جنس بعید - عرض عام - هیچ‌یک از اقسام تعریف منطقی نیست.
(۳) شرطی - مقدم - جنس بعید - فصل - حد ناقص است.
(۴) حملی - موضوع - جنس قریب - عرض خاص - رسم تام است.

۸- با توجه به دفاعیات سقراط در دادگاه کدام عبارت مناسب‌تر است؟

- (۱) وی انکار خدایان متعدد را دلیلی بر انکار خدای یگانه نمی‌دانست.
(۲) به اعتقاد وی، خورشید، سنگ و ماه کره خاکی بیش نبودند.
(۳) سخنان وی در مورد دانایی و عدالت نشان می‌دهد که به خدا معتقد است.
(۴) به گفته او همان‌طور که زین و لگام از اسب بود جهان از آن خدا بود.

۹- روش فلسفی افلاطون نام دارد که از آموخته و به عقیده افلاطون خُطاناپذیر در شناخت است.

- (۱) جدل - سقراط - عقل (۲) جدل - هراکلیتوس - حس (۳) دیالکتیک - تالس - عقل (۴) دیالکتیک - پروتاگوراس - حس

۱۰- علت فاعلی در امور انسانی و در حرکات طبیعی است.

- (۱) یک عامل درونی و مشخص - یک عامل بیرونی و نامشخص
(۲) یک عامل بیرونی و مشخص - یک عامل بیرونی، نامعلوم و نامشخص
(۳) یک عامل درونی و مشخص - یک عامل بیرونی و مشخص
(۴) یک عامل بیرونی و مشخص - یک عامل نامعلوم و نامشخص

۱۱- در تعریف انسان به «حیوان ناطق»، حیوان و ناطق نشان‌دهنده کدام یک از علل اربعه هستند؟

- (۱) به هیچ یک مربوط نمی‌شوند.
(۲) به ترتیب حاکی از علل مادی و صوری‌اند.
(۳) بیانگر یک علت درونی و یک علت بیرونی‌اند.
(۴) هر یک جزئی از علت مادی انسان را نشان می‌دهند.

۱۲- کدام گزینه درباره فلسفه بعد از ارسطو نادرست است؟

- (۱) معروف‌ترین کلبیان دیوژن نام داشت و به عقیده آن‌ها انسان نباید از هیچ اتفاقی نگران شود و درد و رنجی او را آزار دهد.
(۲) زنون به دلیل یافتن شباهت میان کلبیان و سقراط به شاگردی آن‌ها درآمد که رواقیون را به وجود آورده که به ادراک حسی اهمیت نمی‌دادند.
(۳) اپیکور عقیده داشت که افراط در هر لذتی آثار منفی در پیش دارد و باید راه اعتدال را در پیش گرفت.
(۴) مهم‌ترین و سرنوشت‌سازترین جریان فلسفی در عهد قدیم بعد سقراط، افلاطون و ارسطو، با دیدگاه افلاطون، نوافلاطونیان بودند.

۱۳- کدام عبارت درباره اصطلاح (قدیم) در فلسفه درست است؟

(۱) به اتفاق متکلمان و فیلسوفان، یک مصداق بیشتر ندارد.

(۲) معنای آن نزدیک به معنایی است که در ادبیات هم مطرح می‌شود.

(۳) بنا بر اعتقاد فیلسوفان، نسبت آن با ممکن‌الوجود، عموم و خصوص مطلق است.

(۴) یک مفهوم نسبی است، بنابراین فقط با استفاده از مفهوم «حادث» قابل تعریف است.

۱۴- براهین بطلان تسلسل در کدام مبحث کاربرد زیادی دارند و با تکیه بر کدام اصل به مفهوم آیه «فلن تجد لسننت ا... تبدیلا و لن تجد لسننت ا...»

تحویلا می‌رسیم؟

(۱) خداشناسی فلسفی - علیت

(۳) اثبات خدا - ضرورت علی و معلولی

(۲) تسلسل علل نامتناهی محال است - سنخیت

(۴) خداشناسی فلسفی - سنخیت

۱۵- درباره آثار فارابی کدام گزینه صحیح است؟

(۱) فارابی در رساله جمع بین آرای دو حکیم، آرای افلاطون و سقراط را بیان می‌کند و به تفسیر موارد اختلاف و رفع آن‌ها می‌پردازد.

(۲) فصوص‌الحکم در باب مابعدالطبیعه و توحید است و لحن فارابی در آن به لحن عرفا شباهت دارد و عباراتش نمودار عشق راستین او به وجد و حال معنوی است.

۱۶- از نظر فارابی در سیاست رکن جدایی‌ناپذیر مدینه فاضله است و کتاب او در شرح مابعدالطبیعه ارسطو است.

(۱) سعادت - سیاسات مدینه

(۲) تقسیم صناعات بر حسب استعدادهای افراد - سیاسات مدینه

(۳) تقسیم صناعات بر حسب استعدادهای افراد - آراء اهل مدینه فاضله

(۴) سعادت - اغراض مابعدالطبیعه

۱۷- کدامیک از ویژگی‌های لازم برای زعیم مدینه فاضله فارابی نیست؟

(۱) نبوت

(۲) خردمندی

(۳) سرشت عالی

(۴) توانایی اداره مردم

۱۸- در ارتباط با آثار ابن سینا با توجه به موارد زیر گزینه مناسب را انتخاب کنید.

(الف) نوعی فرهنگ‌نامه پزشکی است.

(ب) از قرن ۱۲ تا ۱۷ میلادی در دانشگاه‌های غرب تدریس می‌شده است.

(ج) در ۱۸ جزء نوعی دایرة المعارف علمی و فلسفی است.

(د) به زبان پارسی است.

(ه) شکل مختصری از شفاست.

(ی) خلاصه‌ای از حکمت و آخرین دیدگاه‌های فلسفی ابن‌سینا است.

(۱) (الف) شفا (ب) نجات (ج) اشارات و تنبیهات (د) انصاف (ه) دانشنامه علایی (ی) قانون

(۲) (الف) قانون (ب) قانون (ج) شفا (د) دانشنامه علایی (ه) نجات (ی) اشارات و تنبیهات

(۳) (الف) شفا (ب) شفا (ج) اشارات و تنبیهات (د) نجات (ه) دانشنامه علایی (ی) قانون

(۴) (الف) قانون (ب) قانون (ج) قانون (د) دانشنامه علایی (ه) شفا (ی) شفا

۱۹- مردم مدینه جاهله چنان هستند که

(۱) سلامت جسم را خیر و خوبی می‌شمردند و در پی آن هستند.

(۲) اگر به سعادت دست نیابند گمان می‌کنند که به بدبختی افتاده‌اند.

(۳) اگر از سعادت راستین گفته شود نظر آن‌ها تغییری نمی‌کند.

(۴) سعادت را نمی‌شناسند و هرگز نمی‌توانند آن را بشناسند.

۲۰- از دیدگاه فارابی، امکانات اجتماعی چگونه می‌توانند عادلانه توزیع شده و نظام عدل در جامعه مستقر گردد؟

(۱) با دستیابی به سعادت دنیا و آخرت

(۲) با اتصال به عقل دهم

(۳) با حاکمیت شایسته‌ها و توجه به استعدادها

(۴) با ریاست و فعل زعیم مدینه فاضله

- ۱- گزینه «۱» - گرم بودن فصل آتش، سیاه بودن عرض خاص جسم، گرم بودن عرض غذا و بسیار بودن عرض عام انسان است. (کنکور) (منطق درس چهارم)
- ۲- گزینه «۳» -
گزینه «۱»: باید جای موضوع و محمول عوض شود.
گزینه «۲»: گاهی مقدم متأخر از تالی می آید.
گزینه «۴»: علاوه بر خبری بودن باید معنادار هم باشد. (کنکور) (منطق - درس هفتم)
- ۳- گزینه «۲» - اگر چیز به عنوان جنس برای عدالت در نظر گرفته شود تعریف مانع اغیار نمی باشد. (دهلوی) (منطق - درس پنجم)
- ۴- گزینه «۴» -
گزینه «۱»: فقط یک ذره خاک با زمین یکتا شد قضیه است.
گزینه «۲»: بهرام که گور می گرفت همه عمر قضیه نیست.
گزینه «۳»: هیچ کدام قضیه نیستند. (دهلوی) (منطق - درس ششم)
- ۵- گزینه «۲» -
گزینه «۱»: دل در کسی مبنی که دل بسته تو نیست حملی است.
گزینه «۳»: تا توانی دلی به دست آور امری است.
گزینه «۴»: بیا تا گل برفشانیم و می در ساغر اندازیم امری است. (کنکور) (منطق - درس ششم)
- ۶- گزینه «۴» -
گزینه «۱»: سالبه جزئی
گزینه «۲»: محمول: برای پیشرفت از بعضی لذتها
گزینه «۳»: محمول: با قدرت کامل آماده دفاع از میهن اسلامی خود هستند. (دهلوی) (منطق - درس هفتم)
- ۷- گزینه «۳» - حملی است و موضوع آن با جنس بعید (جسم) و عرض عام (جاندار) وصف شده که از اقسام تعریف منطقی نیست. (دهلوی) (منطق تلفیقی - درس چهارم و پنجم و ششم و هفتم)
- ۸- گزینه «۳» - به گفته سقراط آیا ممکن است کسی وجود اسب را انکار کند ولی وجود زین، لگام، دهنه و سایر امور مربوط به اسب با بپذیرد؟ آیا کسی پیدا می شود که علم و قدرت و عدالت فوق بشری را قبول داشته باشد ولی وجود خدا را منکر شود؟ در اتهاماتی که به من وارد کردی می گفتمی به این قبیل مسائل اعتقاد دارم. (کنکور) (فلسفه ۱ - شهید راه حکمت)
- ۹- گزینه «۱» - روش افلاطون دیالکتیک یا جدل بود که آن را از سقراط فرا گرفته بود. وی استفاده از حس را در شناخت جهان انکار نمی کرد اما عقیده داشت عقل خطاناپذیر در شناخت است. (دهلوی) (فلسفه ۱ - گوهرهای اصیل و جاودانه - صفحه ۶۳)
- ۱۰- گزینه «۴» - ارسطو علت فاعلی در انسان را عاملی بیرونی و مشخص و علت فاعلی در اجسام را درونی و نامشخص می داند و از آن به عنوان طبیعت جسم و شیء یاد می کند. (دهلوی) (فلسفه ۱ - اندیشمندی منظم و موشکاف - صفحه ۸۹ و ۹۰)
- ۱۱- گزینه «۲» - مفهوم حیوان و ناطق که هر ۲ درونی (ذاتی) هستند اشاره به علت مادی و صوری دارد. (کنکور) (فلسفه ۱ - علت های ۴ گانه)
- ۱۲- گزینه «۲» - زنون که مکتب رواقیون را به وجود آورد، این مکتب عقیده داشت (برخلاف افلاطون) ادراک حسی اهمیتی فراوان دارد و تمام فلسفه خود را بر ادراک حسی مستقر ساخت. (دهلوی) (فلسفه ۱ - فلاسفه بعد از ارسطو)
- ۱۳- گزینه «۳» - از نظر فلاسفه، رابطه قدیم یا ممکن الوجود، عموم و خصوص مطلق است. (کنکور) (فلسفه ۲ - فصل چهارم - مبحث حادث و قدیم)
- ۱۴- گزینه «۴» - برهان تسلسل در مبحث خداشناسی فلسفی کاربرد داشته و گاه برای اثبات وجود خدا استفاده می شود و آیه مذکور نیز بر اساس اصل سنخیت بیان شده و بیان دارد که سنن و نوامیس جهان هرگز به تغییر و تبدیل دچار نمی گردند. (دهلوی) (فلسفه ۲ - فصل چهارم - صفحه های ۴۳ و ۴۷)
- ۱۵- گزینه «۳» - در گزینه اول آرای افلاطون و ارسطو مورد بررسی قرار می گیرد. در گزینه دوم عبارات فصوص الحکم نشان دهنده عشق راستین افلاطون به حق می باشد نه به وجد. در گزینه آخر مقاله فی معانی العقل درباره عقل و معانی آن می باشد. (دهلوی) (فلسفه ۲ - فصل پنجم - صفحه ۶۲)
- ۱۶- گزینه «۴» - از نظر فارابی سیاست و سعادت در مدینه فاضله دو رکن جدایی ناپذیر هستند و کتاب اغراض مابعدالطبیعه، شرح کتاب مابعدالطبیعه ارسطو است که فارابی آن را نوشته است. (دهلوی) (فلسفه ۲ - فصل پنجم - صفحه های ۶۲ و ۶۶)
- ۱۷- گزینه «۱» - گزینه های «۲»، «۳» و «۴» جزو ویژگی های لازم زعیم مدینه فاضله است به جز نبوت زیرا بعد از پیامبر مقام وی به امامان و جانشینان واگذار می شود. (کنکور) (فلسفه ۲ - فصل پنجم - صفحه ۶۵)
- ۱۸- گزینه «۲» - تنها گزینه (ب) با موارد ذکر شده یکی است. (دهلوی) (فلسفه ۲ - فصل ششم - صفحه ۷۵)
- ۱۹- گزینه «۳» - به نظر فارابی، مردم مدینه جاهله نه سعادت را می شناسند نه سعادت به خاطرشان خطور می کند. چنان که اگر ایشان را به سعادت راهنمایی کنند، بدان سوی نروند و اگر از سعادت برای آن ها سخن گویند بدان اعتقاد پیدا نکنند. (کنکور) (فلسفه ۲ - فصل پنجم - مبحث مدینه جاهله)
- ۲۰- گزینه «۴» - فارابی معتقد است تأسیس نظام خیر و عدل و دستیابی به فضائل و صفات انسانی، سعادت دنیا و آخرت و ... که سیاست مدینه فاضله است بدون قیادت زعیم آن امکان اجرا و تحقق ندارد. (دهلوی) (فلسفه ۲ - صفحه ۶۶ - فصل پنجم)

فلسفه و منطق (پایه دوازدهم: فصول ۱۰ تا ۱۲ - فلسفه بخشی ۱ - منطق: دروسی ۸ تا ۱۰)

۱- لفظ فلسفه ریشه دارد و معرب کلمه‌ی فیلسوفیا است که فیلو به معنای و سوفیا به معنای است و قبل از سقراط گروهی خود را سوفیست به معنای می‌نامیدند و سقراط خود را نامید که رفته رفته معنای پیدا کرد و فلسفه نیز مترادف با دانش شد.

- (۱) یونانی - دوستاندار - دانایی - مغالنه‌کار - فیلسوفیا - دانشمند
(۲) عربی - دوستی - دانش - دانشمند - دانشمند - دوستاندار
(۳) یونانی - دوستداری - دانایی - دانشمند - فیلسوفوس - دانشمند
(۴) عربی - دوستاندار - دانش - مغالنه‌کار - فیلسوفوس - دوستاندار

۲- کدام گزینه در رابطه با عبارات زیر صحیح می‌باشد؟

- یکی از فرض‌های اولیه و مقدماتی است که دانشمندان در همه‌ی علوم تجربی آن را پذیرفته‌اند.
- روشی که به کمک آن به قوانین در علوم دست یافته‌اند.

- در پرتو این قاعده مقام تحقیقات علمی معنا پیدا می‌کند.

- طول موج، چشمه‌ی صوت و ... ساخته و پرداخته خیالات ذهنی نیستند.

- (۱) اصل علیت - روش حسی - قانون یکنواختی - واقعی بودن امور
(۲) اصل یکنواختی طبیعت - روش تجربی - قانون علیت - واقعی بودن امور
(۳) اصل علیت - روش تجربی - قانون یکنواختی - قابل اندازه‌گیری بودن امور
(۴) اصل یکنواختی طبیعت - روش حسی - قانون علیت - قابل اندازه‌گیری بودن امور

۳- کدام یک از گزینه‌های زیر نادرست می‌باشد؟

- (۱) «کثرت» اشیا سبب تمیز آن‌ها از یکدیگر و «وحدت» آن‌ها مشابهت و همانندی آن‌ها است.
(۲) موضوع علوم مختلف بررسی خصوصیات اشیا است.
(۳) فلسفه کوششی است برای شناختن موجودات از آن لحاظ که صفت و خصوصیات معینی دارند.
(۴) تحقیق در رابطه علت و معلول در اصل وجود، یکی از بحث‌های فلسفه اولی است.

۴- کدام یک از گزینه‌های زیر درست می‌باشد؟

- (۱) فیلسوفانی هستند که معتقدند انسان با روح مادی و فطرت الهی خود، صاحب اراده‌ی آزاد است و نمی‌تواند خود را از فید و بند پایگاه طبقاتی خود رها سازد.
(۲) مارکسیسم حاکمیت را حق طبقه‌ی «پروлетاریا»، یعنی طبقه کارگر می‌داند و معتقد است تنها آنچه پرولتاریا بگوید، مشروعیت سیاسی دارد.
(۳) این که چرا بعضی زبان زیبایی و هنری اشیا را می‌فهمند و بعضی دیگر آن زبان را نمی‌فهمند در علم هنر قابل بررسی می‌باشد.
(۴) آگوست کنت، فیلسوف فرانسوی قرن ۱۹، مکتب فلسفی موسوم به مکتب تحضلی را بنیان نهاد.

۵- در رابطه با عبارات زیر کدام گزینه صحیح می‌باشد؟

- صحبت از حقیقت ذهن آدمی و قواعد آن در شناخت عالم خارج

- صحبت درباره‌ی رفتارهای اجتماعی و دلایل تحولات اجتماعی

- دست یافتن به مبانی و اصولی درباره ماهیت و حقیقت انسان و جامعه

- صحبت از راستگویی و درست‌کاری، وفاداری و مؤدب و عقیف و فروتن بودن

- سروکار داشتن با زیبایی و آفرینش و بحث درباره این که چرا بعضی از افراد زبان زیبایی و هنری اشیا را می‌فهمند.

- (۱) روانشناسی، فلسفه - جامعه‌شناسی - سیاست - اخلاق - هنر، فلسفه هنر
(۲) روانشناسی، فلسفه - جامعه‌شناسی - سیاست - فلسفه علم اخلاق - هنر، هنر
(۳) روانشناسی، فلسفه - جامعه‌شناسی - فلسفه سیاست - اخلاق - هنر، فلسفه هنر
(۴) فلسفه - فلسفه جامعه‌شناسی - سیاست - فلسفه علم اخلاق - فلسفه هنر، هنر

۶- درباره‌ی حکمت مشاء، کدام گزینه درست می‌باشد؟

- (۱) این مکتب کلامی نهضتی عقلی بود که هدف خود را زدودن عناصر غیر اسلامی از ساحت اسلام معرفی می‌کرد.
(۲) امام محمدغزالی یکی از متکلمین اشعری است. وی پرچمدار مخالفت با فلسفه مشایی بود.
(۳) تأثیر غزالی به اندازه‌ای بود که فلسفه مشائی در سرزمین‌های غربی اسلام به جز ایران رو به افول نهاد و این فلسفه به سوی اندلس در غرب جهان اسلام رهسپار شد.
(۴) این رشد در کتاب تهاافت التهاافت به دفاع از فلسفه و آرای غزالی در کتاب تهاافت همت گماشت.

۷- در مقایسه‌ی مکتب کلامی اشاعره و معتزله کدام گزینه صحیح نیست؟

۱) طراح اصلی مکتب اشعری، ابوالحسن اشعری است.

۲) معتزله به اصالت عقل اعتقاد داشتند و اشاعره به اصالت دین.

۳) اشاعره کرام الکتائین را انکار می‌کردند و معتزله معتقد بودند خداوند از همه‌ی اعمال بندگان کاملاً آگاه است.

۴) معتزله ظاهرین بوده‌اند و در مشی استدلالی زیاده‌روی می‌کردند.

۸- کدام یک، بیانگر سخن سهروردی درباره ابن سینا است؟

۱) افلاطون را چنان که باید شناخته است.

۲) سرمایه‌ی علمی اندکی داشته است.

۳) شیوه‌ی او در فلسفه خشک و بی‌حاصل است.

۴) از نظر شیوه‌ی برهانی و استدلالی در اوج است.

۹- درباره آثار سهروردی کدام گزینه صحیح می‌باشد؟

- از کتاب‌های صرفاً فلسفی است که مسائل فلسفی را از دیدگاه مشائیان مطرح کرده

- مهم‌ترین اثر که در آن به آرزوی ابن سینا جامعه عمل پوشانیده است.

- از رساله‌های وی که در آن مراحل سیر و سلوک نفس از حقیقت عالم طبیعت تا برترین مراتب هستی توصیف شده است.

- از ترجمه‌ها و شروح که بر کتب پیشینیان وی نوشته شده است.

- از دعاها و مناجات‌نامه‌هایی است که به زبان عربی نوشته شده است.

۱) تلویحات - مقاومات - لغت موران - شرحی بر اشارات و تنبیهات - مطارحات

۲) مقاومات - حکمة الاشراف - هیاکل النور - الواردات و التقدیسات - تلویحات

۳) مطارحات - تلویحات - الواح عمادی - شرحی بر اشارات و تنبیهات - الواردات و تقدیسات

۴) تلویحات - حکمة الاشراف - کلمة التصوف - ترجمه فارسی رساله الطیر - الواردات و تقدیسات

۱۰- منظور سهروردی از نور کدام است؟

- (۱) هستی مطلق (۲) حقایق مجرده (۳) واقعیت اشیا (۴) ذات باری تعالی

۱۱- با توجه به ابتکار فلسفی - عرفانی ملاصدرا، به ترتیب مباحث «معاد» و «توحید» با کدام سفر عرفا تطبیق دارد؟

- (۱) من الحق الخلق بالحق - فی الخلق بالحق
(۲) فی الخلق بالحق - بالحق فی الحق
(۳) من الخلق الی الحق - فی الخلق بالحق
(۴) من الحق الخلق بالحق - بالحق فی الحق

۱۲- به نظر ملاصدرا کدام مباحث مقدمه‌ی بحث توحید و خداشناسی می‌باشند؟

- (۱) جریان فیض هستی در مراتب عقول - افلاک و نفوس
(۲) ابواب مختلف فلسفه
(۳) موجود بما هو موجود
(۴) سیر در صفات، شئون و اسماء الهی

۱۳- می‌توان دریاره‌ی همه‌ی متکلمان گفت:

- (۱) مبادی و اصولی متفاوت یا فیلسوفان دارند.
(۲) «کلام» را حکمت جدلی می‌دانند نه حکمت برهانی
(۳) از روشی استفاده می‌کنند که تفاوت عمده‌ای با روش فلسفی دارد.
(۴) حسن و قبح را معیاری برای کارهای انسان می‌دانند نه خداوند

۱۴- قضیه‌ی «برخی پرندگان تخم‌گذار هستند» عکس مستوی کدام گزینه می‌تواند باشد؟

- (۱) هیچ تخم‌گذاری پرند نیست - برخی تخم‌گذاران پرند هستند.
(۲) هر تخم‌گذاری پرند است - برخی تخم‌گذاران پرند هستند.
(۳) بعضی تخم‌گذاران پرند نیستند - هر تخم‌گذاری پرند نیست.
(۴) هر پرندمی تخم‌گذار نیست - برخی تخم‌گذاران پرند نیستند.

۱۵- هر استدلال از تشکیل می‌شود که ممکن نیست باشند.

- (۱) دو قضیه - کاذب
(۲) دو مقدمه - جمله‌انشایی

- (۳) دو مقدمه و یک نتیجه - جمله‌های انشایی
(۴) دو مقدمه و یک نتیجه - فضایی کاذب

۱۶- هرگاه قضیه‌ی «هر الف ب است» را عکس کرده و سپس نقیض عکس آن را بسازیم، کدام قضیه بدست می‌آید؟

- (۱) بعضی ب، الف نیست. (۲) هیچ ب، الف نیست.
(۳) بعضی غیر ب، الف است. (۴) بعضی غیر الف، ب است.

۱۷- کدام یک از اقسام استدلال در متن زیر به کار رفته است؟

فرض کنید پزشک بد اخلاقی را می‌بینیم که در کارش حرفه‌ای است و با دیدن او نتیجه می‌گیریم که پزشکان بد اخلاقی در کارشان حرفه‌ای هستند؛ حال اگر پزشک بد اخلاقی دیگری را هم ببینیم، حکم خواهیم کرد که پس او هم در کارش حرفه‌ای است.

- (۱) تمثیل - تمثیل (۲) قیاس - تمثیل (۳) تمثیل - استقرا (۴) استقرا - قیاس

۱۸- می‌دانیم که قضیه‌ی «بعضی ب غیر الف است» کاذب است. قضایای «بعضی ب غیر الف نیست» و «هر ب غیر الف است» از نظر صدق و کذب چگونه‌اند؟

- (۱) نامعلوم - کاذب (۲) صادق - کاذب
(۳) نامعلوم - نامعلوم (۴) صادق - نامعلوم

۱۹- اگر «هر مثلث متساوی‌الاضلاع متساوی‌الزاویه است» صغری یک قیاس و «هیچ مثلث متساوی‌الاضلاع قائمه نیست» نتیجه آن باشد، آن‌گاه کبرای قیاس را تعیین کرده و تشخیص دهید شکل چندم می‌باشد؟

- (۱) بعضی مثلث‌های متساوی‌الاضلاع قائمه نیستند - شکل اول
(۲) هیچ مثلث قائمه‌ای متساوی‌الزاویه نیست - شکل دوم
(۳) هر مثلث قائمه‌ای متساوی‌الاضلاع است - شکل سوم
(۴) هیچ مثلث متساوی‌الاضلاع قائمه نیست - شکل اول

۲۰- در عکس مستوی موجهی کلی نسبت میان موضوع قضیه‌ی اصلی با موضوع قضیه‌ی معکوس و در این حکم و در تداخل موجهی کلی صادق نسبت میان موضوع و محمول قضایا است و در این حکم

- (۱) تساوی یا عموم و خصوص مطلق - ممکن است سور هم تغییر کند - تساوی یا عموم و خصوص مطلق - محال است دو قضیه در نسبت مختلف باشند.
(۲) تساوی - سالبه‌ی جزئی عکس مستوی لازم الصدق ندارد - تساوی یا عموم و خصوص مطلق یا من وجه - از صدق کلی به صدق جزئی می‌رسیم
(۳) عموم و خصوص مطلق - جای موضوع و محمول عوض می‌شود - تساوی یا عموم و خصوص مطلق یا من وجه - ممکن است هر دو قضیه کاذب باشند.
(۴) تساوی یا عموم و خصوص مطلق - نسبت یا کیف تغییر نمی‌کند - تساوی یا عموم و خصوص مطلق - از کذب کلی به کذب جزئی می‌رسیم

- ۱- گزینه «۳» - لفظ فلسفه ریشه‌ی یونانی دارد و معرب فیلسوفیا است. فیلو به معنای دوستداری و سوفیا به معنای دانایی است و قبل از سقراط سوفیست‌ها خود را دانشمند می‌دانستند و سقراط خود را فیلسوفسوس به معنای دوستدار دانش نامید که رفته رفته به معنای دانشمند ارتقا یافت. (دهلوی) (فلسفه یازدهم - فلسفه چیست ۱ - صفحه ۲ و ۳ - ساده)
- ۲- گزینه «۲» - اصل بکنواخت عمل کردن طبیعت از فرض‌های اولیه و مقدماتی است که دانشمندان در همه‌ی علوم تجربی آن را پذیرفته‌اند. روشی که به کمک آن به قوانین در علوم دست یافته‌اند روش تجربی می‌باشد. در پرتوی قانون علیت تمام تحقیقات علمی معنا پیدا می‌کنند و طول موج. چشمه‌ی صوت و ... که ساخته و پرداخته خیالات ذهنی نیستند نشان می‌دهند طبیعت با امور واقعی سروکار دارد. (دهلوی) (فلسفه یازدهم - فلسفه چیست ۱ - صفحه ۶ - متوسط)
- ۳- گزینه «۳» - گزینه‌ی سوم نادرست است زیرا فلسفه کوششی است برای شناختن ریشه و پایه و علت اصلی و حقیقی هر پدیده‌ای از آن جهت که وجود دارند. (دهلوی) (فلسفه یازدهم - فلسفه چیست ۲ - صفحه ۲۸ و ۲۹ - ساده)
- ۴- گزینه «۲» - در گزینه‌ی ۱ - فیلسوفانی هستند که معتقدند انسان با روح غیرعادی و فطرت الهی خود صاحب اراده‌ی آزاد است که می‌تواند خود را از قید و بند بایگانه طبقاتی خود رها سازد. در گزینه‌ی ۳ - این که چرا بعضی زبان زیبایی و هنری اشیا را می‌فهمند و بعضی دیگر آن زبان را نمی‌فهمند در فلسفه هنر قابل بررسی می‌باشد. در گزینه‌ی ۴ - آگوست کنت، فیلسوف فرانسوی قرن ۱۸، مکتب فلسفی موسوم به مکتب تحصلی را بنیان نهاد. (دهلوی) (فلسفه یازدهم - فلسفه چیست ۲ - صفحه ۱۲، ۱۷ و ۲۱ - دشوار)
- ۵- گزینه «۳» - صحبت از حقیقت ذهن آدمی و قواعد آن در شناخت عالم خارج. هم در فلسفه و هم در روان‌شناسی مطرح می‌شود. صحبت درباره رفتارهای اجتماعی و دلایل تحولات اجتماعی در علم جامعه‌شناسی مطرح می‌شود. دست یافتن به مبانی و اصولی درباره‌ی ماهیت و حقیقت انسان و جامعه در فلسفه علم جامعه‌شناسی مطرح می‌شود. صحبت از راستگویی، درست‌کاری، وفاداری و ... در علم اخلاق بررسی می‌شود. سروکار داشتن با زیبایی و آفرینش در هنر و بحث درباره این که چرا برخی افراد زبان زیبایی و هنری اشیا را می‌فهمند در فلسفه علم هنر بررسی می‌شود. (دهلوی) (فلسفه یازدهم - فلسفه چیست ۲ - صفحه ۱۲، ۱۷، ۱۸، ۱۹ و ۲۱ - دشوار)
- ۶- گزینه «۲» - در گزینه‌ی ۱: این مکتب کلامی نهضتی ضدعقلی بود که هدف خود را زدودن عناصر غیراسلامی از ساحت اسلام معرفی می‌کرد. در گزینه‌ی ۳: تأثیر غزالی به اندازه‌ای بود که فلسفه مشائی در سرزمین‌های شرقی اسلام به جز ایران رو به افول نهاد و این فلسفه پسه سوی اندلس در غرب جهان اسلام رهسپار شد. در گزینه‌ی ۴: این رشد در کتاب تهافت التهافت به دفاع از فلسفه و نفی آرای غزالی در کتاب تهافت همت گماشت. (دهلوی) (فلسفه دوازدهم - درس ۷ - صفحه ۸۴ تا ۸۶ - متوسط)
- ۷- گزینه «۳» - معتزله کرام الکاتبین، یعنی فرشتگانی که ثبت اعمال بندگان بر عهده‌ی آنهاست را انکار می‌کردند و دلیل آن‌ها این بود که خداوند از همه‌ی اعمال بندگان کاملاً آگاه است و به حضور فرشتگان نیازی نیست. (دهلوی) (فلسفه دوازدهم - درس ۷ - صفحه ۸۴ و ۸۵ - ساده)
- ۸- گزینه «۱» - سه‌پروردی به این معنا خرد گرفته که چرا اهمیت افلاطون را نشناخته و سرمایه علمی افلاطون را اندک شمرده است. (سراسری انسانی - ۹۷) (فلسفه دوازدهم - درس ۸ - صفحه ۹۶ - ساده)
- ۹- گزینه «۴» - کتاب‌های صرفاً فلسفی - تلویحات، مقاومات، مطارحات مهم‌ترین اثر - حکمة الاشراف رساله‌ها - عقل سرخ - آواز بر جبرئیل - لغت موران - صغیر سیمرغ - هیاکل النور - الواح عمادی - کلمه التصوف ترجمه‌ها و شرح‌ها - ترجمه فارسی رساله الطیر ابن سینا - شرحی بر اشارات و تنبیهات - تفاسیری بر چند سوره قرآن و برخی احادیث دعاها و مناجات‌نامه‌ها - الواردات و التقدیسات (دهلوی) (فلسفه دوازدهم - درس ۸ - صفحه ۹۲ و ۹۳ - متوسط)

- ۱۰- گزینه «۲» - سهروردی از واقعیت اشیاء به نور تعبیر کرده و تفاوت موجودات را در شدت و ضعف مرتبه نورانیت آن‌ها دانسته است. گزینه‌های ۱ و ۴ اشاره به نور الانوار دارند و گزینه ۲ نیز در مراتب انوار است.
(سراسری انسانی - ۹۶) (فلسفه دوازدهم - درس ۸ - صفحه ۱۰۲ - متوسط)
- ۱۱- گزینه «۲» - مباحث توحید و خداشناسی و صفات الهی در سیر بالحق فی الحق و مباحث نفس و معاد در سیر فی الخلق بالحق مطرح می‌شود.
(دهلوی) (فلسفه دوازدهم - درس ۱۰ - صفحه ۱۲۵ - دشوار)
- ۱۲- گزینه «۳» - مباحث کلی درباره احوال موجود از آن حیث که موجود است مقدمه‌ی بحث توحید است و در حقیقت به سیر فکر ما از خلق به حق (امور عامه فلسفه) می‌پردازد.
(دهلوی) (فلسفه دوازدهم - درس ۱۰ - صفحه ۱۲۵ - متوسط)
- ۱۳- گزینه «۱» - متکلمین و حکما به روش استدلال عقلی تکیه دارند اما اصول و مبادی عقلی آن‌ها با یکدیگر متفاوت است.
(سراسری انسانی - ۹۲) (فلسفه دوازدهم - درس ۹ - صفحه ۱۱۴ - متوسط)
- ۱۴- گزینه «۲» - برخی پرندگان تخم‌گذار هستند معادل ← برخی ب الف است می‌باشد.
که عکس مستوی برخی الف ب است و هر الف ب است می‌باشد پس هر تخم‌گذاری پرنده است - برخی تخم‌گذاران پرنده هستند گزینه صحیح می‌باشد.
(دهلوی) (منطق - درس ۸ - صفحه ۴۸ - ساده)
- ۱۵- گزینه «۲» - هر استدلال از دو مقدمه تشکیل می‌شود که هیچ‌گاه ممکن نیست جملات انشایی باشند زیرا جملات انشایی اصلاً قضیه نیستند.
(دهلوی) (منطق - درس ۹ - مفهومی مبحث استدلال - ساده)
- ۱۶- گزینه «۲» - طرح سؤال بدین شکل قابل پاسخگویی می‌باشد:
۱) اصل قضیه ← هر الف ب است.
۲) عکس مستوی ← بعضی ب الف است.
قبض عکس نفیض ← هیچ ب الف نیست.
(سراسری انسانی - ۹۶) (منطق - درس ۸ - ترکیبی احکام قضایا - متوسط)
- ۱۷- گزینه «۴» - با دیدن یک پزشک بداخلاق حکم داده‌ایم پزشکان بداخلاق حرفه‌ای هستند.
جزئی کلی

پس از امر جزئی، حکم کلی داده‌ایم ← استقرا
اما در ادامه از حکم کلی که داده بودیم، حرفه‌ای بودن پزشک بداخلاق دیگری را هم نتیجه گرفته‌ایم. یعنی از امر کلی حکم جزئی گرفته‌ایم ←
قیاس

(دهلوی) (منطق - درس ۹ - صفحه ۵۲ تا ۵۲ - دشوار)

۱۸- گزینه «۲» - در جمله‌ی «بعضی ب غیر الف نیست» تداخل تحت تضاد انجام شده که حتماً صادق است و در جمله‌ی «هر ب غیر الف است» تداخل می‌باشد که حتماً کاذب است.

همچنین میان دو جمله‌ی فوق حالت تناقض برقرار است که حتماً یکی صادق و دیگری کاذب است.

(سراسری انسانی - ۹۲) (منطق - درس ۸ - مفهومی احکام قضایا - دشوار)

۱۹- گزینه «۲» - اگر صغرای قیاس: «هر مثلث متساوی‌الاضلاع متساوی‌الزاویه است» باشد، آن‌گاه کبرای آن: «هیچ مثلث قائمه‌ای متساوی‌الزاویه نیست» می‌شود و نتیجه: «هیچ مثلث متساوی‌الاضلاعی قائمه نیست» می‌شود و چون حدوسط در هر دو مقدمه موضوع است ← شکل دوم

(دهلوی) (منطق - درس ۱۰ - مفهومی ضرب - دشوار)

۲۰- گزینه «۱» -

موجبی کلی ← موجبی جزئی: مثل اسب و شیهه گشوده ← تساوی

هر انسانی حیوان است ← برخی حیوانات انسان‌اند ← عموم و خصوص مطلق

موجبی کلی صادق ← تداخل ← موجبی جزئی صادق (هر انسانی ناطق است، برخی انسان‌ها ناطق‌اند ← تساوی)

هر اسبی حیوان است ← برخی اسب‌ها حیوان‌اند ← عموم و خصوص مطلق

(دهلوی) (منطق - درس ۸ - مفهومی احکام قضایا - دشوار)

۱- علمی که در پی جلوگیری از خطای اندیشه است نام دارد که در مورد آن می توان گفت

- (۱) منطق - تاکید آن بر شیوه درست زندگی کردن است
- (۲) فلسفه - تاکید آن بر شیوه درست زندگی کردن است
- (۳) فلسفه - علمی کاربردی است که تیخّر در آن به تمرین و ممارست نیاز دارد
- (۴) منطق - علمی کاربردی است که تیخّر در آن به تمرین و ممارست نیاز دارد

۲- منطق را به چه چیزی تشبیه نموده اند؟ از چه جهت؟

- (۱) ترازو - میزان دقت و خطای ذهن انسان در تفکر را نشان می دهد.
- (۲) شاقول بنّایی - میزان دقت و خطای ذهن انسان در تفکر را نشان می دهد.
- (۳) شاقول بنّایی - آموختن آن باعث پدید آمدن بنای فکری مستحکمی می شود.
- (۴) شاقول بنّایی - به کارگیری آن باعث پدید آمدن بنای فکری مستحکمی می شود.

۳- در مورد حیطه های کاربرد منطق، کدام عبارت درست نیست؟

- (۱) دانستن منطق برای فهم فلسفه از اهمیت ویژه ای برخوردار است.
- (۲) آموزش شیوه های درست تعریف کردن و درست استدلال کردن از کاربردهای آن است.
- (۳) دانستن منطق تنها برای ارزیابی اندیشه های فلسفی به کار می رود.
- (۴) در تفکر و تصمیم گیری درست در سراسر زندگی خود به منطق نیازمندیم.

۴- پاسخ به چرایی و چیستی به ترتیب به و مربوط شده که در اولی به وسیله و در دومی

..... به وسیله روشن می شوند.

- (۱) تعریف و استدلال - تصورات مجهول، تصورات معلوم - تصدیقات مجهول، تصدیقات معلوم
- (۲) تعریف و استدلال - تصدیقات مجهول، تصدیقات معلوم - تصورات مجهول، تصورات معلوم
- (۳) استدلال و تعریف - تصورات مجهول، تصورات معلوم - تصدیقات مجهول، تصدیقات معلوم
- (۴) استدلال و تعریف - تصدیقات مجهول، تصدیقات معلوم - تصورات مجهول، تصورات معلوم

۵- در مورد توجه منطقیوی به مبحث الفاظ نمی توان گفت

- (۱) برای بیان و انتقال افکار خود به دیگران از الفاظ استفاده می کنیم
- (۲) مبحث الفاظ در منطق به قواعد صرفی و نحوی مربوط نمی شود
- (۳) مبحث الفاظ در منطق وابسته به زبان خاصی نیست
- (۴) مبحث الفاظ در منطق یک مبحث اصل و کلی است

۶- کدام یک از مغالطه های زیر مغالطه اشتراک لفظ است؟

- (۱) دیوار موش دارد و موش گوش دارد پس دیوار گوش دارد
- (۲) عفو لازم نیست اعدامش کنید
- (۳) او سیر است و سیر بدبو است پس او بدبو است
- (۴) آگاهی بخشی، لازم نیست فیلترش کنید

۷- دلالت لفظ بر لازمه و بخشی از معنای اصلی خود به ترتیب دلالت و است و مغالطه ناشی از کاربرد آن ها به جای

یکدیگر مغالطه نامیده می شود مانند

- (۱) التزام و تضمّن - توسل به معنای ظاهری - استفاده از لفظ حساب کردن به جای پرداخت کردن
- (۲) التزام و تضمّن - توسل به معنای ظاهری - استفاده از لفظ حساب کردن به جای محاسبه کردن
- (۳) تضمّن و التزام - شیوه نگارش کلمات - استفاده از لفظ خالی بستن به جای دروغ گفتن
- (۴) تضمّن و التزام - شیوه نگارش کلمات - استفاده از لفظ دروغ گفتن به جای دروغ گفتن

۸- هریک از مغالطه های زیر به ترتیب چه نوع مغالطه ای هستند؟

«طول عمر مهم نیست بلکه ارز عمر است که مهم است - او کارگر است (کاربرد کلمه کارگر در جامعه کمونیستی و جامعه سرمایه داری) - من از راهنمایی شما پشیمان ام - گفته بودیم که تا این تاریخ یک خط تلفن برای شما می کشیم که کشیدیم ولی نگفته بودیم که حتماً تا این تاریخ تلفن شما کار خواهد کرد.»

- (۱) شیوه نگارش کلمات - ابهام در عبارت - بار ارزشی کلمات - اشتراک لفظ
- (۲) اشتراک لفظ - بار ارزشی کلمات - ابهام در عبارت - توسل به معنای ظاهری
- (۳) اشتراک لفظ - ابهام در عبارت - توسل به معنای ظاهری - شیوه نگارش کلمات
- (۴) شیوه نگارش کلمات - بار ارزشی کلمات - ابهام در عبارت - توسل به معنای ظاهری

۹- اولین و دومین مرحله تفکر فلسفی به ترتیب کدام اند؟

- (۱) حیرت - برخورد با مساله (۲) برخورد با مساله - حیرت (۳) حیرت - طرح سؤال های اساسی (۴) طرح سؤال های اساسی - حیرت

۱۰- کدام فیلسوف ایرانی مسلمان مردم را به واقف و سائر تقسیم نموده و ویژگی متمایز بخش آن ها در کدام عبارت به درستی آمده است؟

- (۱) ملاصدرا - واقف به دانش ظاهری دل خوش کرده ولی سائر از ظواهر و محسوسات عبور کرده است.
- (۲) ملاصدرا - واقف فقط از شنیده ها بهره می برد ولی سائر می کوشد تا به معقولات راه یابد.
- (۳) علامه طباطبایی - کار واقف تقلید از دیگران است اما سائر اهل حرکت و پویایی است.
- (۴) علامه طباطبایی - واقف فقط از شنیده ها بهره می برد ولی سائر به شنیده ها بسنده نمی کند.

۱۱- کدام عبارت در مورد فلسفه و فیلسوف درست نیست؟

- (۱) تلاش‌های بشر برای پاسخ به سؤالات و مسایل طرح شده موجب ظهور فلسفه گشته است.
- (۲) دانش فلسفه عهده‌دار بررسی قانونمند سؤالات فلسفی انسان است.
- (۳) فیلسوفان کسانی هستند که به‌صورت تخصصی به مسایل فلسفی پرداخته‌اند.
- (۴) شکل‌گیری دانش فلسفه نتیجه تلاش قانونمند و تخصصی فیلسوفان است.

۱۲- تفاوت اساسی فلسفه با سایر دانش‌ها با روش است. مسایل فلسفی از جهت مانند مسایل است.

- (۱) بحث از بنیادی‌ترین و نهایی‌ترین مسایل جهان و انسان - عقلی و استدلالی - روش - ریاضی
- (۲) بحث از بنیادی‌ترین و نهایی‌ترین مسایل جهان و انسان - عقلی و استدلالی - موضوع - ریاضی
- (۳) توجه به بنیادی‌ترین مسایل و موضوعات - حسی و تجربی - روش - علوم طبیعی
- (۴) توجه به بنیادی‌ترین مسایل و موضوعات - حسی و تجربی - موضوع - علوم طبیعی

۱۳- مهم‌ترین بخش فلسفه چه نام دارد؟ چه جایگاهی در فلسفه دارد؟ کدام‌یک از مسایل مطرح شده به آن مربوط می‌شود؟

- (۱) فلسفه اولی - بخش اصلی و فرعی فلسفه است - آیا رابطه ملیت در کل هستی جریان دارد؟
- (۲) ما بعدالطبیعه - بخش ریشه‌ای و اصلی فلسفه است - آیا هستی هدف‌دار است یا بی‌هدف؟
- (۳) فلسفه اولی - شاخه‌ها و فروع فلسفه است - آیا هستی به سمت تکامل حرکت می‌کند؟
- (۴) ما بعدالطبیعه - شاخه‌ها و فروع فلسفه است - آیا موجودات اراده و اختیار دارند؟

۱۴- در مورد تفاوت ما بعدالطبیعه با ماوراءالطبیعه می‌توان گفت

- (۱) ماوراءالطبیعه علم هستی‌شناسی است و ما بعدالطبیعه مرتبه‌ای از هستی
- (۲) ماوراءالطبیعه ترجمه عربی کلمه متافیزیک است به معنای مرتبه‌ای از هستی
- (۳) ما بعدالطبیعه متوجه بحث‌های فوق طبیعی و غیرمادی است.
- (۴) ما بعدالطبیعه علم هستی‌شناسی است و ماوراءالطبیعه یکی از مسایل آن است.

۱۵- با توجه به هستی‌شناسی افلاطون نمی‌توان گفت

- (۱) دیدگاه خاص او در انسان‌شناسی و فلسفه اخلاقش متأثر از هستی‌شناسی اوست.
- (۲) عالم طبیعت برگرفته از عالم مُثُل است و برترین وجود مثال خیر است.
- (۳) هدف حقیقی انسان رسیدن به خیر مطلق در زندگی است.
- (۴) حقیقت اصلی و برتر عالم مُثُل است که این عالم سایه آن محسوب می‌شود.

۱۶- مفاهیم فلسفی و از پرکاربردترین مفاهیم میان انسان‌ها هستند که هر کدام به ترتیب به و اشیا اشاره داشته و در مورد آن‌ها می‌توان گفت

- (۱) وحدت و کثرت - اشتراک و اختلاف - مفاهیمی تعریف پذیرند.
- (۲) وجود و ماهیت - هستی و چیستی - همواره در کنار هم به کار می‌روند.
- (۳) وجود و ماهیت - هستی و چیستی - معمولاً در کنار هم به کار می‌روند.
- (۴) وحدت و کثرت - اشتراک و اختلاف - مفاهیمی تعریف ناپذیرند.

۱۷- در ارتباط و با هستی و چیستی اشیا و برخورد انسان با این دو جنبه در اشیا، کدام عبارت درست است؟

- (۱) انسان با اضافه کردن کلمه این به شی از وجودی عام و کلی پرسش می‌کند.
- (۲) آدمی در برخورد با اشیا دو جنبه از آن شی را درک می‌کند، موجود بودن و هستی داشتن شی
- (۳) خصوصیات اشیا وجه مشترک موجودات و ماهیت آن‌ها وجه اختصاصی آن‌هاست.
- (۴) ذهن انسان در برخورد با هر واقعیت خارجی دو مفهوم ذهنی از آن شی می‌سازد یکی مفهوم وجود و دیگری مفهوم ماهیت.

۱۸- اولین فیلسوف بزرگ مسلمان که به نسبت میان وجود و ماهیت توجه ویژه‌ای کرد و در مورد تمایز میان این دو مفهوم نکاتی را مطرح نمود

..... و ادامه دهنده راه او است.

- (۱) ابن‌سینا - فارابی
- (۲) فارابی - ابن‌سینا
- (۳) ابویعقوب کندی - فارابی
- (۴) ابویعقوب کندی - ابن‌سینا

۱۹- در کدام گزینه از گزینه‌های زیر، حمل محمول بر موضوع، حمل شایع صناعی است؟

- (۱) انسان حیوان است.
- (۲) فرهاد انسان است.
- (۳) انسان ناطق است.
- (۴) انسان انسان است.

۲۰- رابطه میان محمول و موضوع در کدام گزینه به ترتیب امتناعی، ضروری و امکانی است؟

- (۱) مجموع زوایای مثلث دو قائمه است - مثلث شکل سه ضلعی است - ارتفاع و میانه مثلث یکی است.
- (۲) انسان دارای روح است - انسان دارای غریزه است - انسان شاعر است
- (۳) انسان شاعر است - انسان دارای روح است - انسان دارای غریزه است
- (۴) مجموع زوایای مثلث سه قائمه است - مجموع زوایای مثلث دو قائمه است - مثلث شکلی متساوی‌الاضلاع است

فلسفه و منطق

۱- گزینه «۴» - علمی که در پی جلوگیری از خطای اندیشه است منطق نام دارد، منطق علمی کاربردی است که تبخّر در آن به تمرین و ممارست نیاز دارد. تحلیل گزینه‌ها:

گزینه «۱»: تاکید منطق بر آموزش شیوه درست اندیشیدن است تا از این طریق قادر به تشخیص خطاهای ذهنی که بی‌شمارند باشیم.

گزینه‌های «۲» و «۳»: صورت سؤال به علم منطق مربوط می‌شود نه دانش فلسفه

(لطفی) (منطق دهم - درس اول - منطق ترازوی اندیشه)

۲- گزینه «۴» - منطق را به شاقول بنایی تشبیه کرده‌اند که به کارگیری آن باعث پدید آمدن بنای فکری مستحکمی می‌شود. تحلیل گزینه‌های نادرست:

گزینه «۱»: تشبیه ابن‌سینا از منطق است نه عموم منطق دانان

گزینه‌های «۳» و «۲»: قسمت دوم گزینه پاسخ سؤال نیست زیرا تشبیه منطق به شاقول بنایی از جهت عملی و کاربردی بودن منطق است نه از

جهت نظری و آموختنی و دانستنی بودن منطق

(لطفی) (منطق دهم - درس اول - منطق ترازوی اندیشه)

۳- گزینه «۳» - دانستن منطق تنها برای ارزیابی اندیشه‌های فلسفی به کار نمی‌رود بلکه هر یک از ما در سراسر زندگی خود به آن نیازمندیم زیرا

می‌خواهیم درست فکر کنیم و درست تصمیم‌گیری کنیم. تحلیل گزینه‌های نادرست:

گزینه‌های «۱»، «۲» و «۴»: مطابق با عبارات کتاب درسی و مفاهیم به کار رفته در حیطه کاربرد منطق طراحی شده‌اند.

(لطفی) (منطق دهم - درس اول - منطق ترازوی اندیشه)

۴- گزینه «۴» - علم منطق به دو بخش اصلی تقسیم شده است:

۵- الف) تعریف: که به تصورات یا مفاهیم مربوط می‌شود و پاسخ به چستی‌ها است و در آن تصورات مجهول به وسیله تصورات معلوم روشن می‌شوند.

ب) استدلال: که به تصدیقات یا قضایا مربوط شده و پاسخ به چرایی‌ها است و در آن تصدیقات یا قضایای مجهول به وسیله تصدیقات یا قضایای

معلوم اثبات می‌شوند.

تحلیل گزینه‌های نادرست:

گزینه «۱»: ترتیب صورت سؤال در هر سه بخش پاسخ رعایت نشده است.

گزینه «۲»: ترتیب صورت سؤال در قسمت اول گزینه رعایت نشده است.

گزینه «۳»: ترتیب صورت سؤال در قسمت‌های دوم و سوم گزینه رعایت نشده است. (لطفی) (منطق دهم - درس اول - منطق ترازوی اندیشه)

۶- گزینه «۲» - مبحث الفاظ در منطق یک بحث مدخلی و مقدماتی است نه اصلی و کلی زیرا توجه منطقی‌ی به الفاظ از آن جهت است که خطای

در الفاظ و معنای آن‌ها می‌تواند باعث خطای در تفکر و اندیشه شود. تحلیل گزینه‌های نادرست:

گزینه‌های «۱»، «۳» و «۴»: توضیحات و تعبیرهای کتاب درسی در مورد اهمیت بحث الفاظ در منطق می‌باشد.

(لطفی) (منطق دهم - درس دوم - لفظ و معنا)

۷- گزینه «۳» - لفظ سیر دو معنای مختلف دارد که هرگاه دو معنای مختلف باعث اشتباه افتادن شنونده شوند مغالطه اشتراک لفظ است. تحلیل

گزینه‌های نادرست:

گزینه «۱»: مغالطه عدد تکرار حد وسط: کم و زیاد شدن لفظ حد وسط

گزینه «۲»: مغالطه نگارشی کلمات، با کم یا زیاد کردن و برگول بعد از کلمه عفو، می‌توان فریبکاری کرد.

گزینه «۴»: مغالطه نگارشی کلمات، با کم یا زیاد کردن و برگول پس از آگاهی بخشی معنای عبارت تغییر می‌کند و می‌تواند باعث مغالطه شود.

(لطفی) (منطق دهم - درس دوم - لفظ و معنا)

۸- گزینه «۱» - اقسام دلالت:

۱) دلالت لفظ بر تمام معنای خود ← مطابقه

۲) دلالت لفظ بر بخشی از معنای خود ← تضمّن

۳) دلالت لفظ بر لازمه معنای خود ← التزام

به کار بردن معنای مطابقی و تضمّنی و التزامی کلمات به جای یکدیگر به خطایی منتهی می‌شود که آن را مغالطه توسل به معنای ظاهری می‌نامند.

تحلیل گزینه‌های نادرست:

گزینه «۲»: قسمت سوم گزینه یعنی مثال برای مغالطه توسل به معنای ظاهری نادرست است.

گزینه‌های «۴» و «۳»: ترتیب نوع دلالت مورد سؤال در صورت سؤال رعایت نشده و سؤال به مغالطه توسل به معنای ظاهری مربوط می‌شود نه شیوه نگارشی کلمات (لطفی) (منطق دهم - درس دوم - لفظ و معنا)

۹- گزینه «۴» - ترتیب نوع مغالطات صورت سؤال در گزینه «۴» ترتیب درست است. تحلیل گزینه‌های نادرست:

گزینه «۱»: او کارگر است ← مغالطه بار ارزشی کلمات، کارگر در جامعه کمونستی کلمه‌ای مثبت و در جامعه سرمایه‌ای، کلمه‌ای با بار ارزشی منفی است.

گزینه «۲»: طول عمر مهم نیست بلکه ارز عمر است که مهم است ← ارز: پول خارجی، عرض به معنای پهنا نگارش اشتباه عرض: مغالطه نگارشی کلمات

گزینه «۳»: من از راهنمایی شما پشیمان‌ام ← ابهام در عبارت: اینکه شما را راهنمایی کرده‌ام (فاعلی) یا اینکه از راهنمایی شما بهره برده‌ام (مفعولی) (لطفی) (منطق دهم - درس دوم - لفظ و معنا)

۱۰- گزینه «۲» - مراحل ورود به تفکر فلسفی:

برخورد با مساله ← حیرت ← طرح سؤال‌های اساسی ← تفکر در اندوخته‌ها ← دریافت فلسفی تحلیل گزینه‌های نادرست: گزینه «۱»: ترتیب صورت سؤال در گزینه رعایت نشده است.

گزینه‌های «۴» و «۳»: طرح سؤال‌های اساسی پیرامون مساله یا مطلوب سومین مرحله تفکر فلسفی است.

(لطفی) (فلسفه یازدهم - درس اول - چیستی فلسفه)

۱۱- گزینه «۲» - ملاصدرا یا صدرالمتألهین شیرازی، فیلسوف ایرانی مسلمان شیعی قرن دهم و یازدهم هجری است که مردم را در برخورد با علم و دانش به دو دسته واقف و سائر تقسیم نموده است. تحلیل گزینه‌های نادرست:

گزینه «۱»: قسمت دوم گزینه بیان درستی ندارد زیرا سائر در تلاش است یا می‌کوشد که از تنگنای ظواهر و محسوسات عبور کند و به جهان وسیع معقولات راه یابد نه این که قطعاً از ظواهر و محسوسات عبور کرده باشد.

گزینه‌های «۴» و «۳»: تقسیم‌بندی مردم به واقف و سائر از ملاصدرا است نه علامه طباطبایی (لطفی) (فلسفه یازدهم - درس اول - چیستی فلسفه)

۱۲- گزینه «۱» - تلاش‌های بشر برای پاسخ قانونمند به سؤال‌ات و مسایل فلسفی موجب ظهور دانشی به نام فلسفه گشته است. تحلیل گزینه‌های نادرست:

گزینه‌های «۴»، «۳» و «۲»: تعابیر و مفاهیم به کار رفته در کتاب درسی پیرامون شکل‌گیری فلسفه است.

(لطفی) (فلسفه یازدهم - درس اول - چیستی فلسفه)

۱۳- گزینه «۱» - فلسفه در هر موضوعی به دنبال پرسش‌های خاصی است یعنی نهایی‌ترین پرسش‌ها درباره چیستی و جرابی امور.

روش فلسفه در همه فلسفه‌ها: روش عقلی و استدلالی است و روش حسی تجربی در فلسفه کاربرد ندارد.

مسایل فلسفی از جهت روش یعنی عقل و استدلالی بودن مانند مسایل ریاضی است یعنی استفاده از میکروسکوپ و آزمایشگاه و تجربه و حواس به حل آن‌ها کمکی نمی‌کند و فقط با عملیات فکری باید به حل آن‌ها پرداخت. تحلیل گزینه‌های نادرست:

گزینه «۲»: قسمت سوم گزینه یعنی موضوع نادرست است.

گزینه‌های «۴» و «۳»: توجه به بنیادی‌ترین مسایل وحدت بخش فلسفه‌های مختلف و متفاوت است - روش حسی و تجربی در هیچ فلسفه‌ای کاربرد ندارد. (لطفی) (فلسفه یازدهم - درس اول - چیستی فلسفه)

۱۴- گزینه «۲» - دانش فلسفه دارای یک بخش اصلی و تعدادی بخش فرعی است، بخش اصلی که به منزله ریشه و پایه فلسفه است فلسفه اولی یا ما بعدالطبیعه نام دارد و بخش فرعی که به منزله شاخه‌ها و فروع فلسفه‌اند با نام‌هایی هم‌چون فلسفه‌های مضاف یا فلسفه‌های علوم، فلسفه

اخلاق، فلسفه انسان‌شناسی، معرفت‌شناسی و ... شناخته می‌شوند. تحلیل گزینه‌های نادرست:

گزینه «۱»: اصل و فرعی نادرست است.

گزینه‌های «۴» و «۳»: شاخه‌ها و فروع فلسفه نادرست است، فلسفه اولی یا ما بعدالطبیعه بخش ریشه‌ای و اصلی فلسفه است.

(لطفی) (فلسفه یازدهم - درس دوم - ریشه و شاخه‌های فلسفه)

۱۵- گزینه «۴» - ما بعدالطبیعه ترجمه عربی کلمه متافیزیک و همان هستی‌شناسی است یعنی علم به وجود و احوال آن است و یک دانش به‌شمار می‌رود که از مسایل و مجهولات جهان بحث می‌کند و ماوراءالطبیعه مرتبه‌ای از هستی است و بودن یا نبودن آن جزو مجهولات ما بعدالطبیعه است. تحلیل گزینه‌های نادرست:

گزینه «۱»: ماوراءالطبیعه مرتبه‌ای از هستی است که ظرف وجودی فرشتگان و ارواح است.

گزینه «۲»: ماوراءالطبیعه ترجمه عربی کلمه ترانس فیزیک است.

گزینه «۳»: مباحث ما بعدالطبیعه هستی‌شناسی است نه صرفاً وجودهای غیرمادی و فوق طبیعی.

(لطفی) (فلسفه یازدهم - درس دوم - ریشه و شاخه‌های فلسفه)

۱۶- گزینه «۳» - هدف حقیقی انسان رسیدن به عالم مُثُل و خیر مطلق است نه ماندن در عالم طبیعت که عالم سایه‌ها است. تحلیل گزینه‌های نادرست:

گزینه «۱»: دیدگاه‌های هستی‌شناسی هر فیلسوفی بر دیدگاه‌های انسان‌شناسی و اخلاقی و معرفت‌شناسی او تأثیر می‌گذارد.

- گزینه «۲»: از نظر افلاطون نسبت عالم طبیعت به عالم مُثُل نسبت سایه به صاحب سایه است یعنی عالم طبیعت سایه عالم مُثُل است.
- گزینه «۴»: افلاطون معتقد است عالم واقعی و حقیقی عالم مُثُل است که موجودات اصلی و حقیقی در آن قرار گرفته‌اند و پدیده‌های طبیعی سایه و بَدَل آن‌ها محسوب می‌شوند. (لطفی) (فلسفه یازدهم - درس دوم - ریشه و شاخه‌های فلسفه)
- ۱۷- گزینه «۳» - یکی از مباحث اولیه فلسفه، تعیین نسبت دو مفهوم هستی و چیستی (وجود و ماهیت است) زیرا این دو مفهوم از پرکاربردترین مفاهیم میان انسان‌ها هستند و معمولاً در کنار هم به کار می‌روند. بررسی گزینه‌های نادرست:
- گزینه «۱» و «۴»: مفاهیم وحدت و کثرت مفاهیمی فلسفی هستند که بیشتر در مباحث فلسفه اولی کاربرد دارند و این مفاهیم همچون دیگر مفاهیم فلسفی تعریف‌پذیر به تعریف شرح اسمی (شرح لفظ) و تعریف‌ناپذیر به تعریف حقیقی (حدی و رسمی) هستند.
- گزینه «۲»: قسمت سوم نادرست است. (لطفی) (فلسفه دوازدهم - درس اول - هستی و چیستی)
- ۱۸- گزینه «۴» - انسان در هر چیزی (واقعیت خارجی) که مشاهده می‌کند دو جنبه (دو مفهوم ذهنی) درک می‌کند. موجود بودن (هستی شی) و چیستی داشتن (ماهیت شی).
- هر شی و واقعیت خارجی در خارج از ذهن انسان یک چیز است و دو چیز نیست بنابراین وجود و ماهیت مفاهیمی هستند که ذهن انسان در برخورد با اشیاء خارجی می‌سازد و با وجود از هستی شی و با ماهیت از چیستی آن پرسش می‌کند.
- بررسی گزینه‌های نادرست:
- گزینه «۱»: انسان با اضافه کردن کلمه این به شی (این چیست) از ماهیت وجودی جزئی و خاص پرسش می‌کند.
- گزینه «۲»: موجود بودن و هستی داشتن یکی هستند و به جنبه وجودی شی مربوط می‌شود.
- گزینه «۳»: وجود وجه مشترک موجودات و ماهیت وجه اختصاصی آن‌ها است. (لطفی) (فلسفه دوازدهم - درس اول - هستی و چیستی - قدم دوم)
- ۱۹- گزینه «۲» - بررسی گزینه‌های نادرست:
- گزینه «۱»: ترتیب صورت سوال در گزینه رعایت نشده است.
- گزینه «۳» و «۴»: الکندی را نخستین فیلسوف مسلمان از جنبه تاریخی دانسته‌اند ولی فلسفه اسلامی به صورت نظام یافته و سازمان دیده از فارابی و ابن‌سینا (فلاسفه مشایی) آغاز می‌شود و مباحث آن تدوین و تنظیم می‌گردد.
- (لطفی) (فلسفه دوازدهم - درس اول - هستی و چیستی - قدم سوم)
- ۲۰- گزینه «۲» - هرگاه موضوع و محمول مفهوماً یکی باشند و در حمل نوعی اختلاف اعتباری مانند اختلاف در اجمال و تفصیل یا ابهام و تفصیل یا حمل یک شی برخورد شی باشد حمل را حمل اولی ذاتی می‌گویند مانند انسان حیوان است - انسان انسان است و ...
- هرگاه موضوع و محمول مفهوماً مختلف باشند و از جهت وجود، متحد باشند حمل را شایع صناعی گویند مانند فرهاد انسان است - پنبه سفید است - قند شیرین است و ... بررسی گزینه‌های نادرست:
- گزینه‌های «۱»، «۳» و «۴»: مثال‌هایی برای حمل اولی ذاتی هستند زیرا در این مثال‌ها موضوع و محمول اتحاد مفهومی دارند یعنی مفهوم آن‌ها یکی است و تفاوت آن‌ها فقط در مواردی از قبیل ابهام، تفصیلی و ... است. (لطفی) (فلسفه دوازدهم - درس اول - هستی و چیستی - قدم سوم)
- ۲۱- گزینه «۴» - مجموع زوایای مثلث سه قائمه است - عقل این رابطه را نمی‌پذیرد ← امتناعی
- مجموع زوایای مثلث دو قائمه است ← عقل این رابطه را می‌پذیرد و نقیض آن را نمی‌پذیرد ← ضروری
- مثلث شکل متساوی‌الاضلاع است ← از نظر عقل ممکن است متساوی‌الاضلاع باشد یا متساوی‌الساقین یا قائم‌الزاویه ← امکانی
- بررسی گزینه‌های نادرست:
- گزینه «۱»: رابطه محمول با موضوع در قضیه: مجموع زوایای مثلث دو قائمه است رابطه ضروری است.
- گزینه‌های «۲» و «۳»: رابطه محمول و موضوع در قضیه: انسان دارای روح است و انسان شاعر است، امکانی است.
- (لطفی) (فلسفه دوازدهم - درس دوم - جهان ممکنات - مفاهیم سه گانه)

- ۱- مجهولاتی که با چیستی پایان می‌پذیرند و مجهولاتی که با چرایی آغاز می‌شوند به ترتیب به و مربوط شده که هر کدام به‌وسیله و پاسخ داده می‌شوند.
- (۱) تصدیقات و تصورات - استدلال و تعریف
(۲) تصورات و تصدیقات - تعریف و استدلال
(۳) تصورات و تصدیقات - استدلال و تعریف
(۴) تصدیقات و تصورات - تعریف و استدلال
- ۲- مشخص نبودن مرجع ضمیر به کدام مغالطه مربوط می‌شود و کدام مثال در مورد آن درست نیست؟
- (۱) ابهام در عبارات - چون ازو گشتی همه چیز از تو گشت
(۲) ابهام در عبارات - سعید همسایه‌اش را تکریم می‌کند
(۳) ابهام در عبارات - چون ازو گشتی همه چیز از تو گشت
(۴) ابهام در عبارات - سعید همسایه‌اش را تکریم می‌کند
- ۳- در عبارت «آن رفیقی خانه می‌جُست از شتاب» موضوع، مفهومی و دلالت لفظِ خانه، دلالتِ است؟
- (۱) کلی - مطابقه (۲) کلی - تضمنی
(۳) جزئی - مطابقه (۴) جزئی - تضمنی
- ۴- مفاهیم «درخت و درخت سبز» و «درخت و سبز» همگی مفهیمی بوده که نسبت میان هر دو مفهوم از نسبت‌های چهارگانه به ترتیب و و دایره‌های هندسی آن‌ها به صورت و است.
- (۱) کلی - مطلق و من وجه - متداخل و متقاطع
(۲) کلی - من وجه و مطلق - متقاطع و متداخل
(۳) جزئی - مطلق و من وجه - متداخل و متقاطع
(۴) جزئی - من وجه و مطلق - متقاطع و متداخل
- ۵- در کدام گزینه نسبت میان دو مفهوم به‌گونه‌ای است که در برخی مصادیق مشترک‌اند و در بیشتر مصادیق متفاوت؟
- (۱) درخت و میوه - انسان و مسلمان - دایره و مربع - شکل و دایره
(۲) میوه و شیرینی - مار و سمی - ایرانی و مسلمان - نماز و واجب
(۳) درخت و میوه - انسان و مسلمان - مسلمان و ایرانی - ایران و آسیا
(۴) سیب و سبز - سیب و شیرینی - انسان و مسلمان - خزنده و سمی
- ۶- در طبقه‌بندی مفاهیم در یک دسته‌بندی درست، نسبت هر طبقه از مفاهیم به مفاهیم طبقه دیگر و نسبت اقسام مختلف یک مفهوم با یکدیگر به ترتیب کدام یک از نسبت‌های چهارگانه است و سیر این دسته‌بندی چگونه است؟
- (۱) تساوی - تباین - از عام به خاص است.
(۲) مطلق - تباین - از عام به خاص است.
(۳) مطلق - تساوی - از جزئی به کلی است.
(۴) تساوی - من وجه - از کلی به جزئی است.
- ۷- تعریف حیوان به «ذی حیات» و «جانداری که رشد و حس و حرکت دارد» و «جاندار دارای حواس پنجگانه» به ترتیب چه نوع تعاریفی هستند؟
- (۱) لغوی - عام و خاص - سلسله اوصاف
(۲) به مثال - عام و خاص - سلسله اوصاف
(۳) به مثال - سلسله اوصاف - عام و خاص
(۴) لغوی - سلسله اوصاف - عام و خاص
- ۸- تعریف انسان به «حیوان دونده» مثلث به «شکل دارای ضلع» شیعه به «مسلمان معتقد به دوازده امام» عقل به «اول صادر ازلی» به ترتیب فاقد کدام یک از شرایط تعریف صحیح است؟
- (۱) مانع بودن - جامع بودن - جامع بودن - دوری نبودن
(۲) جامع بودن - مانع بودن - مانع بودن - مانع بودن - دوری نبودن
(۳) جامع و مانع بودن - مانع بودن - جامع بودن - واضح بودن
(۴) جامع و مانع بودن - مانع بودن - جامع بودن - مانع بودن - واضح بودن
- ۹- مسائل فلسفی را از طریق حواس یا جست‌وجو در حل کرد و با روش مورد کاوش واقع می‌شوند مانند مساله
- (۱) می‌توان - طبیعت - استدلالی - چرا هوا معمولاً در زمستان سرد می‌شود؟
(۲) می‌توان - ماوراء طبیعت - عقلی - آیا می‌شود در این جهان خوشبختی را به‌دست آورد؟
(۳) نمی‌توان - طبیعت - استدلالی - آیا جهان ابتدا و انتها دارد؟
(۴) نمی‌توان - ماوراء طبیعت - عقلی - آیا هر حیاتی پایانی دارد؟
- ۱۰- بخش اصلی فلسفه چه نام دارد؟ در جست‌وجوی پاسخ به چه مسایلی است؟ نسبت آن با سایر فلسفه‌ها به چه چیزی تشبیه شده است؟
- (۱) ما بعدالطبیعه - مسایل مربوط به وجود - شاخه‌ها و برگ‌ها به ریشه
(۲) فلسفه اولی - مسایل مربوط به علوم - شاخه‌ها و برگ‌ها به ریشه
(۳) فلسفه اولی - مسایل مربوط به علوم - ریشه به شاخه‌ها و برگ‌ها
(۴) ما بعدالطبیعه - مسایل مربوط به وجود - ریشه به شاخه‌ها و برگ‌ها
- ۱۱- ابیات شعری «مرغ در بالا پران و سایه‌اش / می‌رود بر روی صحرا مرغ وش ابله‌ی صیاد آن سایه شود / می‌دود چندان که بی‌مایه شود» اشاره به کدام یک از مباحث فلسفی زیر دارد؟
- (۱) نسبت عالم طبیعت به عالم ماوراء طبیعت نسبت صاحب سایه به سایه است
(۲) این عالم، حقیقت اصیل و واقعی است که از آن سایه‌ای در عالم برتر شکل گرفته است
(۳) نسبت عالم طبیعت به عالم ماوراء طبیعت نسبت سایه به صاحب سایه است
(۴) هدف حقیقی انسان طبیعت‌شناسی و شناخت پدیده‌های طبیعی و امور واقعی آن است
- ۱۲- در مورد آغاز فلسفه کدام عبارت درست نیست؟
- (۱) نمی‌توان برای فلسفه زمان و مکانی را تعیین کرد.
(۲) اطلاعات امروز ما به هیچ وجه نمی‌تواند تاریخ دقیقی از آغاز فلسفه ارائه دهد.
(۳) گزارش معتبر و قابل اعتمادی از جریان فلسفه در سرزمین آتن و تمدن یونان در دست است.
(۴) ما تنها می‌توانیم براساس آثار باقی‌مانده گزارشی تفصیلی از دورترین اندیشه‌های فلسفی ارائه کنیم.

۱۳- فیلسوف یونانی که در قرن ششم پیش از میلاد می‌زیسته است و پیش از او در میان مردم اندیشه‌های اسطوره‌ای در مورد خدایان رواج داشته

..... بوده که در مورد افکار او نمی‌توان گفت

- (۱) سقراط - از او هیچ‌گونه نوشته‌ای باقی نمانده است.
(۲) سقراط - افکار او را در نوشته‌های افلاطون باید جست‌وجو کرد.
(۳) تالس - افکار او را در نوشته‌هایش باید جست‌وجو کرد.
(۴) تالس - تنها از روی نوشته‌های فیلسوفان بعدی می‌توان از افکار او آگاه شد.

۱۴- اولین مسأله مهمی که در ذهن اولین فیلسوفان یونان شکل گرفت کدام مسأله بود؟

- (۱) جهان هستی از چه زمانی شکل گرفته است؟
(۲) خدایان چگونه جهان را ساخته‌اند؟
(۳) موجودات جهان از چه چیزی ساخته شده‌اند؟
(۴) موجودات این جهان از چه چیزی ساخته شده‌اند؟

۱۵- در فلسفه می‌آموزیم برای بهتر زیستن از خود بیش‌ترین بهره را ببریم. فیلسوف واقعی را بر هر چیزی ترجیح می‌دهد

و زندگی را بر پایه‌های آن استوار می‌کند از این رو باید بیش از گرفتار شدن در زنجیر عادات و تعصبات، خود را مهیای شنیدن سخن کند و در برابر متواضع باشد.

- (۱) ظرفیت علمی - کسب دانایی - حق - حقیقت
(۲) ظرفیت عقلانی - کسب حقیقت - حق - حقیقت
(۳) ظرفیت علمی - کسب دانایی - علم - علم
(۴) ظرفیت عقلانی - شناخت واقعیت - علمی - علم

۱۶- با توجه به دیدگاه ابن‌سینا در مسئله وجود و ماهیت، کدام عبارت درست است؟

- (۱) هستی و چیستی دو جزء از یک چیزند که با هم ترکیب شده‌اند.
(۲) وقتی می‌گوییم انسان موجود است، انسان و وجود دو موجود جداگانه‌اند.
(۳) هستی و چیستی دو مفهوم مختلف و متفاوت از یک چیزند.
(۴) مفهوم وجود در موجود عین مفهوم ماهیت آن موجود است.

۱۷- از اینکه حمل وجود بر هر چیستی و ماهیتی نیازمند دلیل است کدام‌یک از اصول فلسفی نتیجه می‌شود؟

- (۱) مغایرت وجود و ماهیت در خارج
(۲) عینیت وجود و ماهیت در خارج
(۳) عینیت وجود و ماهیت در ذهن
(۴) مغایرت وجود و ماهیت در ذهن

۱۸- در ارتباط با رابطه وجود با ماهیات به لحاظ مواد سه گانه ضرورت و امتناع و امکان، کدام عبارت درست است؟

- (۱) ذات و ماهیت اشیاء به گونه‌ای است که حتماً باید باشد.
(۲) هر موجودی که وجود دارد ممکن الوجود است.
(۳) وقتی به اشیاء پیرامون خود نگاه می‌کنیم می‌بینیم که میان آن‌ها با وجود یک رابطه امکانی برقرار است.
(۴) هر ماهیتی چه موجود باشد چه معدوم ذاتاً ممکن الوجود است.

۱۹- حاصل بحث اقسام وجود در فلسفه ابن‌سینا، اثبات واجب الوجود با استفاده از برهان است که فلاسفه بعد از ابن‌سینا این برهان را

برهان بسیار قوی برای دانسته و خود ابن‌سینا این برهان را با الهام از برهان نامیده و این

برهان را در اروپا گسترش داد که مورد قبول بسیاری قرار گرفت.

- (۱) وجوب و ضرورت - اثبات وجود خدا - آیات قرآنی - صدیقین - توماس آکویناس
(۲) وجوب و امکان - اثبات وجود خدا - آیات قرآنی - صدیقین - توماس آکویناس
(۳) وجوب و ضرورت - اثبات جهان ممکنات - احادیث اسلامی - فقر وجودی - راجر بیکن
(۴) وجوب و امکان - اثبات جهان ممکنات - احادیث اسلامی - فقر وجودی - راجر بیکن

۲۰- کهن‌ترین مسئله فلسفی کدام مسئله است؟ چه نوع رابطه‌ای است؟ کدام مثال برای این رابطه درست است؟ کدام مفهوم ذهنی بازتابی از این

رابطه است؟

- (۱) وجود و ماهیت - وجودی - رابطه والدین با فرزند - چیستی
(۲) علت و معلول - بعد از وجود - رابطه والدین با فرزند - چرایی
(۳) وجود و ماهیت - بعد از وجود - رابطه آتش با حرارت خود - چیستی
(۴) علت و معلول - وجودی - رابطه آتش با حرارت خود - چرایی

- ۱- گزینه «۲» - تصورات یا مفاهیم مجهول به وسیله تصورات معلوم تعریف می‌شوند و تصدیقات یا قضایای مجهول به وسیله تصدیقات و قضایای معلوم استدلال و اثبات می‌شوند. تحلیل گزینه‌های نادرست:
- گزینه «۱»: چستی به تصورات یا مفاهیم مجهول و چرایی به تصدیقات یا قضایای مجهول مربوط می‌شوند.
- گزینه «۳»: تصورات به تعریف و تصدیقات به استدلال مربوط می‌شوند که ترتیب آن در گزینه «۳» رعایت نشده است.
- گزینه «۴»: ترتیب صورت سؤال در گزینه رعایت نشده است.
- (لطفی) (منطق دهم - درس اول - منطق ترازوی اندیشه)
- ۲- گزینه «۴» - مشخص نبودن مرجع ضمیر می‌تواند منشاء خطای اندیشه گردد که به مغالطه ابهام در عبارات مربوط می‌شود. در عبارت سعید همسایه‌اش را تکریم می‌کند ابهامی وجود ندارد که بخواهد باعث مغالطه و خطای فکری شود. تحلیل گزینه‌های نادرست:
- گزینه‌های «۱» و «۲»: ابهام در عبارات در قسمت اول گزینه درست نیست.
- گزینه «۳»: در مثال ذکر شده امکان خطای ذهنی و مغالطه به واسطه ابهام در عبارت وجود دارد.
- (لطفی) (منطق دهم - درس دوم - لفظ و معنا)
- ۳- گزینه «۳» - مفهوم «آن رفیق» جزئی است و دلالت لفظ خانه دلالت مطابقه است چون لفظ خانه برای ساختمان مسکونی وضع شده است و در این عبارت به همین معنا به کار رفته است. تحلیل گزینه‌های نادرست:
- گزینه «۱»: قسمت اول گزینه نادرست است.
- گزینه «۲»: قسمت اول و دوم گزینه نادرست است.
- گزینه «۴»: قسمت دوم گزینه نادرست است.
- (لطفی) (منطق دهم - درس دوم و سوم)
- ۴- گزینه «۱» - نسبت درخت و درخت سبز عموم و خصوص مطلق است زیرا درخت مطلقاً عام‌تر (کلی‌تر) از درخت سبز است. نسبت درخت و سبز نسبت عموم و خصوص من وجه است زیرا در درخت‌های سبز مشترک‌اند و در درخت‌های خشک یا سبزه‌های غیردرخت متفاوت. تحلیل گزینه‌های نادرست:
- گزینه «۲»: در قسمت دوم گزینه ترتیب صورت سؤال رعایت نشده است.
- گزینه‌های «۳» و «۴»: تمامی مفاهیم «درخت - درخت سبز - سبز» مفاهیمی عام هستند پس کلی منطقی می‌باشند.
- (لطفی) (منطق دهم - درس سوم - مفهوم و مصداق)
- ۵- گزینه «۲» - تمامی مفاهیم به کار رفته در گزینه «۲» نسبت من وجه دارند یعنی دو مفهوم فقط در برخی مصادیق مشترک‌اند و در عین حال مصادیق مخصوص به خود نیز دارند. نسبت عموم و خصوص من وجه از نظر هندسی دارای دو دایره متقاطع است و از نظر منطقی از آن‌ها دو قضیه موجه جزئی و دو قضیه سالبه جزئی به صورت صادق ساخته می‌شود. تحلیل گزینه‌های نادرست:
- گزینه «۱»: «درخت و میوه: تباین / انسان و مسلمان: مطلق / دایره و مربع: تباین / شکل و دایره: مطلق
- گزینه «۳»: مسلمان و ایرانی: من وجه / ایران و آسیا: هر دو مفهوم جزئی هستند و نسبت‌های چهارگانه نسبت میان دو مفهوم کلی است.
- گزینه «۴»: سیب و سبزی: من وجه / سیب و شیرین: من وجه / خزنده و سمی: من وجه / انسان و مسلمان: مطلق که گزینه را نادرست کرده است.
- (لطفی) (منطق دهم - درس سوم - مفهوم و مصداق)
- ۶- گزینه «۲» - در دسته‌بندی مفاهیم از مفهومی عام «کلی» آغاز می‌کنیم و به مفهومی خاص «جزئی» می‌رسیم. هنگامی که مفاهیمی را طبقه‌بندی می‌کنیم وجوه اشتراک آن‌ها با مفاهیم مشابه و وجوه افتراق آن‌ها با مفاهیم غیرمشابه را مشخص می‌کنیم.
- در هر طبقه‌بندی، نسبت مفهومی که تقسیم به اقسام می‌شود با هر یک از اقسام خودش نسبت عموم و خصوص مطلق و با تمامی اقسام خودش نسبت تساوی است. نسبت اقسام با یکدیگر در تقسیم‌بندی نسبت تباین است. تحلیل گزینه‌های نادرست:
- گزینه «۱»: تساوی غلط است.
- گزینه «۳»: تساوی غلط است و سیر دسته‌بندی مفاهیم از عام به خاص یعنی از کل به جزئی است.
- گزینه «۴»: هر دو قسمت تساوی و من وجه غلط است.
- (لطفی) (منطق دهم - درس سوم - مفهوم و مصداق)
- ۷- گزینه «۴» - تعریف تحلیلی به دو روش انجام می‌شود:
- الف) عام و خاص: در این روش ابتدا یک ویژگی عام و مشترک و سپس یک ویژگی خاص آن مفهوم بیان می‌شود.
- ب) سلسله اوصاف: در این روش چند ویژگی و صفت برای آن مفهوم ذکر می‌شود بدون توجه به عام و خاص بودن منطقی آن‌ها به گونه‌ای که ترکیب آن‌ها با یکدیگر مختص مفهوم تعریف شده می‌شود به همین خاطر به این نوع تعریف «خاصه مرکبه» نیز می‌گویند. تحلیل گزینه‌های نادرست:
- گزینه «۱»: ترتیب گزینه در قسمت دوم و سوم درست نیست.
- گزینه «۲» و «۳»: تعریف حیوان به ذی حیات یا جاندار لغوی است نه به مثال
- (لطفی) (منطق دهم - درس چهارم - انواع و شرایط تعریف)

- ۸- گزینه «۳» - انسان به حیوان دونه: جامع نیست زیرا شامل انسان‌های نشسته یا فلج نمی‌شود و مانع نیست زیرا حیواناتی غیر از انسان را نیز شامل می‌شود و وارد تعریف انسان می‌شوند.
- مثلت به شکل دارای ضلع جامع همه مثلث‌ها هست ولی از ورود اشکال دیگر که دارای ضلع هستند مانند مربع و مستطیل به تعریف مثلث جلوگیری نمی‌کند «مانع نیست»
- شیعه به مسلمان دوازده امامی: فقط شیعیان دوازده امامی را شامل می‌شود و شامل شیعیان سه امامی یا هفت امامی نمی‌شود «جامع نیست»
- تعریف عقل به اول صادر ازلی واضح و روشن نیست. (لطفی) (منطق دهم - درس چهارم - انواع و شرایط تعریف)
- ۹- گزینه «۳» - مسائل فلسفی را نمی‌توان از طریق حواس یا آزمایش یا جست‌وجو در طبیعت حل کرد بلکه کاری که هنگام مواجهه با این پرسش‌ها می‌کنیم تفکر و تأمل در اندیشه‌های خود است و در این موارد عقل می‌کوشد در خود کاوش کند و با عمل تفکر و تعقل و با تجزیه و تحلیل دانسته‌ها به حل مساله و کشف مجهول نزدیک شود. تحلیل گزینه‌های نادرست:
- گزینه «۱» و «۲»: می‌توان غلط است.
- گزینه «۴»: ماوراء طبیعت غلط است.
- (لطفی) (فلسفه یازدهم - درس اول - چیستی فلسفه)
- ۱۰- گزینه «۴» - فلسفه اولی یا ما بعدالطبیعه آن بخش ریشه‌ای و اصلی فلسفه است که درباره مسایل مربوط به وجود تحقیق می‌کند. فلسفه اولی به منزله ریشه و پایه فلسفه است و بخش‌های فرعی به منزله شاخه‌ها و فروع فلسفه‌اند.
- تحلیل گزینه‌های نادرست:
- گزینه «۱»: قسمت سوم گزینه برعکس گفته شده و متناسب با صورت سؤال نیست.
- گزینه «۲»: قسمت دوم سؤال به فلسفه‌های مضاف مربوط می‌شود و قسمت سوم هم برعکس صورت سؤال است.
- گزینه «۳»: قسمت دوم سؤال به فلسفه‌های مضاف مربوط می‌شود.
- (لطفی) (فلسفه یازدهم - درس دوم - ریشه و شاخه‌های فلسفه)
- ۱۱- گزینه «۳» - افلاطون در نگاه خود به هستی اعتقاد دارد که علاوه بر عالم طبیعت، عالم برتری «ماوراءالطبیعت» به نام عالم مُثُل هست که این عالم طبیعت برگرفته از آن عالم است و به نظر او نسبت عالم طبیعت به آن عالم مانند نسبت سایه به صاحب سایه است.
- تحلیل گزینه‌های نادرست:
- گزینه «۱»: نسبت عالم طبیعت به عالم ماوراء طبیعت نسبت سایه به صاحب سایه است.
- گزینه «۲»: حقیقت اصلی و برتر از نظر افلاطون عالم برتر از طبیعت یعنی عالم مُثُل است.
- گزینه «۴»: از نظر افلاطون عالم طبیعت عالم سایه‌ها است پس شناخت حقیقی نیست.
- (لطفی) (فلسفه یازدهم - درس دوم - ریشه و شاخه‌های فلسفه)
- ۱۲- گزینه «۴» - ما تنها می‌توانیم براساس آثار باقی‌مانده، گزارشی «اجمالی» از دورترین اندیشه‌های فلسفی ارایه کنیم. تحلیل گزینه‌های نادرست:
- گزینه «۱»: نمی‌توان برای دانش فلسفه از نظر زمانی آغازی تعیین کرد همان‌طور که نمی‌توان گفت فلسفه ابتدا در کدام سرزمین پدید آمده است.
- گزینه‌های «۲» و «۳»: تعبیر کتاب درسی در مورد آغاز تاریخی فلسفه است.
- (لطفی) (فلسفه یازدهم - درس سوم - آثار تاریخی فلسفه)
- ۱۳- گزینه «۳» - مورخان فلسفه در غرب، معمولاً تالس را نخستین فیلسوف یونانی معرفی می‌کنند که در قرن ششم پیش از میلاد می‌زیسته است و هیچ‌گونه نوشته‌ای از او باقی نمانده است. تحلیل گزینه‌های نادرست:
- گزینه‌های «۱» و «۲»: سقراط فیلسوف یونانی قرن پنجم پیش از میلاد است در حالی که اولین فیلسوفان تمدن یونان در قرن ششم پیش از میلاد می‌زیسته‌اند.
- گزینه «۴»: از تالس هیچ‌گونه نوشته‌ای باقی نمانده است. و تنها از روی نوشته‌های فیلسوفان بعدی می‌توان از افکار او آگاه شد.
- (لطفی) (فلسفه یازدهم - درس سوم - آغاز تاریخی فلسفه)
- ۱۴- گزینه «۴» - اولین مسأله و پرسشی که در ذهن اندیشمندان نخستین در یونان باستان در قرن ششم پیش از میلاد مطرح بود این بود که: ماده المواد این جهان طبیعت چه چیزی است؟ یعنی موجودات این جهان از چه چیزی ساخته شده‌اند؟ و همین پرسش باعث شکل‌گیری مباحث طبیعت‌شناسی شد. تحلیل گزینه‌های نادرست:
- گزینه‌های «۱» و «۲»: مباحث اولین فیلسوفان یونان باستان طبیعت‌شناسی بود.
- گزینه «۳»: جهان عام‌تر و کلی‌تر از طبیعت است و علاوه بر طبیعت شامل ماوراء طبیعت نیز می‌شود ولی «این جهان» اشاره به عالم طبیعت مادی و پدیده‌های آن دارد.
- (لطفی) (فلسفه یازدهم - درس سوم - آغاز تاریخی فلسفه)
- ۱۵- گزینه «۲» - مطابق با تعبیر کتاب درسی است. تحلیل گزینه‌های نادرست:
- گزینه «۱» و «۳»: روش فلسفه عقلی و استدلالی و ابزار فیلسوف تعقل و تأمل عقلانی است.
- گزینه «۴»: علم به شناخت طبیعت و پدیده‌های طبیعی با روش تجربی می‌پردازد و حوزه فعالیت‌اش از حوزه فلسفه جدا است بنابراین علم و فلسفه دو حوزه جداگانه از معرفت بشری هستند اگرچه بر یکدیگر تأثیرگذارند.
- (لطفی) (فلسفه یازدهم - درس چهارم - فلسفه و زندگی)

- ۱۶- گزینه «۳» - وقتی می‌گوییم هستی و چیستی دو جنبه یک چیزند به این معنا نیست که آن‌ها دو جزء از یک چیزند که با هم ترکیب یا جمع شده‌اند بلکه در خارج از ذهن انسان، واقعیتی است که دو مفهوم وجود و ماهیت در ذهن را به آن واقعیت یگانه نسبت می‌دهیم مثلاً در قضیه انسان موجود است، انسان و وجود دو مفهوم مختلف و متفاوت‌اند نه دو موجود جداگانه.
بررسی گزینه‌های نادرست:
- گزینه «۱»: هستی و چیستی دو مفهوم ذهنی از یک واقعیت خارجی هستند نه دو جزء یک شی
گزینه «۲»: انسان و وجود در قضیه «انسان موجود است» دو مفهوم مختلف و متفاوت‌اند و گر نه هر چیزی در خارج از ذهن انسان یک چیز است نه دو چیز.
گزینه «۴»: مفهوم وجود غیر از مفهوم ماهیت است نه عین آن و نه جزء آن.
(لطفی) (فلسفه دوازدهم - درس اول - هستی و چیستی - قدم سوم)
- ۱۷- گزینه «۴» - در عبارت «انسان موجود است» مفهوم وجود از مفهوم انسان جدا است و جزء تعریف آن قرار نمی‌گیرد بنابراین میان انسان به عنوان یک چیستی و وجود رابطه ضروری برقرار نیست بنابراین حمل وجود بر هر چیستی از جمله انسان نیازمند دلیل است، از این مسئله در فلسفه اسلامی با عنوان مغایرت وجود و ماهیت در ذهن تعبیر شده است.
بررسی گزینه‌های نادرست:
- گزینه «۱» و «۲»: در خارج از ذهن انسان، هر شی واقعی یک چیز است نه دو چیز.
گزینه «۳»: مفهوم وجود در ذهن ما غیر از مفهوم ماهیت است نه عین آن است و نه جزء آن.
(لطفی) (فلسفه دوازدهم - درس اول - هستی و چیستی - قدم سوم)
- ۱۸- گزینه «۴» - وقتی به ذات و ماهیت اشیاء نگاه می‌کنیم می‌بینیم که میان این ماهیات و وجود یک رابطه امکانی برقرار است یعنی هر ماهیتی ذاتاً ممکن الوجود است یعنی هم می‌تواند باشد و هم می‌تواند نباشد.
کل جهان هستی و موجودات آن اعم از طبیعت و ماوراء طبیعت در فلسفه‌های الهیات، ممکن الوجود است به همین خاطر به جهان هستی جهان ممکنات می‌گویند.
بررسی گزینه‌های نادرست:
- گزینه «۱»: ذات و ماهیت اشیاء به گونه‌ای نیست که حتماً باید باشند.
گزینه «۲»: هر موجودی ذاتاً ممکن الوجود است و گر نه موجودی که وجود یافته است واجب الوجود است که اگر وجودش ذاتی باشد «خداوند» واجب الوجود بالذات است و ممکن الوجودهایی که موجود شده‌اند به واسطه خداوند واجب الوجود بالغیر هستند.
گزینه «۳»: ذات و ماهیت اشیاء پیرامون ما ممکن الوجودند و گر نه از آن جهت که وجود یافته‌اند واجب الوجود بالغیر هستند.
(لطفی) (فلسفه دوازدهم - درس دوم - جهان ممکنات - ممکن الوجود بودن اشیاء)
- ۱۹- گزینه «۲» - برهان ابن‌سینا در اثبات وجود خداوند واجب الوجود بالذات به برهان سینوی یا برهان وجوب و امکان شهرت دارد.
بررسی گزینه‌های نادرست:
- گزینه «۱» و «۳»: وجوب و ضرورت به یک معنا هستند، برهان ابن‌سینا به دو قاعده ممکن الوجود بودن اشیاء و ضرورت بخشی آن‌ها از سوی خداوند اشاره دارد به همین خاطر به آن برهان وجوب و امکان می‌گویند.
گزینه «۴»: غیر از قسمت اول گزینه بقیه قسمت‌های گزینه، نادرست است.
(لطفی) (فلسفه دوازدهم - درس دوم - جهان ممکنات - نگاهی به تاریخ)
- ۲۰- گزینه «۴» - یکی از کهن‌ترین مسائل فلسفی، مسئله علت و معلول است که یک رابطه وجودی است یعنی میان دو وجودی است که یکی وجودش وابسته به وجود دیگری است و کلمه چرا؟ بازتابی از همین رابطه است.
بررسی گزینه‌های نادرست:
- گزینه «۱» و «۳»: کهن‌ترین مسأله فلسفه مسئله علت و معلول است.
گزینه «۲»: رابطه علت و معلول یا علیت، رابطه وجودی میان دو شی است که یکی وجود دهنده است و دیگری وجود گیرنده مانند خدا با جهان هستی - آتش با حرارت خودش و ... مفهوم چرایی در ذهن انسان به علت وجودی هر چیز اشاره دارد.
(لطفی) (فلسفه دوازدهم - درس سوم - جهان علتی و معلولی - رابطه علیت)

۱- در مورد مفهوم و مصداق کدام عبارت درست نیست؟

- (۱) مفهوم امری صرفاً ذهنی است.
 (۲) مصداق امری صرفاً واقعی است.
 (۳) مصداق مفهوم جزئی کاملاً مشخص است.
 (۴) برخی از مصداق مفهوم کلی موارد فرضی است.

۲- در کدام گزینه تمامی مفاهیم جزئی است و در کدام یک از نسبت‌های چهارگانه دایره مصادیق دو مفهوم به صورت متقاطع است؟

- (۱) اله، الله، جبرئیل، قرآن - من وجه
 (۲) خلیج فارس، قله دماوند، خدا، مولود کعبه - مطلق
 (۳) تنها پسر مجید، وحی، پیامبر، تنگه هرمز - مطلق
 (۴) این هزار نفر، مشهدالرضا، ذوالفقار، این انسان - من وجه

۳- هدف از تعریف کردن، شناساندن برای شنونده است که در مورد آن می‌توان گفت

- (۱) مفاهیم و تصورات معلوم - در بیشتر موارد ارائه مجموعه‌ای از چند روش مختلف به معرفی بهتر آن مفهوم کمک می‌کند.
 (۲) تصدیقات و قضایای معلوم - به روشن شدن قضیه مجهول منجر می‌شود.
 (۳) مفاهیم و تصورات مجهول - در بیشتر موارد ارائه مجموعه‌ای از چند روش مختلف به معرفی بهتر آن مفهوم کمک می‌کند.
 (۴) تصدیقات و قضایای مجهول - به روشن شدن قضیه مجهول منجر می‌شود.

۴- کدام یک از تعاریف زیر از «مثث» یک تعریف تحلیلی به مفاهیم عام و خاص و درعین حال یک تعریف جامع و مانع است؟

- (۱) شکلی هندسی است دارای ضلع
 (۲) شکلی هندسی است دارای سه ضلع متساوی
 (۳) خطی است دارای سه ضلع و سه زاویه
 (۴) شکلی است دارای سه ضلع

۵- سیر از مقدمات کلی به نتیجه جزئی تر و بالعکس به ترتیب استدلال و نام دارد که در استدلال احتمال

کذب نتیجه وجود دارد.

- (۱) استقراء و قیاس - قیاسی
 (۲) استقراء و قیاس - استقرایی
 (۳) قیاس و استقراء - استقرایی
 (۴) قیاس و استقراء - قیاسی

۶- استدلالی که در مسائل علمی جهت بررسی فرضیه‌های علمی استفاده می‌شود چه نوع استدلال است؟ نتیجه آن چگونه است؟ مثال درست آن

کدام است؟

- (۱) استدلال تمثیلی - قطعی است - تهران مانند یک بیمار است که هر چند وقت یکبار به خود می‌لرزد.
 (۲) استنتاج بهترین تبیین - قطعی نیست - دزد هنگام ورود به خانه قفل و درب را شکسته است پس مطمئناً غریبه نبوده است.
 (۳) استدلال استقرایی - قطعی نیست - گنجشگ و کیبوتر تخم‌گذارند پس هر پرندۀای تخم‌گذار است.
 (۴) استدلال قیاسی - قطعی است - هر فلزی رسانا است پس جیوه رسانا است.

۷- اقناع دیگران و غلبه بر دیگران و درک حقیقت به ترتیب به کدام استدلال‌ها مربوط می‌شود؟ این تقسیم‌بندی از استدلال بر چه مبنایی صورت

می‌گیرد؟

- (۱) خطابه، جدل، برهان - اهداف استفاده از استدلال
 (۲) خطابه، جدل، برهان - نحوه ترکیب مقدمات استدلال
 (۳) خطابه، برهان - نحوه ترکیب مقدمات استدلال
 (۴) جدل، خطابه، برهان - اهداف استفاده از استدلال

۸- جزئی بودن موضوع در قضیه شخصی به موضوع مربوط می‌شود و در قضیه محصوره، جزئی به موضوع مربوط می‌شود

و بر این اساس، جزئی بودن در اینجا است.

- (۱) افراد و مصادیق - افراد و مصادیق - مشترک معنوی
 (۲) مفهوم و تصور - افراد و مصادیق - مشترک لفظی
 (۳) افراد و مصادیق - مفهوم و تصور - مشترک لفظی
 (۴) مفهوم و تصور - مفهوم و تصور - مشترک معنوی

۹- فیلسوفی که معتقد بود جهان پیوسته در حال تحول و تغییرات ناشی از ستیزه و جنگ شعله و خاموشی است نام داشت که

سخنانش آمیخته با بود مانند جمله

- (۱) گزنوفانس - وحی و الهام - خدا نه در صورت شبیه مخلوقات فانی است و نه در فکر و اندیشه
 (۲) گزنوفانس - ابهام و پیچیدگی - بیماری است که تندرستی را خوشایند می‌کند
 (۳) هراکلیتوس - وحی و الهام - خدا نه در صورت شبیه مخلوقات فانی است و نه در فکر و اندیشه
 (۴) هراکلیتوس - ابهام و پیچیدگی - بیماری است که تندرستی را خوشایند می‌کند.

۱۰- در مورد زندگی سقراط و رسالت او کدام عبارت درست است؟

- (۱) رفتار ساده و گاه خنده‌آورش ژرفای خاصی داشت.
 (۲) معلومات زیاد او موجب شده بود جوانان زیادی مجذوبش شوند.
 (۳) رسالت خودش را متأثر از ندهای غیبی در رؤیای می‌دانست.
 (۴) زندگی سرشار از دانایی‌اش با نوشیدن جام شوکران به پایان رسید.

۱۱- جامعه آتن در زمان سقراط متأثر از کدام جریان فکری بود؟ کدام عبارت در مورد عقاید و افکار آن‌ها درست نیست؟

- (۱) سوفسطائیان - جهان را نمی‌توان شناخت
 (۲) سوفسطائیان - عقل ابزار شناخت حقیقی است
 (۳) فلاسفه نخستین - عقل ابزار شناخت حقیقی است
 (۴) فلاسفه نخستین - جهان را نمی‌توان شناخت

۱۲- از نظر سقراط، راز پیام سروش دلفی چه بود؟

- (۱) داناترین مردم سقراط است.
 (۲) به ما بنمایاند تا چه پایه داناییم.
 (۳) به ما بنمایاند تا چه پایه نادانیم.
 (۴) داناترین آدمیان کسی است که هیچ نمی‌داند.

۱۳- در مورد ویژگی‌های شناخت انسان کدام عبارت درست است؟

- (۱) شناخت انسان امری دفعی و جهشی است.
 (۲) شناخت ما در مجموع نامحدود است.
 (۳) گاهی افراد مختلف درباره موضوع‌های متفاوت نظرهای متفاوت دارند.
 (۴) کنار دانسته‌ها و آموخته‌ها حقایقی نیز هست که از آن‌ها شناختی نداریم.

۱۴- کدام یک از مسایل زیر جزو مسایل شناخت‌شناسی نیست؟

- (۱) حقیقت و ماهیت شناخت چیست؟
 (۲) آیا شناخت اساساً ممکن است؟
 (۳) شناخت ما از خوب و بد ریشه در چه چیزی دارد؟
 (۴) شناخت‌های ما تا چه اندازه دارای ارزش هستند؟

۱۵- در مورد معرفت و شناخت کدام عبارت درست است؟

- (۱) مفهوم معرفت چنان روشن است که تعریف‌پذیر نیست.
 (۲) معنای معرفت و شناخت و امکان رسیدن به آن برای هر انسانی روشن است.
 (۳) امکان معرفت نیازی به تحقیق و پیدا کردن علت ندارد.
 (۴) امکان معرفت چه در گذشته و چه در زمان حاضر انکار ناشدنی است.

۱۶- مفاهیم فلسفی که از پرکاربردترین مفاهیم میان انسان‌ها هستند و یکی از کهن‌ترین مفاهیم فلسفی به ترتیب و بوده

که اصل فلسفی برخاسته از مسئله و اصل فلسفی برخاسته از مسئله است.

- ۱) وجود و ماهیت - علت و معلول - سنخیت - علت یا معلول - مغایرت وجود و ماهیت - وجود یا ماهیت
- ۲) ماهیت و چیستی - خدا و جهان - سنخیت - علت یا معلول - مغایرت وجود و ماهیت - وجود یا ماهیت
- ۳) وجود و ماهیت - علت و معلول - نسبت - وجود یا ماهیت - وجوب بخشی علت به معلول - علت یا معلول
- ۴) ماهیت و چیستی - خدا و جهان - سنخیت - وجود یا ماهیت - وجوب بخشی علت به معلول - علت یا معلول

۱۷- در مورد چگونگی درک رابطه علیت توسط انسان، کدام عبارت درست است؟

- ۱) از نظر دکارت مفهوم علیت جزو مفاهیم پایه‌ای ذهن است و خودش در ذهن بوده و از جایی کسب نشده است.
- ۲) از نظر هیوم فیلسوف تجربه‌گرای انگلیسی درک علیت از طریق توالی حوادث و پدیده‌ها با حس و تجربه درک می‌شود.
- ۳) از نظر کانت ساختار ذهن انسان به گونه‌ای است که برخی از مفاهیم از جمله مفهوم علت و معلول را نزد خود دارد.
- ۴) از نظر ابن‌سینا ما از طریق عقل و درک عقلی به دنبال هم آمدن یا همراه بودن برخی پدیده‌ها را درک می‌کنیم و حکم به علیت میان آن‌ها می‌کنیم.

۱۸- وقتی باغبانی بذر بادام می‌کارد و از هر جهت به آن رسیدگی می‌کند لزوماً انتظار رشد این بذر و تبدیل آن به درخت بادام را دارد. انتظار باغبان

از رشد بذر و تبدیل آن به درخت بادام به ترتیب نشان‌دهنده پذیرش کدام اصول فلسفی است؟

- ۱) اصل سنخیت میان علت و معلول و اصل وجوب بخشی علت به معلول که هر دو از لوازم اصل علیت هستند.
- ۲) اصل ضرورت بخشی علت به معلول و سنخیت میان علت و معلول که هر دو از لوازم اصل علیت هستند.
- ۳) ارتباط و پیوستگی میان پدیده‌ها و قانونمندی میان پدیده‌ها که انکار هر کدام مساوی با پذیرش اتفاق است.
- ۴) ارتباط و پیوستگی خاص میان پدیده‌ها و قانونمندی نظام هستی که انکار هر کدام مساوی با پذیرش اتفاق است.

۱۹- ابیات شعری «این جهان کوه است و فعل ما ندا / سوی ما آید ناهای را صدا» و «ای که بد کردی ز بد ایمن مباش / که تخم است و برویاند خدایش»

به ترتیب اصول فلسفی و را تایید نموده و نفی‌کننده هستند.

۱) علیت و سنخیت - اتفاق در معنای اول و اتفاق در معنای دوم

۳) سنخیت و سنخیت - ارتباط میان پدیده‌ها و علم و دانش بشری

۲۰- کدام معنای اتفاق صحیح است و ما آن را در زندگی روزمره تجربه می‌کنیم؟ مثال درست برای آن کدام است؟ کدام عبارت در مورد آن درست

است؟

- ۱) رخ دادن حادثه پیش‌بینی شده - خراب شدن سقف در حال ویرانی - بی‌ارتباط با اصل علیت نیست
- ۲) رخ دادن حادثه پیش‌بینی شده - برخورد دو اتومبیل در حال سبقت با یکدیگر - بی‌ارتباط با اصل علیت نیست
- ۳) رخ دادن حادثه پیش‌بینی نشده - رسیدن به گنج در کندن چاه به قصد رسیدن به آب - بی‌ارتباط با اصل علیت است
- ۴) رخ دادن حادثه پیش‌بینی نشده - دیدن دوست خود پس از چند سال در صف نانواپی - مرتبط با اصل علیت است

۱- گزینه «۲»: برخی مفاهیم مصادیق واقعی در خارج از ذهن انسان دارند مانند انسان، حیوان و ... ولی برخی مفاهیم مصادیق آن‌ها ذهنی و فرضی است مانند کوه قاف - سیمرغ افسانه‌ای - دریای جیوه و ...

تحلیل گزینه‌های نادرست:

گزینه «۱»: مفهوم یعنی فهمیده شده و به درک ذهنی انسان از معانی اشیاء مربوط می‌شود، بنابراین صرفاً ذهنی است.

گزینه «۳»: مفهوم جزئی مفهومی است که مصداق آن کاملاً مشخص است و قابلیت انطباق بر بیش از یک مورد را ندارد.

گزینه «۴»: مفهوم کلی مفهومی است که قابلیت انطباق بر بیش از یک مورد را دارد خواه این موارد واقعی خارج از ذهن باشند خواه موارد فرضی. (لطفی) (پایه دهم - درس سوم - مفهوم و مصداق)

۲- گزینه «۴» - مفاهیم جزئی:

۱) اسامی خاص مثل خراسان - تهران - رضا - مکه - مدینه و ...

۲) اسامی همراه با این و آن مثل این هزار نفر - آن کتاب

۳) اسامی داخل گیومه مانند «انسان» که به مفهوم این انسان است.

۴) کلمه مشخص و معین مانند انسان پنج حرف دارد که منظور کلمه انسان است.

تحلیل گزینه‌های نادرست:

گزینه «۱»: اله کلی است.

گزینه «۲»: خدا و مولود کعبه کلی هستند - دو مفهوم کلی در نسبت عموم و خصوص مطلق دارای دو دایره متداخل هستند نه متقاطع

گزینه «۳»: تنها پسر مجید، وحی و پیامبر مفاهیمی کلی هستند. (لطفی) (پایه دهم - درس سوم - ترکیب جزئی و کلی و رابطه میان دو مفهوم کلی)

۳- گزینه «۳» - تعریف به مبحث تصورات و استدلال به مبحث تصدیقات مربوط می‌شود.

تحلیل گزینه‌های نادرست:

گزینه «۱»: در تعریف به وسیله تصورات معلوم به روشن ساختن تصور مجهول می‌پردازیم.

گزینه «۲» و «۴»: تصدیقات و قضایا به استدلال مربوط می‌شوند نه تعریف.

(لطفی) (منطق دهم - درس چهارم - انواع و شرایط تعریف - انواع تعریف جزئی)

۴- گزینه «۴» - مثلث: شکلی است که دارای سه ضلع است.

مفهوم عام مفهوم خاص

این تعریف از مثلث جامع و مانع است زیرا هم شامل همه‌ی مثلث‌ها می‌شود و هم از ورود شکل‌های هندسی غیر از مثلث به تعریف مثلث

جلوگیری می‌کند. تحلیل گزینه‌های نادرست:

گزینه «۱»: مانع نیست زیرا شکل‌های هندسی غیر از مثلث را نیز شامل می‌شود.

گزینه «۲»: جامع نیست زیرا اگرچه غیر از مثلث را شامل نمی‌شود (مانع است) ولی همه مثلث‌ها را نیز شامل نمی‌شود و فقط مثلث‌های متساوی

الاضلاع را شامل می‌شود.

گزینه «۳»: تعریف غلط است زیرا مثلث زیرمجموعه شکل‌ها است نه خط‌ها و هیچ یک از مثلث‌ها را در بر نمی‌گیرد.

(لطفی) (پایه دهم - درس چهارم - انواع و شرایط تعریف - ترکیب انواع تعریف و شرایط تعریف صحیح)

۵- گزینه «۳» - در صورتی که از مقدمات جزئی به نتیجه‌ای کلی تر برسیم که احتمال کذب آن وجود داشته باشد استدلال استقرایی و در صورتی که

از مقدمات کلی به نحو ضروری به نتیجه جزئی تر برسیم استدلال را قیاسی می‌نامند.

تحلیل گزینه‌های نادرست:

گزینه «۱» و «۲»: کلی به جزئی قیاسی است پس ترتیب صورت سؤال در گزینه‌ها رعایت نشده است.

گزینه «۴»: قسمت دوم گزینه نادرست است زیرا عالی‌ترین نوع استدلال که اگر مقدمه کلی آن درست باشد نتیجه جزئی آن ضرورتاً درست

است قیاس است مانند: «هر فلزی رسانا است پس جیوه رسانا است» (لطفی) (پایه دهم - درس پنجم - اقسام استدلال و کاربردهای آن - اقسام استدلال)

۶- گزینه «۲» - استنتاج بهترین تبیین در زندگی روزمره بسیار کاربرد دارد، در مسائل علمی نیز از این نوع استنتاج جهت بررسی فرضیه‌های

علمی استفاده می‌شود که چون نوعی استقراء است نتیجه آن قطعی نیست و احتمالی است. تحلیل گزینه‌های نادرست:

گزینه «۱»: سوال به استنتاج بهترین تبیین مربوط می‌شود و نتیجه تمثیلی قطعی نیست بلکه احتمالی است.

گزینه «۳»: استقرا سیر ذهن از مقدمات جزئی به نتیجه کلی است و نتیجه آن احتمالی است.

گزینه «۴»: قیاس سیر ذهن از مقدمات کلی به نتیجه جزئی تر است و نتیجه آن قطعی است.

(لطفی) (پایه دهم - درس پنجم - اقسام استدلال و کاربردهای آن)

۷- گزینه «۱» - انواع استدلال با توجه به اهدافی که در استفاده از استدلال دنبال می‌شود بر پنج قسم تقسیم می‌شوند که سه نوع از این پنج قسم

عبارتند از:

۱) برهان: هدف آن کشف حقیقت است.

۲) جدل: هدف آن غلبه بر حریف و دیگران در مجادله و مناظره است.

۳) خطابه: هدف آن اقتناع دیگران یعنی قانع ساختن دیگران به انجام کاری یا ترک کاری است.

تحلیل گزینه‌های نادرست:

گزینه «۲»: قسمت دوم گزینه درست نیست.

گزینه «۳»: هر دو قسمت گزینه نادرست است.

گزینه «۴»: قسمت اول گزینه نادرست است. (لطفی) (پایه دهم - درس پنجم - اقسام استدلال و کاربردهای آن - کاربردهای استدلال)

- ۸- گزینه «۲» - جزئی و کلی بودن سور قضیه در قضایای موجهه جزئی و سالبه جزئی اشاره به افراد و مصادیق موضوع دارد درحالی که جزئی بودن موضوع قضیه در قضیه شخصی اشاره دارد که موضوع قضیه شخصی یک مفهوم یا تصور جزئی است یعنی یا یک اسم خاص است یا اسم همراه با این و آن یا اسم داخل گیومه و یا کلمه‌ای خاص.
- تحلیل گزینه‌های نادرست:
- گزینه «۱»: قسمت‌های اول و سوم گزینه نادرست است.
- گزینه «۳»: قسمت‌های اول و دوم گزینه برعکس ترتیب صورت سؤال است.
- گزینه «۴»: قسمت‌های دوم و سوم گزینه نادرست است. (لطفی) (پایه دهم - درس ششم - قضیه حملی - دامنه مصادیق موضوع)
- ۹- گزینه «۴» - هراکلیتوس معتقد است که عنصر اولیه سازنده سایر عناصر این جهان، آتش است و آتش همواره درحال سوختن و تبدیل شدن است. سخنان او آمیخته با ابهام و پیچیدگی بود تا آنجا که او را هراکلیتوس تاریخ اندیش خوانده‌اند.
- تحلیل گزینه‌های نادرست:
- گزینه «۱» و «۲»: سؤال به هراکلیتوس مربوط می‌شود نه گزنوفانس.
- گزینه «۳»: قسمت دوم و سوم گزینه نادرست است.
- (لطفی) (پایه یازدهم - درس سوم - آغاز تاریخی فلسفه - ترکیب اولین فیلسوفان یونان با جهان از چه چیزی)
- ۱۰- گزینه «۳» - سقراط می‌گفت: این رسالتی است که خداوند با ندهای غیبی و در رویاها بر عهده من نهاده است.
- تحلیل گزینه‌های نادرست:
- گزینه «۱»: سخنان به ظاهر ساده و گاه خنده‌آورش ژرفای خاصی داشت.
- گزینه «۲»: رفتار متواضعانه و همراه با احترام او موجب شده بود جوانان زیادی مجذوبش شوند.
- گزینه «۴»: زندگی سرشار از فضیلتش با نوشیدن جام شوکران به پایان رسید.
- (لطفی) (پایه یازدهم - درس پنجم - زندگی براساس اندیشه)
- ۱۱- گزینه «۲» - جامعه آتن در زمان سقراط متأثر از اندیشه‌های سوفسطائیان بود که معتقد بودند جهان را نمی‌توان شناخت و آنچه را که ما علم و دانش می‌نامیم تنها ساخته و پرداخته ذهن ماست و تطابقی با واقعیت‌ها ندارد.
- تحلیل گزینه‌های نادرست:
- گزینه «۱»: سوفسطائیان معتقد بودند جهان را نمی‌توان شناخت و شناسایی را انکار می‌کردند.
- گزینه «۳»: هر دو قسمت گزینه نادرست است.
- گزینه «۴»: قسمت اول گزینه نادرست است. (لطفی) (پایه یازدهم - درس پنجم - زندگی براساس اندیشه)
- ۱۲- گزینه «۳» - راز سروش معبد دلفی همین بود که به ما بنمایاند که تا چه پایه نادانیم البته خیال می‌کنم نام مرا به‌عنوان مثال مطرح کرد تا بگوید «داناترین شما آدمیان، کسی است که چون سقراط بداند که هیچ نمی‌داند.»
- تحلیل گزینه‌های نادرست:
- گزینه «۱»: پیام سروش معبد دلفی بود نه راز پیام.
- گزینه «۲»: به ما بنمایاند تا چه پایه نادانیم نه این که داناییم.
- گزینه «۴»: داناترین آدمیان کسی است که بداند که هیچ نمی‌داند. (لطفی) (پایه یازدهم - درس پنجم - زندگی براساس اندیشه - اتهام سقراط چه بود؟)
- ۱۳- گزینه «۴» - ما آگاه هستیم که شناخت ما در مجموع محدود است و در کنار دانسته‌ها و شناخته شده‌ها یکسری نادانسته‌ها و مجهولات نیز برای انسان وجود دارد. تحلیل گزینه‌های نادرست:
- گزینه‌های «۱»، «۲» و «۳»: تعبیر کتاب درسی در مورد ویژگی‌های شناخت انسان است.
- (لطفی) (پایه یازدهم - درس ششم - امکان شناخت)
- ۱۴- گزینه «۳» - بحث از حقیقت و ماهیت خوب و بد به فلسفه اخلاق مربوط شده و این مسأله جزو مسایل فلسفه اخلاق است نه فلسفه شناخت‌شناسی. تحلیل گزینه‌های نادرست:
- گزینه‌های «۱»، «۲» و «۴»: جزو مسایل مربوط به شناخت و معرفت یا شناخت‌شناسی هستند.
- (لطفی) (پایه یازدهم - درس ششم - امکان شناخت)
- ۱۵- گزینه «۲» - هم‌معنای معرفت و هم امکان رسیدن به شناخت و معرفت برای هر انسانی روشن است بنابراین شکاکیت مطلق یعنی شک در اصل دانستن و همه دانسته‌ها امکان‌پذیر نیست و اگر کسی چنین نظری بدهد گرفتار یک تناقض شده و همین نظر او با شک مطلق ناسازگار است.
- تحلیل گزینه‌های نادرست:
- گزینه «۱»: مفهوم معرفت و شناخت چنان روشن است که نیازی به تعریف ندارد و گرنه تعریف‌پذیر به تعریف لغوی است.
- گزینه «۳»: امکان معرفت و شناخت برای انسان یک امر بدیهی و روشن است و نیازی به تحقیق و پیدا کردن دلیل (استدلال آوردن) ندارد و گرنه هر چیزی علت دارد.
- گزینه «۴»: گاهی همین امر بدیهی نیز چه در گذشته و چه در زمان حال، انکار شده است.
- (لطفی) (پایه یازدهم - درس ششم - امکان شناخت - ترکیب چستی معرفت و امکان معرفت)
- ۱۶- گزینه «۱» - پرکاربردترین مفاهیم فلسفی، مفاهیم وجود و ماهیت و کهن‌ترین مفاهیم فلسفی، علت و معلول‌اند.
- بررسی گزینه‌های نادرست:
- گزینه‌های «۲» و «۴»: ماهیت و چستی مترادف‌اند و یک معنا دارند.
- گزینه «۳»: نسبییت یک قانون و اصل علمی است نه فلسفی (لطفی) (پایه دوازدهم - دروس اول و سوم)

- ۱۷- گزینه «۳» - از نظر کانت مفهوم علیت و رابطه علت و معلول جزو مفاهیم پایه‌ای ذهن است و خودش در ذهن بوده و از جایی کسب نشده است به عبارت دیگر، دیدن اشیاء به صورت علی و معلولی امری ذهنی (سوبژکتیو) است نه عینی (ابژکتیو) بررسی گزینه‌های نادرست:
گزینه «۱»: نظر کانت است نه دکارت
- گزینه «۲»: از نظر هیوم، علیت اصلی جعلی و قراردادی است که ناشی از عادت ذهنی است و نه عقلی است و نه حسی و تجربی بلکه توهمی است.
- گزینه «۴»: از نظر ابن‌سینا حس و تجربه توالی حوادث را درمی‌یابد و درک اصل علیت کار عقل است نه حس و تجربه.
(لطفی) (پایه دوازدهم - درس سوم - جهان علتی و معلولی - چگونگی درک رابطه علیت)
- ۱۸- گزینه «۲» - اصل وجوب بخشی یا ضرورت بخشی علت به معلول، تخلف‌ناپذیری و حتمیت در نظام هستی و روابط میان پدیده‌ها را به دنبال دارد و اصل سنخیت میان علت و معلول، نظم و قانونمندی (ارتباط خاص) میان پدیده‌ها در نظام هستی را به دنبال دارد.
بررسی گزینه‌های نادرست:
گزینه «۱»: ترتیب صورت سوال در گزینه رعایت نشده است.
گزینه «۳»: ارتباط و پیوستگی میان پدیده‌ها نتیجه اصل علیت است نه ضرورت.
گزینه «۴»: ارتباط و پیوستگی خاص و قانونمندی و نظم همگی اشاره به اصل سنخیت دارد.
(لطفی) (پایه دوازدهم - درس چهارم - کدام تصویر از جهان - لوازم علیت در جهان)
- ۱۹- گزینه «۴» - هر دو بیت اشاره به نظم و قانونمندی در جهان هستی و ارتباط خاص و قانونمند میان پدیده‌ها دارند و هر دو اتفاق در معنای دوم را که به نفی اصل سنخیت و ارتباط منظم و خاص میان پدیده‌ها منجر می‌شود را نفی می‌کنند. بررسی گزینه‌های نادرست:
گزینه «۱» و «۲»: هر دو بیت به سنخیت علت و معلول و ارتباط خاص و منظم میان پدیده‌ها مربوط می‌شوند.
گزینه «۳»: ارتباط میان پدیده‌ها و رابطه علتی و معلولی در جهان به اصل علیت مربوط می‌شود نه سنخیت علت و معلول که بیانگر ارتباط خاص میان پدیده‌ها است. (لطفی) (پایه دوازدهم - درس چهارم - کدام تصویر از جهان - لوازم علیت در جهان)
- ۲۰- گزینه «۴» - معنای چهارم اتفاق که بی‌ارتباط با اصل علیت نیست، رخ دادن حادثه پیش‌بینی نشده است مانند دیدن دوست خود در بازار به صورت اتفاقی.
بررسی گزینه‌های نادرست:
گزینه «۱» و «۲»: قسمت اول گزینه در هر دو گزینه نادرست است.
گزینه «۳»: قسمت سوم گزینه نادرست است.
(لطفی) (پایه دوازدهم - درس چهارم - کدام تصویر از جهان - معنای چهارم اتفاق)

- ۱- اصطلاحات «قوی و ضعیف» در مورد استدلال‌های استفاده می‌شود که براساس بنا شده است و نمی‌توان نتیجه از آن گرفت.
- (۱) تمثیلی - مشابهت ظاهری - یقینی
(۲) استقرایی - تخمین - یقینی
(۳) تمثیلی - مشابهت ظاهری - احتمالی
(۴) استقرایی - تخمین - یقینی
- ۲- استدلالی که در زندگی روزمره بسیار کاربرد دارد استدلال است که از انواع استدلال به حساب آمده و کاربرد آن در مسائل علمی از جهت است و در مورد نتیجه آن می‌توان گفت
- (۱) تمثیل - استقرایی - مقایسه و مثال - قطعی و یقینی نیست
(۲) استقراء - دلیل منطقی - نمونه‌گیری - احتمالی است
(۳) قیاسی - دلیل منطقی - مقایسه و مثال - قطعی و یقینی است
(۴) استنتاج بهترین تبیین - استقرایی - بررسی فرضیه‌های علمی - احتمالی است
- ۳- کدامیک از جملات زیر یک قضیه منطقی است؟
- (۱) کاشکی هستی زبانی دانشی
(۲) گر به صورت آدمی انسان بادی
(۳) دوشنبه شجاع است
(۴) روز دوشنبه شجاع است
- ۴- هرگاه موضوع قضیه حملی، یک مفهوم جزئی باشد قضیه چه نام دارد؟ مثال درست برای آن کدام است؟
- (۱) محصوره - بعضی دانش‌آموزان درس خوان هستند
(۲) محصوره - هر دانش‌آموزی درس خوان است
(۳) شخصی - نمازگزاران این مسجد فعال هستند
(۴) شخصی - نمازگزاران این مسجد دوست نهند
- ۵- در مورد عبارت «پایتخت ایران در دوره صفویه اصفهان بوده است» کدام گزینه درست نیست؟
- (۱) قضیه‌ای حملی است از نوع ایجابی که با توجه به موضوع آن، قضیه شخصی است.
(۲) قضیه‌ای حملی است که ترتیب منطقی اجزای آن رعایت شده است.
(۳) قضیه‌ای شخصی است که اصفهان موضوع آن است.
(۴) قضیه‌ای حملی است که محمول آن یک مفهوم کلی است.
- ۶- در مورد تقابل نمی‌توان گفت
- (۱) رابطه میان قضایای محصوره است
(۲) موضوع و محمول آن‌ها یکسان است
(۳) در کم و کیف یا هر دو متفاوت هستند
(۴) ممکن است در صدق و کذب یکسان باشند
- ۷- کدامیک از احکام قضایا به لحاظ صدق و کذب، قضیه مجهول ندارد؟ عکس مستوی نقیض قضیه «هر نخلی درخت است» کدام است؟
- (۱) تناقض - بعضی نخل‌ها درخت نیستند
(۲) تضاد - بعضی نخل‌ها درخت نیستند
(۳) تناقض - عکس مستوی لازم الصدق ندارد
(۴) تضاد - عکس مستوی لازم الصدق ندارد
- ۸- کدامیک از مغالطه‌های زیر مغالطه ابهام انعکاس نیست؟
- (۱) هر مثلثی شکل سه ضلعی است پس هر شکل سه ضلعی مثلث است
(۲) بعضی باسوادها انسان نیستند پس بعضی انسان‌ها باسواد نیستند
(۳) اگر کسی با ادب باشد ناسزا نمی‌گوید پس اگر کسی ناسزا نمی‌گوید مؤدب است
(۴) هر پیری جوان بوده است پس بعضی از جوان‌ها پیر بوده‌اند
- ۹- کدامیک از گزینه‌های زیر عقیده سوفسطائیان نیست؟
- (۱) جهان را نمی‌توان شناخت
(۲) علم و دانش تطابقی با واقعیت‌ها ندارد
(۳) جهان ساخته و پرداخته ذهن انسان است
(۴) جهان ساخته و پرداخته ذهن انسان است
- ۱۰- پرسش «آیا ممکن است کسی صفات و امور مربوط به انسان را بپذیرد اما منکر وجود انسان باشد؟» استدلال سقراط در دادگاه برای اثبات و رد اتهام و از نظر او چه کسی هرگز نباید از خطر هراسی به دل راه دهد؟
- (۱) توجه او به تربیت جوانان - گمراه ساختن جوانان - کسی که به راه درستی دست یافته است
(۲) توجه او به تربیت جوانان - گمراه ساختن جوانان - کسی که به خدا اعتقاد و ایمان دارد
(۳) اعتقاد او به خداوند - انکار خدایان - کسی که به راه درستی دست یافته است
(۴) اعتقاد او به خداوند - انکار خدایان - کسی که به خدا اعتقاد و ایمان دارد
- ۱۱- تعریف معرفت یا شناخت «به دانستن و آگاهی نسبت به چیزی»، تعریفی است زیرا و امکان معرفت برای انسان امری است به این معنا که
- (۱) لغوی - نیازی به تعریف ندارد - معلوم - نیازی به دلیل ندارد
(۲) لغوی - نیازی به تعریف نیست - بدیهی - نیازی به تعریف ندارد
(۳) به مثال - تعریف تحلیلی ندارد - معلوم - نیازی به اثبات ندارد
(۴) به مثال - تعریف تحلیلی ندارد - بدیهی - اثبات‌پذیر نیست
- ۱۲- کدامیک از مسائل جزو مسائل فلسفه معرفت‌شناسی نیست؟
- (۱) حقیقت و ماهیت معرفت چیست؟
(۲) آیا شناخت اساساً ممکن است؟
(۳) حقیقت و ماهیت انسان چیست؟
(۴) ابزار و روش‌های شناخت کدام‌اند؟
- ۱۳- در مورد حس و شناخت حسی نمی‌توان گفت
- (۱) شناخت حسی شناختی معتبر است به‌گونه‌ای که به انسان امکان زندگی در طبیعت را می‌دهد
(۲) شناخت حسی همواره خطاپذیر است و به کمک عقل تصحیح و تکمیل می‌شود
(۳) توانایی انسان در شناخت تفاوت‌ها و تمایزهای اشیاء به شناخت حسی مربوط می‌شود
(۴) شناخت‌های حسی متفاوت از اشیاء به انسان امکان استفاده‌های مختلف از اشیاء را می‌دهد
- ۱۴- «هر پدیده‌ای علتی ویژه دارد» اصلی که جزو مبانی علوم تجربی بوده و از جمله اولین دانشمندانی که در فلسفه یونان باستان و فلسفه اسلامی این قواعد را تبیین نموده‌اند به ترتیب و بوده و معرفتی که بی‌واسطه کسب می‌شود است که ابزار آن
- (۱) عقلی و غیرتجربی - ارسطو - ابن‌سینا - معرفت شهودی - قلب یا دل
(۲) عقلی و تجربی - ارسطو - ابن‌سینا - معرفت شهودی - قلب یا دل
(۳) تجربی و عقلی - افلاطون - فارابی - معرفت دینی - وحی یا ایمان
(۴) تجربی و غیرعقلی - افلاطون - فارابی - معرفت دینی - وحی یا ایمان

۱۵- زمینه‌ساز نگاه ویژه به جهان و اشیاء آن، اصل است که نقطه مقابل بوده و نتیجه آن است.

- ۱) سنخیت میان علت و معلول - شانس - نظم و قانونمندی میان پدیده‌ها
- ۲) وجوب بخشی علت به معلول - شانس - تخلف‌ناپذیری در نظام هستی
- ۳) علیت - اتفاق - ارتباط و پیوستگی خاص و معین اجزای جهان با یکدیگر
- ۴) علت و معلول - اتفاق - ارتباط و پیوستگی اجزای جهان با یکدیگر

۱۶- مهم‌ترین کتاب فلسفی ابن‌سینا چه کتابی است؟ در کدام بخش آن درباره «اتفاق» و «شانس» سخن گفته است؟ این تلاش ابن‌سینا در توضیح اتفاق و شانس بیانگر چه چیزی است؟

- ۱) اشارات - الهیات - دقت در مفاهیم عامیانه و نقد و تصحیح یا تعمیق این مفاهیم
- ۲) شفا - الهیات - دقت در مفاهیم عامیانه و نقد و تصحیح یا تعمیق این مفاهیم
- ۳) اشارات - طبیعیات - توضیح و تبیین قواعد عقلی مبانی علوم تجربی
- ۴) شفا - طبیعیات - توضیح و تبیین قواعد عقلی مبانی علوم تجربی

۱۷- هرگاه پرسش از هدفمندی و غایتمندی یا بی‌هدفی و عبث بودن سیر تحولات روی زمین و ارتباط آن با انسان باشد به کدام معنای اتفاق مربوط می‌شود؟ فلاسفه در پاسخ به این سؤال به کدام فلاسفه تقسیم می‌شوند؟ کدام معنای اتفاق است که بی‌ارتباط با اصل علیت نیست؟

- ۱) معنای دوم اتفاق - معتقدان به نظم و معتقدان به هرج و مرج - رُخ دادن حادثه پیش‌بینی نشده
- ۲) معنای دوم اتفاق - معتقدان به علت العلل و منکران علت العلل - پذیرش هرج و مرج در روابط پدیده‌های جهان
- ۳) معنای سوم اتفاق - معتقدان به نظم و معتقدان به هرج و مرج - اعتبار همه علوم و یافته‌های علمی
- ۴) معنای سوم اتفاق - معتقدان به علت العلل و منکران علت العلل - رُخ دادن حادثه پیش‌بینی نشده

۱۸- گزارش‌های اسطوره‌ای و نمادین ایران باستان نشان می‌دهد که حکمای ایران باستان، مبدأ هستی را دانسته و نخستین مخلوق خداوند را نامیده‌اند که وجودی دارد.

- ۱) آخَدَ - فرشته - مجرد از ماده
- ۲) آخَدَ - بهمن - مجرد از ماده
- ۳) نور هستی - بهمن - مجرد از ماده
- ۴) نور هستی - فرشته - مادی

۱۹- در مورد خدانشناسی یونان باستان کدام عبارت درست نیست؟

- ۱) یونانیان باستان به خدایان متعدد اعتقاد داشتند.
- ۲) در یونان باستان هر نوع و ماهیتی خدایی جداگانه داشت.
- ۳) زئوس خدای خورشید و آپولون خدای موسیقی در یونان باستان بودند.
- ۴) افلاطون ابداع‌کننده بحث فلسفی و استدلالی درباره خدا در یونان باستان است.

۲۰- استدلال برای وجود خداوند از طریق «تصور حقیقت نامتناهی» «نظم و انتظام حاکم بر جهان» «اصل موضوعه اخلاق و وظایف اخلاقی انسان» به ترتیب استدلال‌های و بوده و کسی که معتقد بود «وجود خداوند عمدتاً در تجربه‌های شخصی درونی ما نهفته است» است.

- ۱) دکارت - افلاطون - کانت - ویلیام جیمز
- ۲) دکارت - ارسطو - کانت - ویلیام جیمز
- ۳) کانت - ارسطو - دکارت - برگسون
- ۴) کانت - افلاطون - دکارت - برگسون

- ۱- گزینه «۳» - مبنای استقراء براساس تخمین بنا شده است و نمی توان نتیجه یقینی از آن گرفت، درباره استدلال های استقرایی از اصطلاح قوی و ضعیف استفاده می شود و استدلال های استقرایی از نظر قوت و ضعف در سطوح مختلفی قرار دارند. تحلیل گزینه های نادرست:
- گزینه «۴» و «۱»: سؤال به استدلال استقرایی مربوط می شود نه تمثیلی
- گزینه «۲»: نتیجه تمثیل و استقراء (استقرای ناقص) احتمالی است نه یقینی
- (لطفی) (منطق - درس پنجم - اقسام استدلال و کاربردهای آن - استدلال استقرایی - صفحات ۴۷ و ۴۸)
- ۲- گزینه «۴» - استنتاج بهترین تبیین نوعی استقراء است بنابراین نتیجه آن قطعی نیست و در زندگی روزمره بسیار کاربرد دارد و در مسائل علمی نیز از این نوع استنتاج جهت بررسی فرضیه های علمی استفاده می شود. تحلیل گزینه های نادرست:
- گزینه «۱»: تمثیل در ادبیات و محاوره و آموزش بسیار کاربرد دارد و به معنای مقایسه و تشبیه به کار می رود.
- گزینه «۲»: استقراء در علوم تجربی کاربرد دارد.
- گزینه «۳»: قیاس منطقی در منطق ارسطویی و فلسفه های الهیات مبنای اعتماد است و نتیجه گیری جزئی از مقدمه کلی است که اگر مقدمه کلی درست باشد نتیجه آن قطعی و یقینی است. (لطفی) (منطق - درس پنجم - اقسام استدلال و کاربردهای آن - استنتاج بهترین تبیین - صفحات ۴۹ و ۵۰)
- ۳- گزینه «۳» - دوشنبه می تواند اسم خاص یک شخص انسانی باشد بنابراین جمله ای بامعنا است که از شجاع بودن مردی به نام دوشنبه خبر می دهد، به جملات بامعنا خبری که قابل صدق و کذب هستند در منطق «قضیه» می گویند و استدلال های منطقی از قضایا شکل می گیرند. تحلیل گزینه های نادرست:
- گزینه «۱»: جمله تمنایی است (کاشکی - ای کاش) و جملات تمنایی جزو جملات انشایی هستند نه خبری.
- گزینه «۲»: یک مصرع از یک بیت شعری است که به تنهایی معنای کاملی را نمی رساند بنابراین جمله ناقص است.
- گزینه «۴»: روز دوشنبه شجاع است یک جمله بی معنا است در حالی که «قضیه منطقی» یک جمله با معنای خبری است.
- (لطفی) (منطق - درس ششم - قضیه حملی - قضیه - صفحات ۵۹ و ۶۰)
- ۴- گزینه «۴» - اگر موضوع قضیه حملی، مفهومی جزئی باشد (اسم خاص، اسم همراه با این و آن، اسامی داخل گیومه به معنای این کلمه) قضیه را شخصیه می نامند، هرگاه موضوع قضیه یک اسم جمع خاص باشد مانند نمازگزاران این مسجد، دانش آموزان این کلاس و ... اگر محمول به جمع آن ها تعلق گیرد قضیه شخصیه است. تحلیل گزینه های نادرست:
- گزینه «۲» و «۱»: در قضیه محصوره، مفهوم موضوع یک مفهوم کلی است و سور که قبل از موضوع می آید تعداد افراد موضوع کلی را مشخص می کند و به معنای جزئی یا کلی بودن مفهوم موضوع نیست.
- گزینه «۳»: نمازگزاران این مسجد یک جمع خاص و مشخص است ولی چون محمول می تواند به جمع آن ها یا تک تک آن ها تعلق گیرد قضیه شخصیه نیست زیرا این سؤال پیش می آید که همه آن ها فعال هستند یا بعضی از آن ها.
- (لطفی) (منطق - درس ششم - قضیه حملی - اقسام قضایای حملی - صفحات ۵۹ و ۶۲)
- ۵- گزینه «۲» - در این قضیه اصفهان موضوع و پایتخت ایران در دوره صفویه وصف موضوع یعنی محمول قضیه است بنابراین ترتیب منطقی اجزای قضیه (موضوع - محمول - رابطه) رعایت نشده است. تحلیل گزینه های نادرست:
- گزینه «۱»: مفهوم اصفهان موضوع قضیه و یک تصور جزئی است بنابراین قضیه شخصیه است
- گزینه «۳»: ترتیب منطقی قضیه حملی به صورت $\frac{\text{الف}}{\text{ب}} \frac{\text{است}}{\text{موضوع محمول رابطه}}$ می باشد که (الف) آن چیزی است که در مورد آن قضاوت کرده ایم و صفتی را به آن نسبت داده یا از آن سلب کرده ایم. محمول (ب) صفت و وصف و حالت موضوع است و فعل ربطی یا اسنادی بیانگر نسبت محمول به موضوع است.
- گزینه «۴»: پایتخت ایران در دوره صفویه یک مفهوم کلی است. (لطفی) (منطق - درس ششم - قضیه حملی - تمرینات کتاب درسی - صفحات ۵۹ تا ۶۵)
- ۶- گزینه «۱» - تقابل نسبت میان دو قضیه حملی است که موضوع و محمول آن ها در دو قضیه یکی است ولی در کم (کلی و جزئی بودن) یا کیف (موجب و سالبه بودن) یا هر دو با هم (کم و کیف) متفاوت اند. تقابل حداقل چهار نوع است: تناقض - تضاد - تداخل - داخل تحت تضاد، قضایای شخصیه از انواع تقابل، تقابل تناقض را دارا هستند بنابراین نمی توان گفت تقابل صرفاً رابطه میان قضایای محصوره است.
- در قضایای شخصیه چون سور ندارند با تغییر کیف قضیه (فعل قضیه) تناقض آن ساخته می شود مانند:
- مثال ۱: سعدی شاعر ایرانی است ↔ سعدی شاعر ایرانی نیست.
- مثال ۲: این کودک باهوش نیست ↔ این کودک باهوش است.
- مثال ۳: «سیمرغ» پنج حرف دارد ↔ «سیمرغ» پنج حرف ندارد. (لطفی) (منطق - درس هفتم - احکام قضایا - مربع تقابل - صفحه ۶۶)
- ۷- گزینه «۳» - تناقض نسبت میان دو قضیه است که هم در کم و هم در کیف متفاوت اند و همواره یکی صادق است و دیگری کاذب، بنابراین در تناقض از نظر صدق و کذب حالت مجهول نداریم. نقیض قضیه موجب کلی، سالبه جزئی می شود. بعضی نخل ها درخت نیستند. سالبه جزئی عکس مستوی لازم الصدق ندارد. تحلیل گزینه های نادرست:
- گزینه «۱»: قسمت دوم گزینه نادرست است و قضیه ذکر شده نقیض یا تناقض قضیه اصلی است.
- گزینه «۲» و «۴»: در تضاد اگر قضیه اصلی کاذب باشد متضاد آن ممکن است صادق یا کاذب باشد یعنی متضاد آن از نظر صدق و کذب مجهول و نامشخص است. (لطفی) (منطق - درس هفتم - احکام قضایا - صفحه ۶۶)

۸- گزینه «۳» - عکس مستوی از احکام قضایای محصوره است و هرگاه قواعد عکس مستوی کردن قضایای محصوره رعایت نشود به مغالطه ایهام انعکاس دچار می‌شویم درحالی‌که قضیه گزینه «۳» یک قضیه شرطی است که در آن مغالطه وضع تالی که از انواع مغالطه‌های مربوط به قیاس استثنایی است اتفاق افتاده است (البته در منطق قدیم، قواعد عکس مستوی در قضایای شرطی متصل نیز جاری است) تحلیل گزینه‌های نادرست:

گزینه «۱»: عکس مستوی موجه کلی، همواره موجه جزئی است جدای از صدق و کذب محتوای قضیه و اگر موجه کلی را به موجه کلی عکس کنیم مغالطه ایهام انعکاس است.

گزینه «۲»: سالبه جزئی عکس مستوی لازم الصدق ندارد چنانچه از آن عکس مستوی بسازیم مغالطه ایهام انعکاس است.

گزینه «۴»: علت مغالطه بودن این است که موضوع و محمول قضیه اصلی به‌طور کامل در قضیه دوم عکس نشده است یعنی موضوع و محمول به‌صورت کامل تکرار نشده است. (لطفی) (منطق - درس هفتم - احکام قضایا - مغالطه ایهام انعکاسی - صفحه ۶۶)

۹- گزینه «۴» - سوفسطائیان جریانی فکری در یونان باستان در قرن پنجم قبل از میلاد است که به‌طور کلی معتقد بودند. حق و باطل از یکدیگر تفکیک‌پذیر نیست و درک حسی انسان ابزار شناخت و مقیاس همه‌چیز است. در مورد مسائلی هم‌چون علم و دانش، شناخت انسان، واقعیت و حقیقت جریان‌های متفاوتی در تفکر سوفسطائیان وجود داشتند که مهم‌ترین و مشهورترین سوفسطایی این دوره، پروتاگوراس بود که علم و دانش و شناخت را انکار نمی‌کرد بلکه با تکیه بر ابزار حواس و ادراک حسی، علم و دانش را نسبی می‌دانست. تحلیل گزینه‌های نادرست:

گزینه «۳»، «۲» و «۱»: تعابیر کتاب درسی در این درس، پیرامون عقاید سوفسطائیان است.

(لطفی) (فلسفه یازدهم - درس پنجم - زندگی براساس اندیشه - مقدمه - صفحات ۳۲ و ۳۳)

۱۰- گزینه «۳» - این افترا که من منکر خدا باشم وارد نیست، آیا ممکن است که کسی صفات و امور مربوط به انسان را بپذیرد اما منکر وجود انسان باشد؟ آیا کسی پیدا می‌شود که علم و قدرت و عدالت فوق بشری را قبول داشته باشد ولی وجود خداوند را منکر شود؟ کسی که به راه درستی دست یافت و آن را در پیش گرفت، هرگز نباید از خطر هراسی به دل راه دهد. تحلیل گزینه‌های نادرست:

گزینه «۲» و «۱»: استدلال فوق به اتهام بی‌اعتقادی سقراط به خداوند و انکار خدایانی که همه به آن‌ها اعتقاد دارند مربوط می‌شود نه اتهام گمراهی جوانان.

گزینه «۴»: قسمت سوم گزینه نادرست است. (لطفی) (فلسفه یازدهم - درس پنجم - زندگی براساس اندیشه - اتمام سقراط چه بود؟ - صفحه ۳۲)

۱۱- گزینه «۱» - مفهوم معرفت و شناخت چنان روشن است که نیازی به تعریف ندارد و تعریف آن به دانستن و آگاهی تعریف لفظی یا لغوی است. امکان شناخت و معرفت برای انسان یک امر بدیهی است که نیاز به تحقیق و پیدا کردن دلیل ندارد (اثبات‌پذیر و انکارپذیر نیست) تحلیل گزینه‌های نادرست:

گزینه «۲»: قسمت‌های دوم و چهارم گزینه نادرست است.

گزینه «۴» و «۳»: تعریف معرفت و شناخت به دانستن و آگاهی تعریف لغوی یا لفظی است نه تعریف به مثال یا به مصداق.

(لطفی) (فلسفه یازدهم - درس ششم - امکان شناخت - چیستی معرفت و امکان معرفت - صفحات ۴۰ تا ۴۳)

۱۲- گزینه «۳» - حقیقت و ماهیت انسان چیست؟ جزو مسائل انسان‌شناسی فلسفی است.

گزینه‌های «۴»، «۲» و «۱» جزو مسائل فلسفه معرفت‌شناسی یا شناخت‌شناسی است.

(لطفی) (فلسفه یازدهم - درس ششم - امکان شناخت - مسائل شناخت‌شناسی - صفحات ۴۰ و ۴۱)

۱۳- گزینه «۲» - شناخت حسی گاهی دچار خطا می‌شود نه همواره، حواس انسان باوجود این که گاهی در شناخت دچار خطا می‌شوند ولی این شناخت به قدری برای انسان معتبر است که بر پایه آن در طبیعت زندگی می‌کنیم. تحلیل گزینه‌های نادرست:

گزینه «۴»، «۳» و «۱»: تعبیرهای کتاب درسی در مورد ابزار حس و شناخت حسی است.

(لطفی) (فلسفه یازدهم - درس هفتم - ابزارهای شناخت - حسی - صفحات ۴۵ و ۴۶)

۱۴- گزینه «۱» - اصل علیت و سنخیت و اصل یکنواخت عمل کردن طبیعت اصولی عقلی و فلسفی «غیرتجربی» هستند که جزو مبانی علوم تجربی بوده و ارسطو در فلسفه یونان باستان و ابن‌سینا در فلسفه اسلامی از اولین دانشمندانی هستند که به توضیح و تبیین عقلانی این قواعد عقلی پرداخته‌اند. تحلیل گزینه‌های نادرست:

گزینه «۲»: عقلی و تجربی نادرست است یک قاعده و اصل یا عقلی «فلسفی» است یا تجربی «علمی» یعنی نسبت عقلی با تجربی نسبت تباین است و مصداق مشترک ندارند.

گزینه «۴» و «۳»: همه قسمت‌های ذکر شده در گزینه‌های مذکور نادرست است.

(لطفی) (فلسفه یازدهم - درس هفتم - ابزارهای شناخت - ترکیب عقل و قلب - صفحات ۴۵ تا ۴۹)

۱۵- گزینه «۴» - اصل علیت یا علت و معلول که بیانگر این است که هر حادثه علتی دارد به ارتباط و پیوستگی اجزای جهان با یکدیگر اشاره دارد و نگاه ویژه مخلوق و معلول بودن جهان هستی «نگاه الهیاتی» را در انسان ایجاد می‌نماید و نقطه مقابل اتفاق در پیدایش جهان است. تحلیل گزینه‌های نادرست:

گزینه «۱»: اصل سنخیت علت و معلول جزو اصول فرعیه اصل علیت است و به ارتباط خاص و منظم و قانونمند میان پدیده‌ها اشاره دارد.

گزینه «۲»: وجوب بخشی یا ضرورت بخشی علت به معلول نیز جزو اصول فرعیه اصل علیت است که تخلف‌ناپذیری و حتمیت در نظام هستی را به دنبال دارد.

گزینه «۳»: ارتباط و پیوستگی خاص و معین به اصل سنخیت علت و معلول مربوط می‌شود نه اصل علیت.

(لطفی) (فلسفه دوازدهم - درس چهارم - کدام تصویر از جهان - لوازم علیت در جهان - صفحه ۲۳)

- ۱۶- گزینه «۲» - یکی از اقدامات مؤثر و مهم فیلسوفان، دقت در مفاهیم عامیانه و نقد و تصحیح یا تعمیق آن‌ها بوده است مانند بحث از اتفاق و شانس توسط ابن‌سینا در الهیات کتاب شفا که مهم‌ترین اثر فلسفی او به شمار می‌آید. تحلیل گزینه‌های نادرست: گزینه «۱»: اشارات و تنبیهات آخرین کتاب ابن‌سینا و دربرگیرنده آخرین دیدگاه‌های فلسفی این فیلسوف بزرگ مشایی است. گزینه «۳»: هر سه قسمت گزینه نادرست است.
- گزینه «۴»: قسمت دوم و سوم گزینه نادرست است. (لطفی) (فلسفه دوازدهم - درس چهارم - کدام تصویر از جهان؟ - مقدمه - صفحات ۲۳ و ۲۴)
- ۱۷- گزینه «۴» - معنای چهارم اتفاق که بی‌ارتباط با اصل علیت نیست رُخ دادن حادثه پیش‌بینی نشده است. تحلیل گزینه‌های نادرست: گزینه «۱»: قسمت‌های اول و دوم گزینه نادرست است. گزینه «۲»: قسمت‌های اول و سوم گزینه نادرست است. گزینه «۳»: قسمت‌های دوم و سوم گزینه نادرست است. (لطفی) (فلسفه دوازدهم - درس چهارم - کدام تصویر از جهان؟ - بررسی معنای سوم اتفاق و معنای چهارم اتفاق - صفحات ۲۳، ۲۷ و ۲۹)
- ۱۸- گزینه «۳» - حکیمان دوره باستان ایران، جهان را مخلوق خداوندی حکیم می‌دانسته‌اند که نور هستی با پرتو و اشراق خود، پدیده‌ها را ظاهر می‌سازد و خلق می‌کند. تحلیل گزینه‌های نادرست: گزینه «۲» و «۱»: آخذ تعبیر افلوطین از خداوند است. گزینه «۴»: قسمت‌های دوم و سوم گزینه نادرست است. (لطفی) (فلسفه دوازدهم - درس پنجم - خدا در فلسفه (۱) - عهد ایران و یونان باستان - صفحات ۳۲ و ۳۳)
- ۱۹- گزینه «۳» - در فرهنگ شرک‌آلود یونان باستان، هر خدا مبدأ و منشاء یک حقیقت «نوع و ماهیت» در جهان به شمار می‌رفت مثلاً «زئوس» خدای آسمان و باران «آپولون» خدای خورشید و هنر و موسیقی و «آرتمیس» خدای عفت و خویشتن‌داری بود. تحلیل گزینه‌های نادرست: گزینه «۴»، «۲» و «۱»: تعبیر کتاب درسی در مورد فرهنگ یونان باستان در زمینه خداشناسی است. (لطفی) (فلسفه دوازدهم - درس پنجم - خدا در فلسفه (۱) - عهد ایران و یونان باستان - صفحات ۳۲ و ۳۳)
- ۲۰- گزینه «۲» - اثبات وجود خداوند از طریق تصور حقیقت نامتناهی استدلال دکارت فیلسوف عقل‌گرای قرن هفدهم، نظم و انتظام حاکم بر جهان، استدلال ارسطو فیلسوف یونانی دوره باستان، از طریق اخلاق و وظایف اخلاقی، استدلال کانت فیلسوف عقل‌گرای قرن هجدهم آلمان است. ویلیام جیمز فیلسوف آمریکایی قرون نوزدهم و بیستم و برگسون فیلسوف فرانسوی قرن بیستم از تجربه‌های معنوی درونی و عشق و عرفان برای اثبات خداوند استفاده کرده‌اند. تحلیل گزینه‌های نادرست: گزینه «۱»: قسمت دوم گزینه نادرست است. گزینه «۳»: قسمت‌های اول و سوم و چهارم گزینه نادرست است. گزینه «۴»: در هیچ کدام از قسمت‌ها گزینه ترتیب صورت سؤال رعایت نشده است. (لطفی) (فلسفه دوازدهم - درس پنجم - خدا در فلسفه (۱) - ترکیب دوره باستان با دوره جدید اروپا - صفحه ۳۲)